PARTEA II

UE

Hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova

479 H O T Ă R Â R E

privind normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică

În temeiul art. 8 alin. (11), art. 9 alin. (6), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (7), art. 15, art. 16 alin. (3) și (6), art. 37 lit. i) și art. 38 lit. g) și art. 40 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 338-340, art. 596), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, conform anexei nr. 1.

2) Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice, conform anexei nr. 2.

2. Monitorizarea implementării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 iulie 2024.

4. Prevederile pct. 177 subpct. 1)-3) din anexa nr. 1 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

5. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

1) anexele nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 31-34, art. 199), cu modificările ulterioare.

2) Hotărârea Guvernului nr. 1078/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 178, art. 1084), cu modificările ulterioare.

PRIM-MINISTRU **Dorin RECEAN**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe **Mihai Popșoi**

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare **Vladimir Bolea**

Nr. 253. Chișinău, 10 aprilie 2024.

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr.253/2024

REGULAMENT
privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

Prezentul Regulament transpune:

articolul 3, anexele II și III din Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (CELEX: 32018R0848), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 150 din 14 iunie 2018, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/207 al Comisiei din 24 noiembrie 2022;

Regulamentul delegat (UE) 2020/2146 al Comisiei din 24 septembrie 2020 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de producție excepționale referitoare la producția ecologică (CELEX: 32020R2146), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 428 din 18 decembrie 2020;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1165 al Comisiei din 15 iulie 2021, de autorizare a anumitor produse și substanțe pentru utilizarea în producția ecologică și de stabilire a listelor acestora (CELEX: 32021R1165), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 253 din 16 iulie 2021, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2229 al Comisiei din 25 octombrie 2023.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor (în continuare – *Regulament*) stabilește:

1) normele de producție vegetală;
2) normele de producție animalieră;
3) normele de producție a algelor și animalelor de acvacultură;
4) normele de producție a alimentelor prelucrate;
5) normele de producție a hranei prelucrate pentru animale;
6) normele de producție a vinului;
7) normele de producție a drojdiei utilizate ca aliment sau ca hrană pentru animale;
8) normele privind colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice și în conversie;
9) normele de producție excepționale, în eventualitatea unor circumstanțe catastrofale;
10) normele cu privire la produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică.

2. Prevederile prezentului Regulament au drept scop:

1) asigurarea unui management eficient al exploatațiilor agricole și al producției de alimente care combină practici agricole și de mediu pentru atenuarea schimbărilor climatice, contribuind la sporirea diversității biologice și la conservarea resurselor naturale;
2) asigurarea standardelor înalte de sănătate umană și bunăstare a animalelor;
3) asigurarea unui profit echitabil pentru operatorii care respectă principiile și normele de producție ecologică;
4) asigurarea continuității sau reînceperii producției ecologice în eventualitatea unor circumstanțe catastrofale cauzate de fenomene climatice extreme, de bolile animalelor și/sau ale organismelor dăunătoare plantelor cu dezvoltare și răspândire în masă.

3. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (în continuare – *Legea nr. 237/2023*), precum și următoarele noțiuni:

adăpost pentru păsări de curte – clădire fixă sau mobilă pentru adăpostirea efectivelor de păsări de curte, care include toate suprafețele acoperite de plafoane, inclusiv o verandă; adăpostul poate fi împărțit în mai multe compartimente separate, fiecare adăpostind un singur efectiv;

ciclu de producție – ciclul de viață al unui animal de acvacultură sau al unei alge de la stadiul incipient de viață (al ouălor fecundate în cazul animalelor de acvacultură) până la recoltare;

cultivarea culturilor în soluri – producerea în soluri sau în soluri amestecate ori fertilizate, cu materiale și produse aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în contact cu subsolul și roca-mamă;

echivalență – îndeplinirea acelorași obiective și principii prin aplicarea unor norme care garantează același nivel de asigurare a conformității;

energie din surse regenerabile – energie din surse regenerabile de alt tip decât fosile, precum energia eoliană, solară, geotermală, energia valurilor, energia mareelor, energia hidraulică, gazul de depozit, gazul provenit din stațiile de epurare a apei și biogazele;

găini ouătoare – animale din specia *Gallus gallus* destinate producției de ouă pentru consum, care au o vârstă de cel puțin 18 săptămâni;

generație – grup de plante care reprezintă o etapă unică din descendența plantelor;

incubator – loc de reproducere, de incubare și de creștere în cursul primelor stadii de viață pentru animalele de acvacultură, în mod special pești cu înotătoare și crustacee;

ingredient – ingredient astfel cum este definit la art. 2 din Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare sau, în cazul altor produse decât alimentele, orice substanță sau produs utilizat în producerea sau pregătirea produselor, care este încă prezent în produsul finit, chiar și sub formă modificată;

instalație pentru acvacultură cu sistem închis de recirculare – instalație pe uscat sau pe o navă în care acvacultura se desfășoară într-un mediu închis, care implică recircularea apei și depinde de o permanentă alimentare externă cu energie, în vederea stabilizării mediului pentru animalele de acvacultură;

material de reproducere a plantelor – plante și părți de plante, inclusiv semințe, în orice stadiu de creștere, care sunt capabile și destinate să producă plante întregi;

materie primă agricolă – produs agricol care nu a fost supus niciunei operațiuni de conservare sau prelucrare;

nerespectare – nerespectarea dispozițiilor Legii nr. 237/2023 sau nerespectarea actelor normative de punere în aplicare a acesteia;

pepinieră – loc în care se aplică un sistem de producție de acvacultură, intermediar între incubator și stadiile de creștere. Stadiul de pepinieră se încheie în prima treime a ciclului de producție, cu excepția speciilor care trec printr-o serie de procese metabolice asociate migrației din apă dulce în apă sărată;

plantă-mamă – plantă identificată de la care se prelevează materiale de reproducere a plantelor pentru reproducerea de noi plante;

policultură – creșterea în acvacultură a două sau mai multe specii, de obicei aparținând unor niveluri trofice diferite, în aceeași unitate de cultură;

prelucrare/procesare – prelucrare astfel cum este definită la art. 2 din Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare; aceasta include utilizarea substanțelor menționate la art. 16 din Legea nr. 237/2023, dar nu include operațiunile de ambalare sau de etichetare;

preparate biodinamice – amestecuri utilizate în mod tradițional în agricultura biodinamică;

producție animalieră – producția de animale terestre domestice sau domesticite, inclusiv de insecte;

producție vegetală – producția de produse agricole vegetale, inclusiv recoltarea în scop comercial a produselor vegetale spontane;

produse de acvacultură – produse de acvacultură astfel cum sunt definite în Cerințele de calitate pentru pește și pentru produsele din pește, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2023;

puicuțe – tineret din specia *Gallus gallus*, care au o vârstă mai mică de 18 săptămâni;

radiație ionizantă – energia transferată sub formă de particule sau de unde electromagnetice cu o lungime de undă de maximum 100 nanometri (o frecvență de minimum 3×10^{15} hertz) capabile să producă ioni, direct sau indirect;

specii crescute la nivel local – specii de acvacultură care nu sunt nici specii exotice (speciile sau subspeciile de organisme acvatice care trăiesc în afara arealului lor natural și a ariei lor de dispersie potențială; organismele poliploide și speciile hibride fertile în mod artificial, indiferent de arealul lor natural sau de aria lor de dispersie potențială), nici specii absente la nivel local (speciile sau subspeciile de organisme acvatice care lipsesc la nivel local într-o zonă din arealul lor natural din motive biogeografice);

suprafață agricolă – orice suprafață ocupată de teren arabil, de pășune și de fâneață permanentă sau cultivată cu culturi permanente;

suprafață utilizabilă – suprafață de minimum 30 cm lățime, cu o porțiune înclinată de podea care nu depășește 14%, cu un loc de trecere de minimum 45 cm înălțime. Suprafețele de cuibar nu sunt considerate suprafețe utilizabile;

trasabilitate – capacitatea de a depista și a de urmări produsul alimentar, hrana pentru animale sau orice produs menționat la art. 1 alin. (2) subpct. 1) și 2) din Legea nr. 237/2023 sau orice substanță destinată sau prevăzută a fi încorporată într-un produs alimentar sau în hrana pentru animale, sau în orice produs menționat la art. 1 alin. (2) subpct. 1) și 2) din Legea nr. 237/2023, pe parcursul tuturor etapelor de producție, de pregătire și de distribuție;

tratament veterinar – toate etapele unui tratament curativ sau preventiv împotriva apariției unei boli specifice;

țarc – spațiu îngrădit care include o parte unde animalelor li se asigură protecție împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile;

unitate de producție ecologică – unitate de producție care, cu excepția duratei perioadei de conversie menționate la art. 9 din Legea nr. 237/2023, este gestionată în conformitate cu cerințele aplicabile producției ecologice;

unitate de producție în conversie – unitate de producție care, pe durata perioadei de conversie menționate la art. 9 din Legea nr. 237/2023, este gestionată în conformitate cu cerințele aplicabile producției ecologice; aceasta poate fi formată din parcele agricole sau din alte active pentru care perioada de conversie menționată la art. 9 din Legea nr. 237/2023 începe la diferite momente în timp;

unitate de producție neecologică – unitate de producție care nu este gestionată în conformitate cu cerințele aplicabile producției ecologice;

verandă – structură adițională, în aer liber, a unei clădiri destinate păsărilor de curte, cu acoperiș, neizolată, latura cea mai lungă fiind echipată de obicei cu garduri din sârmă sau din plasă, cu climă exterioară, iluminare naturală și, dacă este necesar, artificială și cu o podea cu material de litieră.

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 232-235 (9170-9173) PARTEA II 31 mai 2024

Capitolul II
NORME DE PRODUCȚIE VEGETALĂ

Secțiunea 1
Cerințe generale

4. Pe lângă normele de producție generale stabilite la art. 8, 9 și 10 din Legea nr. 237/2023, normele prevăzute în acest capitol se aplică producției vegetale ecologice.

5. Operatorii care produc plante sau produse vegetale respectă, în mod special, normele detaliate prevăzute în acest capitol.

6. Culturile ecologice, cu excepția celor care sunt cultivate în mod natural în apă, se cultivă în soluri sau în soluri amestecate ori fertilizate cu materiale și produse aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în contact cu subsolul și roca-mamă.

7. Este interzisă producția hidroponică, o metodă de cultivare a plantelor care nu cresc în apă în mod natural, constând în plasarea rădăcinilor acestora numai într-o soluție de nutrienți sau într-un mediu inert în care se adaugă o soluție de nutrienți.

8. Prin derogare de la pct. 6, următoarele practici sunt permise:

1) producția de semințe germinate, care includ germenii, lăstarii și microplantele ce trăiesc exclusiv din rezervele nutriționale disponibile în semințe, prin umezirea lor în apă curată, cu condiția ca semințele să fie ecologice; utilizarea unui substrat de cultură este interzisă, cu excepția utilizării unui mediu inert doar pentru a păstra semințele umede atunci când componentele acestuia sunt aprobate în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

2) obținerea andivelor, inclusiv prin scufundarea lor în apă curată, cu condiția ca materialul de reproducere a plantelor să fie ecologic. Utilizarea unui substrat de cultură se permite numai în cazul în care componentele sale sunt aprobate în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

3) cultivarea plantelor pentru producția de plante ornamentale și de plante aromatice în ghivece, care urmează să fie vândute împreună cu ghiveciul către consumatorul final;

4) cultivarea de plantule sau de răsaduri în containere pentru transplantare ulterioară.

9. Toate tehnicile de producție vegetală utilizate previn sau reduc la minimum orice contribuție la contaminarea mediului.

Secțiunea a 2-a
Conversia

10. Pentru perioada de conversie prevăzută la art. 9 din Legea nr. 237/2023, operatorii respectă cerințele și perioada de conversie specifice tipului de cultură.

11. Plantele și produsele vegetale se consideră produse ecologice în cazul în care normele de producție stabilite în Legea nr. 237/2023 și în prezentul Regulament se aplică parcelelor de teren pe parcursul unei perioade de conversie de cel puțin 2 ani înainte de însămânțare sau pășunilor și furajelor perene pe parcursul unei perioade de cel puțin 2 ani, înainte de utilizarea acestora ca hrană ecologică pentru animale, sau culturilor perene, altele decât furajele, pe parcursul unei perioade de cel puțin 3 ani, înainte de prima recoltă a produselor ecologice.

12. În cazurile în care terenul sau una sau mai multe parcele ale acestuia au fost contaminate cu produse sau cu substanțe neaprobate pentru utilizare în producția ecologică, organismul de control, cu aprobarea autorității competente, poate decide să prelungească perioada de conversie pentru terenul sau pentru parcelele în cauză peste perioada menționată la pct. 11.

13. În cazul în care se aplică un tratament cu un produs sau cu o substanță neaprobat(ă) pentru utilizare în producția ecologică, organismul de control, cu aprobarea autorității competente, solicită o nouă perioadă de conversie, în conformitate cu pct. 11. Perioada respectivă poate fi redusă în următoarele două cazuri:

1) un tratament cu un produs sau cu o substanță neaprobat(ă) pentru utilizare în producția ecologică, ca parte dintr-o măsură obligatorie de control al organismelor dăunătoare, inclusiv al organismelor de carantină sau al speciilor invazive, prescrisă de autoritatea de control;

2) un tratament cu un produs sau cu o substanță neaprobat(ă) pentru utilizare în producția ecologică, ca parte a unor cercetări științifice aprobate de autoritatea competentă.

14. În cazurile menționate la pct. 12 și 13, durata perioadei de conversie se stabilește luând în considerare următoarele cerințe:

1) procesul de degradare a produsului sau a substanței în cauză care garantează, la sfârșitul perioadei de conversie, un nivel nesemnificativ de reziduuri în sol și, în cazul unei culturi perene, în plantă;

2) recolta în urma tratamentului nu se introduce pe piață ca produse ecologice sau în conversie.

15. Autoritatea de control informează autoritatea competentă despre orice decizie cu privire la stabilirea măsurilor obligatorii legate de tratamentul cu un produs sau cu o substanță neaprobat(ă) pentru utilizare în producția ecologică.

16. În cazul în care se aplică un tratament cu un produs sau cu o substanță neaprobat(ă) pentru utilizare în producția ecologică, nu se aplică subpct. 2) din pct. 17.

17. În cazul terenurilor asociate producției animaliere ecologice:

1) normele de conversie se aplică întregii suprafețe a unității de producție pe care se produce hrana pentru animale;

2) fără a aduce atingere dispozițiilor de la pct. 17 subpct. 1), perioada de conversie se poate reduce la un an în cazul pășunilor și al suprafețelor în aer liber utilizate de specii neerbivore.

Secțiunea a 3-a
Originea plantelor, inclusiv a materialului de reproducere a plantelor

18. Pentru producția de plante și produse vegetale, altele decât materialul de reproducere a plantelor, se folosește numai material ecologic de reproducere a plantelor.

19. Pentru obținerea materialului ecologic de reproducere a plantelor care urmează să fie utilizat pentru producția de alte produse decât materialul de reproducere a plantelor, planta-mamă și, dacă este relevant, alte plante destinate producției de material de reproducere a plantelor trebuie să fie produse, în conformitate cu Legea nr. 237/2023 și cu prezentul Regulament, pe durata a cel puțin o generație sau, în cazul culturilor perene, timp de cel puțin o generație pe parcursul a două perioade de vegetație.

20. La selectarea tipului de material ecologic de reproducere a plantelor, operatorii acordă prioritate materialului ecologic de reproducere a plantelor adecvat sistemului de agricultură ecologică.

21. Pentru producția de soiuri ecologice adecvate agriculturii ecologice, activitățile de ameliorare ecologice se realizează în condiții ecologice și sunt axate pe sporirea diversității genetice, pe fundamentarea pe capacitatea de reproducere naturală, precum și pe caracteristicile agronomice precum rezistența la boli și adaptarea la diverse condiții pedoclimatice locale.

22. Toate practicile de multiplicare, cu excepția culturii de meristeme, se desfășoară în cadrul unui management ecologic certificat.

23. În ceea ce privește utilizarea materialului în conversie și neecologic de reproducere a plantelor, se aplică următoarele norme:

1) prin derogare de la pct. 18, în cazul în care datele colectate în baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și (2) din Legea nr. 237/2023 arată că nu sunt îndeplinite nevoile calitative sau cantitative ale operatorului privind materialul ecologic de reproducere a plantelor relevant, operatorul poate utiliza material în conversie de reproducere a plantelor, în conformitate cu art. 9 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 237/2023, sau material de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24;

2) în cazul indisponibilității plantulelor ecologice, pot fi utilizate plantule în conversie, comercializate în conformitate cu art. 9 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 237/2023 și cultivate după cum urmează:

a) printr-un ciclu de cultivare, de la semințe până la obținerea plantulei finale, cu durata de cel puțin 12 luni, pe o parcelă de teren care, în cursul aceleiași perioade, a încheiat o perioadă de conversie de cel puțin 12 luni; sau

b) pe o parcelă de teren ecologică sau în conversie ori în containere, dacă sunt vizate de derogarea menționată la pct. 8, cu condiția ca plantulele să provină din semințe în conversie obținute dintr-o plantă cultivată pe o parcelă de teren care a încheiat o perioadă de conversie de cel puțin 12 luni;

3) în cazul în care nu este disponibil material ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor sau material de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24, în cantități suficiente sau de calitate corespunzătoare, pentru a satisface nevoile operatorului, autoritatea de control acordă derogare la utilizarea de material neecologic de reproducere a plantelor, sub rezerva subpct. 7)-16); această derogare individuală se eliberează numai într-una din următoarele situații:

a) în cazul în care niciun soi din specia pe care dorește să o obțină operatorul nu este înregistrat în baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și (2) din Legea nr. 237/2023;

b) în cazul în care niciun operator care comercializează material de reproducere a plantelor nu poate livra în timp util, pentru însămânțare sau pentru plantare, materialul ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor relevant sau materialul de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24, în situațiile în care utilizatorul a comandat materialul de reproducere a plantelor într-un interval de timp rezonabil pentru a permite pregătirea și furnizarea de material ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor sau de material de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24;

c) în cazul în care soiul pe care operatorul dorește să îl obțină nu este înregistrat în baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și (2) din Legea nr. 237/2023 ca material ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor, sau ca material de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24, iar operatorul poate demonstra că niciuna dintre

alternativele înregistrate pentru aceeași specie nu este potrivită, în special în ceea ce privește condițiile agronomice, pedoclimatice și caracteristicile tehnologice necesare pentru obținerea producției;

d) în cazul în care acest lucru se justifică pentru utilizare în cercetare, în experiențe de câmp la scară mică, în scopuri de conservare a soiului sau de inovare în materie de produse și este agreat de autoritatea competentă;

4) înainte de a solicita derogarea menționată la subpct. 3), operatorii trebuie să consulte baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și (2) din Legea nr. 237/2023, pentru a verifica dacă materialul ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor relevant sau materialul de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24 sunt disponibile și, astfel, dacă cererea lor este justificată;

5) în cazul respectării art. 5 lit. i) din Legea nr. 237/2023, operatorii pot utiliza material de reproducere a plantelor atât ecologic, cât și în conversie obținut din propria lor exploatație, indiferent de disponibilitatea cantitativă și calitativă, potrivit bazei de date menționate la art. 14 alin. (1) sau alin. (2) lit. a) din Legea nr. 237/2023;

6) autoritatea de control acordă derogare operatorilor să utilizeze material neecologic de reproducere a plantelor într-o unitate de producție ecologică atunci când materialul ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor sau materialul de reproducere a plantelor pentru care s-a acordat derogare în conformitate cu pct. 24, nu este disponibil în cantități suficiente sau de calitatea corespunzătoare pe teritoriul țării, în conformitate cu condițiile prevăzute la subpct. 7), 8), 9), 10) și 16);

7) după recoltare, materialul neecologic de reproducere a plantelor nu se tratează cu alte produse fitosanitare decât cele aprobate pentru tratamentul materialului de reproducere a plantelor, în conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 237/2023, cu excepția cazului în care autoritatea de control a prescris un tratament chimic în conformitate cu Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, în scopuri fitosanitare, pentru toate soiurile și materialele eterogene dintr-o anumită specie, în regiunea în care urmează să fie utilizat materialul de reproducere a plantelor;

8) în cazul în care se utilizează material neecologic de reproducere a plantelor căruia i s-a aplicat tratamentul chimic prescris menționat la subpct. 7), parcela pe care se cultivă materialul de reproducere a plantelor tratat trebuie să fie supusă, acolo unde este cazul, unei perioade de conversie, conform pct. 13 și 14;

9) derogarea de utilizare a materialului neecologic de reproducere a plantelor este obținută înainte de semănarea sau de plantarea culturii;

10) derogarea de utilizare a materialului neecologic de reproducere a plantelor se acordă utilizatorilor individuali pentru un sezon, iar autoritatea de control întocmește o listă a cantităților de material de reproducere a plantelor pentru care a acordat derogări;

11) autoritatea de control elaborează o listă oficială a speciilor, a subspeciilor sau a soiurilor (grupate, dacă este cazul) pentru care este stabilit că materialul ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor este disponibil pe teritoriul țării în cantități suficiente și pentru soiurile corespunzătoare; pentru speciile, subspeciile sau soiurile incluse în lista respectivă nu se acordă derogări în conformitate cu subpct. 1), cu excepția cazului în care acestea sunt justificate de unul dintre scopurile menționate la subpct. 3) lit. d); în cazul în care cantitatea sau calitatea materialului ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor disponibilă pentru o specie, o subspecie sau un soi din listă este insuficientă sau inadecvată, din cauza unor circumstanțe excepționale, autoritatea de control poate elimina din listă specia, subspecia sau soiul;

12) autoritatea de control actualizează anual lista menționată la subpct. 11) și o publică pe pagina sa web oficială;

13) prin excepție de la subpct. 10), autoritatea de control poate acorda anual o derogare generală tuturor operatorilor în cauză pentru utilizarea:

a) unei anumite specii sau subspecii, în cazul și în măsura în care niciun soi nu este înregistrat în baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 237/2023;

b) unui anumit soi sau hibrid, în cazul și în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la subpct. 3) lit. c);

14) în cazul utilizării derogării generale menționate la subpct. 13), operatorii înregistrează evidența cantității utilizate, iar autoritatea de control menționează cantitățile de material neecologic de reproducere a plantelor pentru care a acordat derogări;

15) autoritatea de control actualizează anual lista speciilor, a subspeciilor sau a soiurilor pentru care se acordă derogarea generală și publică lista respectivă pe pagina sa web oficială; până la data de 30 iunie a fiecărui an, autoritatea de control transmite autorității competente informația privind derogările acordate în conformitate cu pct. 23;

16) autoritatea de control nu acordă derogare pentru utilizarea plantulelor neecologice în cazul plantulelor de specii al căror ciclu de cultivare se încheie în cursul unui singur sezon de vegetație, de la transplantarea plantulei până la prima recoltare a produsului.

24. Autoritatea de control acordă derogare operatorilor care produc material de reproducere a plantelor, folosit în producția ecologică, să utilizeze material neecologic de reproducere a plantelor în cazul în care plantele-mamă sau, acolo unde este cazul, alte plante destinate producției de material de reproducere a plantelor și produse, în conformitate cu pct. 19, nu sunt disponibile în cantități suficiente sau de calitatea corespunzătoare și să introducă materialul respectiv pe piață pentru a fi utilizat în producția ecologică, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 232-235 (9170-9173) PARTEA II 31 mai 2024

1) după recoltare, materialul neecologic de reproducere a plantelor nu a fost tratat cu alte produse fitosanitare decât cele aprobate în conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 237/2023, cu excepția cazului în care autoritatea de control a prescris un tratament chimic în conformitate cu Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, în scopuri fitosanitare, pentru toate soiurile și materialele eterogene dintr-o anumită specie, în regiunea în care urmează să fie utilizat materialul de reproducere a plantelor; în cazul în care se utilizează material neecologic de reproducere a plantelor căruia i s-a aplicat tratamentul chimic prescris menționat anterior, parcela de teren pe care se cultivă materialul de reproducere a plantelor tratat trebuie să constituie, acolo unde este cazul, obiectul unei perioade de conversie, în conformitate cu pct. 13 și 14;

2) materialul neecologic de reproducere a plantelor utilizat nu este o plantulă de specii al căror ciclu de cultivare se încheie în cursul unui singur sezon de vegetație, de la transplantarea plantulei până la prima recoltare a produsului;

3) materialul de reproducere a plantelor este cultivat în conformitate cu toate celelalte cerințe relevante privind producția vegetală ecologică;

4) derogarea de utilizare a materialului neecologic de reproducere a plantelor se obține înainte de însămânțarea sau de plantarea materialului respectiv;

5) autoritatea de control acordă derogarea numai utilizatorilor individuali și numai pentru un singur sezon, precum și întocmește o listă a cantităților de material de reproducere a plantelor pentru care a acordat derogări;

6) prin excepție de la subpct. 5), autoritatea de control poate acorda anual o derogare generală pentru utilizarea unei anumite specii, subspecii sau a unui anumit soi de material neecologic de reproducere a plantelor și pune la dispoziția publicului o listă a speciilor, a subspeciilor sau a soiurilor respective, pe care o actualizează anual; în acest caz, autoritatea de control întocmește și o listă a cantităților de material neecologic de reproducere a plantelor pentru care a acordat derogări;

7) derogările acordate în conformitate cu prezentul punct expiră la 31 decembrie 2036.

25. Până la data de 30 iunie a fiecărui an, autoritatea de control transmite autorității competente informațiile privind derogările acordate în conformitate cu pct. 24.

26. Operatorii care produc și comercializează materialul de reproducere a plantelor, produs în conformitate cu pct. 24, publică, în mod voluntar, informații specifice relevante cu privire la disponibilitatea acestui material de reproducere a plantelor în baza de date instituită în conformitate cu art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023. Operatorii care optează pentru includerea acestor informații se asigură că acestea sunt actualizate în mod periodic și sunt retrase din baza de date de îndată ce materialul de reproducere a plantelor nu mai este disponibil. Atunci când se bazează pe derogarea generală menționată la pct. 24 subpct. 6), operatorii păstrează evidențe ale cantității utilizate.

Secțiunea a 4-a
Managementul unităților de producție, a terenurilor, inclusiv a dăunătorilor și a buruienilor

27. În producția vegetală ecologică se folosesc practici de lucrare a solului și de cultivare, care contribuie la menținerea sau la sporirea materiei organice a solului, ameliorează stabilitatea și biodiversitatea solului și previn tasarea și eroziunea solului.

28. Fertilitatea și activitatea biologică a solului sunt menținute și sporite:

1) cu excepția cazului pajiștilor sau a furajelor perene, prin utilizarea asolamentelor corespunzătoare, inclusiv cu includerea obligatorie a culturilor leguminoase ca culturi de bază sau ca culturi succesive de acoperire a solului și a altor culturi în calitate de îngrășăminte verzi;

2) în cazul serelor sau al culturilor perene, altele decât furajele, prin utilizarea culturilor leguminoase și a altor culturi ca îngrășăminte verzi pe termen scurt, precum și prin utilizarea diversității vegetale; și

3) în toate cazurile, prin aplicarea de îngrășăminte de origine animală sau de materii organice, ambele de preferință compostate, provenite din producția ecologică.

29. În cazul în care necesitățile plantelor în elemente nutritive nu sunt asigurate prin măsurile prevăzute la pct. 27 și 28, se pot folosi numai îngrășămintele și amelioratorii de sol aprobați pentru utilizare în producția ecologică în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023 și numai în măsura în care este necesar. Operatorii țin registre de evidență privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, cantitatea aplicată, cultura și parcelele în cauză.

30. Cantitatea totală de gunoi de grajd utilizat în unitățile de producție în conversie sau ecologică nu trebuie să depășească 170 kg de azot pe an/hectar de suprafață agricolă utilizată. Această limită se aplică numai utilizării gunoiului de grajd, gunoiului de grajd uscat și gunoiului de grajd deshidratat de la pasări de curte, a compostului din excremente de animale, inclusiv dejecțiile animaliere de la pasări de curte, a compostului de gunoi de grajd și a dejecțiilor lichide de animale.

31. Operatorii exploatațiilor agricole pot stabili acorduri de cooperare încheiate exclusiv cu alte exploatații și întreprinderi agricole care respectă normele privind producția ecologică, cu scopul de a repartiza surplusul de gunoi de grajd provenit din unități de producție ecologică. Limita maximă menționată la pct. 30 se calculează pe baza tuturor unităților de producție ecologică implicate într-o astfel de cooperare.

32. Pentru îmbunătățirea stării generale a solului sau în scopul îmbunătățirii accesibilității elementelor nutritive în sol sau în culturi, se pot utiliza preparate pe bază de microorganisme.

33. Pentru activarea compostului se pot folosi preparate adecvate pe bază de plante sau preparate din microorganisme.

34. Nu se folosesc îngrășăminte minerale de azot de sinteză chimică.

35. Pot fi utilizate preparate biodinamice.

36. În managementul organismelor dăunătoare, se aplică următoarele norme:

1) prevenirea daunelor cauzate de organisme dăunătoare se bazează în principal pe protecția prin:

a) aplicarea entomofagilor utili;

b) alegerea speciilor, soiurilor și a materialului eterogen;

c) respectarea asolamentului;

d) tehnici de cultivare precum biofumigația, metode mecanice și fizice;

e) procese termice, precum solarizarea și, în cazul culturilor protejate, tratarea solului cu abur la suprafață (la o adâncime maximă de 10 cm);

2) dacă plantele nu pot fi protejate în mod corespunzător de organisme dăunătoare prin măsurile prevăzute la subpct. 1) sau în cazul unei amenințări constatate pentru o cultură, se pot folosi numai produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică în temeiul art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023 și numai în măsura în care este necesar; operatorii țin registre care demonstrează necesitatea utilizării unor astfel de produse, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active, cantitatea aplicată, cultura și parcelele în cauză, precum și organismul dăunător care trebuie controlat;

3) în legătură cu produsele și substanțele folosite în capcane sau în dozatoare de produse și substanțe, altele decât feromonii, capcanele și/sau dozatoarele împiedică eliberarea produselor și substanțelor în mediu, precum și contactul dintre produse și substanțe și culturi; toate capcanele, inclusiv capcanele cu feromoni, se colectează după utilizare și se elimină în condiții de siguranță.

37. Pentru curățare și dezinfecție, în producția vegetală se folosesc numai acele produse aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Lege nr. 237/2023. Operatorii țin registre de evidență privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și locul utilizării respective.

38. Operatorii țin obligatoriu registre de evidență cu privire la parcelele în cauză și la cantitatea recoltei. În special, operatorii țin registre de evidență privind orice alt factor de producție extern utilizat pe fiecare parcelă și, după caz, păstrează documente justificative cu privire la orice derogare de la normele de producție, obținută în conformitate cu pct. 23.

39. În pregătirea produselor neprelucrate, în cazul în care operațiunile de pregătire, altele decât cele de prelucrare, se efectuează pe plante, cerințele generale stabilite la pct. 128-131 și pct. 135 subpct. 3) se aplică *mutatis mutandis* acestor operațiuni.

Secțiunea a 5-a
Normele detaliate pentru anumite plante și produse vegetale

40. Pentru producția de ciuperci se folosesc substraturi, în cazul în care acestea sunt formate exclusiv din următoarele componente:

1) gunoi de grajd și excremente de animale:

a) fie din unități de producție ecologică, fie din unități în conversie aflate în cel de-al doilea an de conversie; fie

b) produsele menționate la pct. 29, numai în cazul în care produsul menționat la lit. a) nu este disponibil, cu condiția ca excrementele de animale și gunoiul de grajd respective să nu depășească 25% din greutatea tuturor componentelor substratului, cu excepția materialului de acoperire și a apei eventual adăugate, înainte de compostare;

2) produse de origine agricolă, altele decât cele menționate la subpct. 1), provenite din unități de producție ecologică;

3) turbă netratată cu produse de sinteză chimică;

4) lemn netratat cu produse de sinteză chimică după tăiere;

5) produsele minerale menționate la pct. 29, apa și solul.

41. Culegerea de plante sălbatice și de părți ale acestora, care cresc în mod spontan în zone naturale, păduri și zone agricole, este considerată o metodă de producție ecologică, dacă:

1) suprafețele respective nu au fost tratate, timp de cel puțin trei ani înainte de culegere, cu alte produse sau substanțe decât cele aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023;

2) culegerea nu afectează stabilitatea habitatului natural sau prezervarea speciilor din zona de culegere;

3) operatorii țin registre de evidență privind perioada și locul de culegere, speciile vizate și cantitatea de plante sălbatice culeasă.

Capitolul III
NORME DE PRODUCȚIE ANIMALIERĂ

Secțiunea 1
Cerințe generale

42. Pe lângă normele de producție generale stabilite la art. 8-10 din Legea nr. 237/2023, normele prevăzute în prezentul capitol se aplică producției animaliere ecologice. Operatorii care cresc animale ecologice se conformează, în mod special, normelor detaliate de producție prevăzute în prezentul capitol și în capitolul III din Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice.

43. Cu excepția apiculturii, se interzice producția animalieră în lipsa terenurilor, în cazul în care fermierul care intenționează să producă animale ecologice nu gestionează terenuri agricole și nu a încheiat un acord scris de cooperare cu un fermier în ceea ce privește utilizarea unor unități de producție ecologică sau în conversie pentru animalele respective.

44. Operatorii păstrează documente justificative cu privire la orice derogare de la normele privind producția animalieră obținută în conformitate cu pct. 53 subpct. 3) și 4), pct. 75, pct. 78, pct. 88 subpct. 3) și pct. 91 subpct. 3).

Secțiunea a 2-a
Conversia

45. În cazul începerii simultane a conversiei unității de producție, inclusiv a pășunilor sau a oricărui teren utilizat pentru hrănirea animalelor, și a animalelor existente în unitatea de producție la începutul perioadei sale de conversie, astfel cum este prevăzut la pct. 11 și 17 subpct. 2), animalele și produsele de origine animală pot fi considerate ecologice la sfârșitul perioadei de conversie a unității de producție, chiar dacă perioada de conversie stabilită la pct. 48 pentru tipul de animal în cauză este mai lungă decât perioada de conversie pentru unitatea de producție.

46. Prin derogare de la pct. 57 subpct. 1), în cazul unei conversii simultane și în timpul perioadei de conversie a unității de producție, animalele prezente în unitatea de producție respectivă de la începutul perioadei de conversie pot fi hrănite cu hrană în conversie pentru animale, produsă în cadrul unității de producție în conversie în primul an de conversie și/sau cu hrană pentru animale în conformitate cu pct. 57 subpct. 1), și/sau cu hrană ecologică pentru animale.

47. Animalele neecologice pot fi introduse într-o unitate de producție în conversie după începerea perioadei de conversie, în conformitate cu pct. 53.

48. Perioadele de conversie specifice în funcție de tipul de producție animalieră se stabilesc după cum urmează:

1) 12 luni în cazul bovinelor și ecvideelor pentru producția de carne și, în orice caz, cel puțin trei sferturi din durata lor de viață;

2) 6 luni în cazul ovinelor, caprinelor și porcinelor, precum și al animalelor pentru producția de lapte;

3) 10 săptămâni în cazul păsărilor de curte pentru producția de carne, cu excepția rațelor din rasa Pekin, aduse în exploatație înainte de a împlini trei zile;

4) 7 săptămâni în cazul rațelor din rasa Pekin, aduse în exploatație înainte de a împlini 3 zile;

5) 6 săptămâni în cazul păsărilor de curte pentru producția de ouă, aduse în exploatație înainte de a împlini 3 zile;

6) 12 luni în cazul albinelor; pe perioada conversiei, ceara se înlocuiește cu ceară provenită din apicultura ecologică; totuși, se poate utiliza ceară de albine neecologică dacă:

a) ceara de albine provenită din apicultura ecologică nu este disponibilă pe piață;

b) se demonstrează că aceasta nu este contaminată cu produse sau cu substanțe neaprobate pentru utilizare în producția ecologică;

c) cu condiția să provină de la operculii celulelor;

7) 3 luni în cazul iepurilor;

8) 12 luni în cazul cervidelor.

Secțiunea a 3-a
Originea animalelor

49. Fără a aduce atingere normelor privind conversia, animalele ecologice se nasc sau eclozează și sunt crescute în unități de producție ecologică.

50. În procesul de ameliorare a animalelor ecologice se aplică următoarele norme:

1) pentru reproducție se folosesc metode naturale; însămânțarea artificială este permisă;

2) ciclurile de reproducție nu sunt induse sau amânate prin tratament hormonal sau cu alte substanțe cu efect similar decât ca formă de tratament terapeutic veterinar în cazul unui anumit animal;

3) nu se folosesc alte forme de reproducție artificială, precum clonarea sau transferul de embrioni;

4) selecționarea raselor trebuie să corespundă principiilor producției ecologice, să asigure un nivel înalt de bunăstare a animalelor și să contribuie la prevenirea suferințelor și la evitarea necesității de a mutila animalele.

51. La selectarea raselor sau a tulpinilor, operatorii acordă prioritate raselor sau tulpinilor cu un grad înalt de diversitate genetică, luând în considerare capacitatea animalelor de adaptare la condițiile locale, valoarea lor de ameliorare, longevitatea, vitalitatea și rezistența la boli și probleme de sănătate a acestora, fără ca toți acești factori să dăuneze bunăstării lor. Rasele sau tulpinile de animale se selectează pentru a se evita bolile specifice sau problemele de sănătate asociate anumitor rase sau tulpini folosite în producția intensivă, cum ar fi sindromul stresului la porcine, care poate avea drept consecințe carnea palidă, moale și exudativă (PSE), moartea subită, avortul spontan și dificultățile la fătare care necesită operație cezariană. Se acordă preferință raselor și tulpinilor indigene.

52. Pentru a alege rase și tulpini pure în conformitate cu pct. 51, operatorii utilizează informațiile disponibile în bazele de date menționate la art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 237/2023.

53. În ceea ce privește utilizarea animalelor neecologice, se aplică următoarele norme:

1) prin derogare de la pct. 49, în scopuri de ameliorare a animalelor, pot fi aduse într-o unitate de producție ecologică animale crescute în mod neecologic, dacă rasele sunt în pericol să fie pierdute pentru agricultură; în acest caz, animalele de rasa respectivă nu trebuie neapărat să fie nulipare;

2) prin derogare de la pct. 49, pentru reînnoirea stupinelor, în unitatea de producție ecologică se pot înlocui anual 20% dintre mătci și roiuri cu mătci și roiuri neecologice, cu condiția ca mătcile și roiurile să fie plasate în stupi cu faguri sau structuri de faguri care provin din unități de producție ecologice; în orice caz, se poate înlocui un roi sau o matcă pe an cu un roi sau o matcă neecologică;

3) prin derogare de la pct. 49, atunci când un efectiv de păsări se constituie pentru prima dată, se reînnoiește sau se reconstituie, și atunci când nevoile operatorilor privind calitatea și cantitatea acestora nu pot fi satisfăcute, autoritatea de control acordă derogări privind introducerea păsărilor de curte crescute neecologic într-o unitate de producție ecologică de păsări de curte, cu condiția ca puicuțele pentru producția de ouă și păsările de curte pentru producția de carne să fie mai mici de trei zile; produsele derivate de la aceste animale pot fi considerate ecologice, cu condiția respectării perioadei de conversie menționate la pct. 45-48;

4) prin derogare de la pct. 49, în cazul în care datele colectate în baza de date menționată la art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 237/2023 arată că animalele ecologice nu sunt disponibile în cantitate suficientă sau la un nivel calitativ corespunzător pe teritoriul țării, autoritatea de control acordă derogare privind introducerea de animale neecologice într-o unitate de producție ecologică, în conformitate cu condițiile prevăzute la subpct. 6)-9);

5) înainte de a solicita derogare, operatorul consultă datele colectate în baza de date menționată la art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 237/2023, pentru a verifica dacă solicitarea sa este justificată;

6) în cazul constituirii unui efectiv pentru prima dată, pot fi introduse animale tinere neecologice în scopuri de ameliorare; acestea se cresc în conformitate cu normele privind producția ecologică imediat ce sunt înțărcate; la data intrării animalelor în efectiv, se aplică următoarele restricții:

a) bovinele, ecvideele și cervidele au mai puțin de 6 luni;

b) ovinele și caprinele au mai puțin de 60 de zile;

c) porcinele cântăresc mai puțin de 35 kg;

d) iepurii au mai puțin de 3 luni;

7) în scopuri de ameliorare, se pot introduce masculi adulți neecologici și femele nulipare neecologice pentru reînnoirea unui efectiv; acestea se cresc ulterior în conformitate cu normele de producție ecologică. Numărul de femele se supune următoarelor restricții anuale:

a) se pot introduce cel mult 10% din ecvidee sau bovine adulte și 20% din porcine, ovine, caprine, iepuri sau cervide adulte;

b) pentru unitățile cu mai puțin de 10 ecvidee, cervide, bovine ori iepuri sau cu mai puțin de cinci porcine, ovine ori caprine, orice astfel de reînnoire se limitează la maximum un animal pe an;

8) procentajele de la subpct. 7) pot crește până la 40%, cu condiția că autoritatea de control a confirmat că este îndeplinită oricare din condițiile următoare:

a) s-a realizat o extindere majoră a fermei;

b) o rasă a fost înlocuită cu alta;

c) s-a inițiat o nouă specializare de creștere a animalelor;

9) în cazurile menționate la subpct. 6)-8), animalele neecologice se consideră ecologice cu condiția respectării perioadei de conversie menționată la pct. 45-48; perioada de conversie prevăzută la pct. 48 începe cel mai devreme atunci când animalele sunt introduse în unitatea de producție în conversie;

10) în cazurile menționate la subpct. 6)-9), animalele neecologice sunt ținute separat de alte animale sau rămân identificabile până la sfârșitul perioadei de conversie menționate la subpct. 9).

54. Operatorii ţin registre de evidenţă sau păstrează documente justificative privind originea animalelor, în care animalele sunt identificate în conformitate cu sistemele corespunzătoare (per animal sau per lot/efectiv de păsări/stup), cu evidenţele veterinare ale animalelor introduse în exploataţie, cu data sosirii şi cu perioada de conversie.

Secţiunea a 4-a
Alimentaţia

55. În ceea ce priveşte alimentaţia, se aplică următoarele norme:

1) hrana pentru animale se obţine în principal din exploataţia agricolă în care sunt ţinute animalele, din unităţi de producţie ecologice sau în conversie aparţinând altor exploataţii din aceeaşi regiune;

2) animalele se hrănesc cu hrană ecologică sau în conversie care satisface cerinţele nutriţionale ale animalelor în diverse etape de dezvoltare ale acestora; în producţia animalieră nu se permite limitarea cantităţii de hrană, cu excepţia cazurilor justificate din motive veterinare;

3) se interzice ţinerea animalelor în condiţii care pot favoriza anemia sau supunerea acestora la regimuri care pot favoriza anemia;

4) practicile de îngrăşare respectă întotdeauna modelele normale de alimentaţie pentru fiecare specie şi bunăstarea animalelor în fiecare stadiu al procesului de creştere; se interzice hrănirea forţată;

5) cu excepţia porcinelor, a păsărilor de curte şi a albinelor, animalele au acces permanent la păşuni, ori de câte ori permit condiţiile, sau la furaje grosiere;

6) nu se folosesc stimulatori de creştere şi aminoacizi sintetici;

7) animalele alăptate se hrănesc de preferinţă cu lapte matern pe durata unei perioade minime prevăzute la pct. 14, 17, 21 şi 28 din Regulamentul privind recunoaşterea retroactivă a perioadei de conversie şi producţia de produse ecologice; înlocuitorii de lapte care conţin componente obţinute prin sinteză chimică sau componente de origine vegetală nu sunt utilizaţi în perioada respectivă;

8) materiile prime de origine vegetală, animală ori provenite din alge sau din drojdie utilizate pentru hrana animalelor trebuie să fie ecologice;

9) materiile prime neecologice pentru hrana animalelor, de origine vegetală, animală sau provenite din alge ori din drojdie, materiile prime de origine microbiană sau minerală destinate hranei pentru animale, aditivii furajeri şi adjuvanţii tehnologici pot fi utilizate numai dacă sunt aprobate pentru utilizare în producţia ecologică în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023.

56. În ceea ce priveşte păşunatul, se aplică următoarele norme:

1) fără a aduce atingere subpct. 2) şi 3), animalele ecologice pasc pe teren ecologic; cu toate acestea, păşunile ecologice pot fi utilizate de animale neecologice, în fiecare an, pentru o perioadă limitată, cu condiţia că acestea au fost crescute într-un mod prietenos mediului, pe teren pentru care fermierul beneficiază de sprijin în temeiul art. 2 alin. (2) lit. d)-f) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenţionarea în agricultură şi mediul rural şi că pe păşunea respectivă să nu fie prezente în acelaşi timp şi animalele ecologice;

2) animalele ecologice pot paşte pe terenuri comune, cu condiţia că:

a) terenul comun nu a fost tratat cu produse sau cu substanţe neaprobate pentru utilizare în producţia ecologică timp de cel puţin trei ani;

b) toate animalele neecologice care utilizează terenul comun au fost crescute într-un mod prietenos mediului pe teren pentru care fermierul beneficiază de sprijin în temeiul art. 2 alin. (2) lit. d)-f) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenţionarea în agricultură şi mediul rural;

c) produsele de origine animală provenite de la animalele ecologice care au fost produse în timpul păşunării pe terenul comun să nu fie considerate produse ecologice decât dacă se poate demonstra o separare corespunzătoare de animalele neecologice;

3) în perioada de transhumanţă, animalele ecologice pot paşte pe terenuri neecologice atunci când sunt mutate pe jos de pe o suprafaţă de păşunat pe alta; în această perioadă, animalele ecologice se ţin separate de alte animale; este permisă ingerarea de hrană neecologică sub formă de iarbă sau de alte tipuri de vegetaţie păscută de animale:

a) timp de maximum 35 de zile, incluzând drumul dus-întors; sau

b) în proporţie de maximum 10% din raţia totală de hrană pe an, calculată ca procent din materia uscată de furaje de origine agricolă.

57. Pentru hrana în conversie pentru animale, se aplică următoarele norme:

1) pentru exploataţiile agricole care produc animale ecologice:

a) o proporţie de până la 25% în medie din formula nutritivă a raţiilor poate cuprinde hrană în conversie pentru animale provenită din al doilea an de conversie; proporţia respectivă poate fi majorată la 100% dacă hrana în conversie pentru animale provine din exploataţia în care sunt ţinute animalele; şi

b) o proporţie de până la 20% din cantitatea medie totală de hrană oferită animalelor poate proveni din păşunatul sau din recoltarea păşunilor permanente, a parcelelor cu culturi furajere perene sau cu culturi proteaginoase însămânţate pe terenuri gestionate în sistem ecologic în primul an de conversie a acestora, cu condiţia ca terenurile respective să facă parte din exploataţia în sine;

2) în cazul în care se utilizează pentru hrănire ambele tipuri de hrană în conversie menţionate la subpct. 1) lit. a) şi b), procentul total combinat al acestui tip de hrană nu depăşeşte procentul maxim stabilit la lit. a);

3) cifrele de la subpct. 1) se calculează anual ca procent din substanţa uscată a hranei de origine vegetală.

58. Operatorii ţin registre de evidenţă privind regimul alimentar şi, atunci când este relevant, privind perioada de păşunat. În mod special, operatorii ţin

registre de evidență privind denumirea hranei pentru animale, inclusiv a oricăror forme de furaje, cum ar fi furajele combinate, proporțiile diferitelor materii prime destinate rațiilor de hrană pentru animale și proporția hranei pentru animale provenită din propria exploatație sau din aceeași regiune și, după caz, privind perioadele de acces la zonele de pășunat, perioadele de transhumanță, în cazul în care se aplică restricții și documentele justificative ale aplicării pct. 56 și 57.

Secțiunea a 5-a
Asistența medicală

59. În prevenirea bolilor, se aplică următoarele norme:

1) prevenirea bolilor se bazează pe selecția raselor și a tulpinilor, pe practici de gestionare a creșterii, pe hrană de calitate înaltă, pe mișcare în aer liber, pe densitatea corespunzătoare a efectivelor de animale și pe adăposturi corespunzătoare, menținute în condiții de igienă;

2) se permite utilizarea medicamentelor imunologice veterinare;

3) nu se utilizează pentru tratamente preventive medicamentele veterinare alopatice de sinteză chimică, inclusiv antibioticele și bolusul din molecule alopatice de sinteză chimică;

4) nu se utilizează substanțe pentru stimularea creșterii sau a producției (inclusiv antibiotice, coccidiostatice și alți aditivi artificiali pentru stimularea creșterii), hormoni și substanțe similare în scopul controlării reproducerii sau în alte scopuri (de exemplu, inducerea sau sincronizarea estrului);

5) în cazul în care animalele provin din unități de producție neecologice, se aplică măsuri speciale precum testele de screening sau perioadele de carantină, în funcție de circumstanțele locale;

6) pentru curățare și dezinfecție în clădirile și în instalațiile pentru animale, se folosesc numai produsele pentru curățare și dezinfecție aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023; operatorii țin registre privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și locul utilizării respective;

7) adăposturile, țarcurile, echipamentele și ustensilele se curăță și se dezinfectează în mod corespunzător pentru a preveni contaminarea încrucișată și dezvoltarea organismelor-vectori; fecalele, urina și hrana neconsumată sau împrăștiată se îndepărtează cât de des este necesar, pentru a reduce la minimum mirosurile și a evita atragerea insectelor sau a rozătoarelor; rodenticidele (care trebuie folosite doar în capcane) și produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică în temeiul art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023 pot fi folosite pentru eliminarea insectelor și a altor dăunători în clădiri și în alte instalații în care este ținut efectivul de animale.

60. În tratamentul veterinar se aplică următoarele norme:

1) în cazul în care animalele se îmbolnăvesc sau se rănesc, deși au fost luate măsuri preventive pentru asigurarea sănătății animalelor, acestea sunt tratate imediat;

2) bolile se tratează imediat, pentru a evita orice suferință a animalului; medicamentele veterinare alopatice de sinteză chimică, inclusiv antibioticele, se folosesc la necesitate, în condiții stricte și sub responsabilitatea unui medic veterinar, atunci când nu este adecvată folosirea produselor fitoterapeutice, homeopatice și a altor produse; în acest caz, se stabilesc restricții privind tratamentele și perioadele de așteptare;

3) se folosesc, de preferință, materiile prime de origine minerală și aditivii nutriționali pentru hrana animalelor aprobați pentru utilizare în producția ecologică în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023, precum și produsele fitoterapeutice și homeopatice, în detrimentul tratamentelor cu medicamente veterinare alopatice de sinteză chimică, inclusiv antibioticele, cu condiția ca efectul lor terapeutic să fie efectiv pentru specia de animale în cauză și pentru boala căreia îi este destinat tratamentul;

4) cu excepția vaccinurilor, a tratamentelor pentru paraziți și a schemelor obligatorii de eradicare, în cazul în care un animal sau un grup de animale primește mai mult de trei tratamente cu medicamente veterinare alopatice de sinteză chimică, inclusiv cu antibiotice, în decurs de 12 luni sau mai mult de un tratament în cazul în care ciclul lor de viață productivă este mai scurt de un an, animalele în cauză sau produsele obținute de la acestea nu se comercializează ca produse ecologice, animalele trecând prin perioadele de conversie menționate la pct. 45-48;

5) perioada de așteptare dintre ultima administrare unui animal a unui medicament veterinar alopatic, obținut prin sinteză chimică, sau a unui antibiotic în condiții normale de utilizare și producția de alimente produse ecologic de la animalul respectiv este de două ori mai mare decât perioada de așteptare menționată la art. 4 din Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar și de cel puțin 48 de ore;

6) se permit tratamente prescrise în temeiul actelor normative în domeniul sanitar-veterinar și al siguranței produselor alimentare de origine animală, destinate să protejeze sănătatea umană și animală;

7) operatorii țin registre sau păstrează documente justificative privind orice tratament aplicat și, în mod special, privind identificarea animalelor tratate, data tratamentului, diagnosticul, posologia, denumirea produsului folosit pentru tratament și, după caz, prescripția veterinară pentru îngrijire veterinară și perioada de așteptare aplicată înainte ca produsele de origine animală să poată fi comercializate și etichetate ca fiind ecologice.

Secțiunea a 6-a
Condițiile de adăpostire și practicile de creștere

61. Izolarea, încălzirea și ventilarea clădirii asigură faptul că circulația aerului, nivelul de praf, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrația de gaze sunt menținute în limite care garantează bunăstarea animalelor. Clădirea permite o ventilare naturală abundentă și pătrunderea din abundență a luminii.

62. Adăpostirea animalelor nu este obligatorie în zonele cu condiții climatice corespunzătoare care permit animalelor să trăiască afară. În astfel de cazuri, animalele au acces la adăposturi sau la zone umbroase care să le protejeze de condiții meteorologice nefavorabile.

63. Densitatea efectivelor în clădiri oferă confort și bunăstare și respectă nevoile specifice ale animalelor, care depind, în principal, de specia, rasa și vârsta acestora. Se iau în considerare inclusiv nevoile comportamentale ale animalelor, care depind, în special, de dimensiunea grupului și de sexul animalelor. Densitatea efectivelor asigură bunăstarea animalelor, oferindu-le suficient spațiu pentru a sta confortabil în picioare, a se mișca, a se întoarce, a se curăța, a lua orice poziție și a face orice mișcare firească, cum ar fi să se întindă sau să bată din aripi.

64. Se respectă suprafețele minime ale spațiilor interioare și exterioare, precum și detaliile tehnice legate de adăposturi, astfel cum sunt stabilite la pct. 15, 18, 22, 25 și 29 din Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice.

65. Zonele în aer liber pot fi parțial acoperite. Verandele nu sunt considerate zone în aer liber.

66. Densitatea totală a efectivelor nu depășește limita de 170 kg de azot organic pe an și per hectar de suprafață agricolă.

67. Pentru a stabili densitatea corespunzătoare a efectivelor de animale menționată la pct. 66, autoritatea competentă stabilește numărul de unități de șeptel echivalent cu limita menționată la pct. 66, în funcție de cifrele stabilite în fiecare dintre cerințele specifice fiecărui tip de producție animalieră.

68. Nu se utilizează cuști, cutii și platforme pentru creșterea animalelor pentru nicio specie de animale.

69. În cazul în care bovinelor li se administrează un tratament individual din motive veterinare, acestea sunt adăpostite în spații cu pardoseli rigide și trebuie să beneficieze de paie sau de litieră corespunzătoare. Animalul trebuie să se poată întoarce cu ușurință și să se întindă complet, în mod confortabil.

70. Creșterea ecologică a animalelor într-un țarc cu sol foarte umed sau mlăștinos nu este permisă.

Secțiunea a 7-a
Bunăstarea animalelor

71. Toate persoanele implicate în creșterea animalelor și în manipularea acestora pe durata transportului și a sacrificării dispun de cunoștințe și competențe de bază necesare în ceea ce privește nevoile în materie de sănătate și de bunăstare ale animalelor și au urmat o formare corespunzătoare, astfel cum se cere în special în Norma sanitar-veterinară privind protecţia şi bunăstarea animalelor în timpul transportului, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 793/2012, și în Norma sanitar-veterinară privind protecţia animalelor în momentul uciderii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 369/2015, pentru a asigura aplicarea corectă a normelor stabilite în prezentul Regulament.

72. Practicile de creștere, inclusiv densitățile efectivelor și condițiile de adăpostire, asigură satisfacerea nevoilor de dezvoltare, fiziologice și etologice ale animalelor.

73. Animalele au acces permanent la zonele în aer liber care să le permită să fie active, de preferință pășuni, ori de câte ori condițiile meteorologice și sezoniere, precum și starea terenului le permite, cu excepția cazurilor în care au fost stabilite restricții și obligații legate de protecția sănătății umane și animale în temeiul actelor normative.

74. Numărul de animale se limitează în scopul reducerii la minimum a pășunatului excesiv, a tasării solului, a eroziunii și a poluării cauzate de animale sau de răspândirea dejecțiilor provenite de la acestea.

75. Se interzice priponirea sau izolarea animalelor, cu excepția unor anumite exemplare care vor fi priponite pentru o perioadă limitată și în măsura în care acest lucru se justifică din considerente veterinare. Se poate autoriza izolarea animalelor pentru o perioadă limitată doar atunci când siguranța lucrătorilor este compromisă sau din rațiuni de bunăstare a animalelor. Autoritatea de control autorizează priponirea vitelor din exploatații cu maximum 50 de animale (cu excepția șeptelului tânăr) dacă nu este posibilă ținerea acestora în grupuri corespunzătoare necesităților lor comportamentale, cu condiția ca animalele respective să aibă acces la pășuni pe durata perioadei de pășunat și, de

cel puțin două ori pe săptămână, să aibă acces la zone în aer liber atunci când păşunatul nu este posibil.

76. Se reduce la minimum durata transportului animalelor.

77. Orice suferință, durere și stres se evită și se mențin la un nivel minim pe durata întregii vieți a animalului, inclusiv în momentul sacrificării.

78. Fără a aduce atingere actelor normative privind bunăstarea animalelor, scurtarea cozilor în cazul oilor, tăierea ciocurilor atunci când se efectuează în primele trei zile de viață, tăierea coarnelor sunt permise în mod excepțional doar de la caz la caz și doar atunci când îmbunătățesc sănătatea, bunăstarea sau igiena animalelor, sau în cazurile în care siguranța lucrătorilor ar fi compromisă. Excizarea mugurilor de coarne este permisă doar de la caz la caz, atunci când îmbunătățește sănătatea, bunăstarea sau igiena animalelor sau atunci când siguranța lucrătorilor ar fi compromisă. Autoritatea de control acordă derogare numai dacă operatorul a solicitat și a justificat, în modul corespunzător, operațiunea către autoritatea de control și dacă aceasta se execută de personal calificat.

79. Se reduce la minimum orice suferință a animalelor prin administrarea de anestezice și/sau analgezice corespunzătoare și prin executarea fiecărei operațiuni numai la vârsta cea mai potrivită, cu personal calificat.

80. Castrarea fizică se permite pentru păstrarea calității produselor și pentru menținerea practicilor tradiționale de producție, însă numai în condițiile stabilite la pct. 79.

81. Încărcarea și descărcarea animalelor se efectuează fără a utiliza vreun tip de stimulare electrică sau alt tip de stimulare dureroasă pentru a constrânge animalele. Este interzisă utilizarea tranchilizantelor alopatice înaintea sau pe durata transportului.

82. Operatorii țin registre de evidență sau păstrează documente justificative privind fiecare operațiune specifică aplicată și justificări pentru aplicarea pct. 75, 78, 79 sau 80. În ceea ce privește animalele care părăsesc exploatația, trebuie înregistrate următoarele date, după caz: vârsta, numărul de capete, greutatea animalelor sacrificate, identificarea adecvată (per animal sau per lot/efectiv de păsări/stup), data de plecare și destinația.

83. În pregătirea produselor neprelucrate, în cazul în care operațiunile de pregătire, altele decât cele de prelucrare, sunt efectuate pe animale, cerințele generale stabilite la pct. 128-131 și pct. 135 subpct. 3) se aplică *mutatis mutandis* acestor operațiuni.

Secțiunea a 8-a
Norme generale suplimentare referitoare la bovine, ovine, caprine și ecvidee

84. În alimentația bovinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, se aplică următoarele norme:

1) cel puțin 70% din hrana pentru animale provine de la ferma respectivă sau, în cazul în care nu este fezabil sau o astfel de hrană nu este disponibilă, aceasta este produsă în cooperare cu alte unități de producție ecologice sau în conversie și cu operatori din sectorul hranei pentru animale care utilizează hrană pentru animale și materii prime pentru aceasta din țară;

2) animalele au acces la pășuni pentru a paște ori de câte ori condițiile permit;

3) fără a aduce atingere dispozițiilor de la subpct. 2), bovinele masculi cu vârsta mai mare de un an au acces la pășuni sau la o zonă în aer liber;

4) în cazurile în care animalele au acces la pășuni pe parcursul perioadei de păşunat și sistemul de adăpostire pe timpul iernii oferă libertate de mișcare animalelor, pe parcursul lunilor de iarnă poate fi ridicată obligația de a oferi zone în aer liber;

5) sistemele de creștere se bazează pe utilizarea maximă a pășunilor pentru păscut, în funcție de disponibilitatea acestora în diferite perioade ale anului;

6) substanța uscată din rațiile zilnice este constituită în proporție de cel puțin 60% din furaje grosiere, nutreț proaspăt sau uscat ori din furaje însilozate; acest procentaj se poate reduce la 50% pentru animalele de lapte pentru o perioadă maximă de trei luni, la începutul perioadei de lactație.

85. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) adăpostul are podele netede, dar nu alunecoase;

2) adăpostul este prevăzut cu o suprafață de întins sau de odihnă confortabilă, curată și uscată, de dimensiuni suficiente, și constituie o construcție solidă care nu este sub formă de grilaje; zona de odihnă cuprinde un culcuș mare, uscat, pe care se împrăștie material de litieră; litiera este formată din paie sau din alte materiale naturale potrivite; litiera poate fi îmbunătățită și îmbogățită cu orice produs mineral aprobat pentru utilizare în producția ecologică ca îngrășământ sau ca ameliorator de sol, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

3) fără a aduce atingere dispozițiilor de la pct. 4 din Norma sanitar-veterinară privind stabilirea cerințelor minime pentru protecția vițeilor în scopul creșterii și îngrășării, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1325/2008, adăpostirea vițeilor în boxe individuale este interzisă după împlinirea vârstei de o

săptămână, cu excepția anumitor animale, pentru o perioadă limitată și în măsura în care acest lucru este justificat din considerente veterinare;

4) în cazul în care unui vițel i se administrează un tratament individual din motive veterinare, acesta este adăpostit în spații cu pardoseli rigide și trebuie să beneficieze de litieră; vițelul trebuie să dispună de suficient spațiu pentru a se întoarce cu ușurință și a se întinde complet în mod confortabil.

Secțiunea a 9-a
Norme generale suplimentare referitor la cervide

86. În alimentația cervidelor, se aplică următoarele norme:

1) cel puțin 70% din hrana pentru animale provine de la ferma respectivă sau, în cazul în care nu este posibil sau o astfel de hrană nu este disponibilă, aceasta este produsă în cooperare cu alte unități de producție ecologice sau în conversie și cu operatori din sectorul hranei pentru animale care utilizează hrană pentru animale și materii prime pentru aceasta din țară;

2) animalele au acces la pășuni pentru a paște ori de câte ori condițiile permit;

3) în cazurile în care animalele au acces la pășuni pe parcursul perioadei de pășunat și sistemul de adăpostire pe timpul iernii oferă libertate de mișcare animalelor, pe parcursul lunilor de iarnă poate fi ridicată obligația de a oferi zone în aer liber;

4) sistemele de creștere se bazează pe utilizarea maximă a pășunilor pentru păscut, în funcție de disponibilitatea acestora în diferite perioade ale anului;

5) substanța uscată din rațiile zilnice este constituită în proporție de cel puțin 60% din furaje grosiere, nutreț proaspăt sau uscat ori furaje însilozate; acest procentaj poate fi redus la 50% pentru cervidele femele din producția de lapte pentru o perioadă maximă de trei luni, la începutul perioadei de lactație;

6) se asigură pășunat în mod natural în țarc în perioada de vegetație; nu sunt permise țarcurile care nu pot asigura hrana din pășunat în perioada de vegetație;

7) hrănirea este permisă numai în cazul în care pășunatul este limitat ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile;

8) animalelor crescute într-un țarc li se asigură apă curată și proaspătă; în cazul în care nu există o sursă de apă ușor accesibilă pentru animale, trebuie prevăzute locuri cu apă.

87. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) cervidelor li se asigură locuri de refugiu, adăposturi și garduri care nu rănesc animalele;

2) în țarcurile destinate cerbilor roșii, animalele trebuie să se poată rostogoli în noroi pentru a asigura îngrijirea pielii și reglarea temperaturii corpului;

3) adăposturile sunt prevăzute cu podele netede, dar nu alunecoase;

4) adăpostul este prevăzut cu o suprafață de întins sau de odihnă confortabilă, curată și uscată, de dimensiuni suficiente, constituind o construcție solidă, care să nu fie sub formă de grilaje; zona de odihnă cuprinde un culcuș mare, uscat, pe care se împrăștie material de litieră; litiera este formată din paie sau din alte materiale naturale potrivite; litiera poate fi îmbunătățită și îmbogățită cu orice produs mineral aprobat pentru utilizare în producția ecologică ca îngrășământ sau ameliorator de sol, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

5) locurile de hrănire se instalează în zone protejate de intemperii și accesibile atât pentru animale, cât și pentru persoanele care le îngrijesc; solul pe care sunt situate locurile de hrănire este consolidat, iar aparatul de hrănire este prevăzut cu un acoperiș;

6) dacă nu se poate asigura accesul permanent la hrană, locurile de hrănire se amenajează astfel încât toate animalele să se poată hrăni în același timp.

Secțiunea a 10-a
Norme generale suplimentare referitoare la porcine

88. În alimentația porcinelor, se aplică următoarele norme:

1) cel puțin 30% din hrana pentru animale provine de la ferma respectivă sau, în cazul în care nu este posibil sau o astfel de hrană nu este disponibilă, aceasta se produce în cooperare cu alte unități de producție ecologice sau în conversie și cu operatori din sectorul hranei pentru animale care utilizează hrană pentru animale și materii prime pentru aceasta din țară;

2) la rația zilnică se adaugă furaje grosiere, nutreț proaspăt sau uscat, precum și furaje însilozate;

3) în cazul în care operatorii nu au posibilitatea să obțină hrană proteică exclusiv din producția ecologică și autoritatea de control a confirmat că aceasta nu este disponibilă în cantitate suficientă, se poate utiliza hrană proteică neecologică până la 31 decembrie 2026, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) hrana nu este disponibilă în formă ecologică;

b) hrana este produsă sau pregătită fără solvenți chimici;

c) utilizarea sa este limitată la hrănirea purceilor de până la 35 kg cu compuși proteici specifici; și

d) procentul maxim permis într-o perioadă de 12 luni pentru aceste animale nu depășește 5%; se calculează procentul substanței uscate din hrana pentru animale de origine agricolă.

89. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) adăposturile au podele netede, dar nu alunecoase;

2) adăposturile sunt prevăzute cu o suprafață de întins sau de odihnă confortabilă, curată și uscată, de dimensiuni suficiente, constituind o construcție solidă care să nu fie sub formă de grilaje; zona de odihnă cuprinde un culcuș mare, uscat, pe care se împrăștie material de litieră; litiera este formată din paie sau alte materiale naturale potrivite; litiera poate fi îmbunătățită și îmbogățită cu orice produs mineral aprobat pentru utilizare în producția ecologică ca îngrășământ sau ca ameliorator de sol, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

3) se pune la dispoziție o litieră din paie sau din alt material potrivit, suficient de mare pentru a se asigura că toți porcii din țarc se pot întinde în același timp în maniera care ocupă cel mai mult spațiu;

4) scroafele se țin în grupuri, cu excepția ultimelor stadii ale gestației și a perioadei alăptării, timp în care trebuie să poată să se miște liber în țarc, iar deplasările lor se restricționează numai pentru perioade scurte;

5) fără a neglija cerințele suplimentare pentru paie, cu câteva zile înaintea termenului prevăzut pentru fătare, scroafele trebuie să aibă la dispoziție o cantitate suficientă de paie sau de alt material natural potrivit, care să le permită să construiască locuri de fătare;

6) se asigură condițiile necesare porcinelor pentru bălegare și râmare pe suprafețele pentru mișcare; pentru râmare se pot folosi mai multe substraturi.

Secțiunea a 11-a
Norme generale suplimentare referitoare la păsările de curte

90. În ceea ce privește originea animalelor se aplică următoarele norme:

1) pentru a preveni utilizarea metodelor de creștere intensivă, păsările de curte fie sunt crescute până la o vârsta minimă, fie provin din rase cu creștere lentă, adaptate creșterii în aer liber;

2) autoritatea competentă definește criteriile pentru rasele cu creștere lentă sau întocmește o listă a raselor respective și comunică aceste informații operatorilor;

3) în cazul în care operatorul nu utilizează rase de păsări de curte cu creștere lentă, vârsta minimă la sacrificare este următoarea:

a) 81 de zile pentru pui;
b) 150 de zile pentru claponi;
c) 49 de zile pentru rațe din rasa Pekin;
d) 70 de zile pentru rațele leșești femele;
e) 84 de zile pentru rațele leșești masculi;
f) 92 de zile pentru rațele Mulard;
g) 94 de zile pentru bibilici;
h) 140 de zile pentru curcani și gâștele de carne;
i) 100 de zile pentru curci.

91. În alimentația păsărilor de curte se aplică următoarele norme:

1) cel puțin 30% din hrana pentru animale provine de la ferma respectivă sau, în cazul în care nu este posibil sau o astfel de hrană nu este disponibilă, este produsă în cooperare cu alte unități de producție ecologice sau în conversie și cu operatori din sectorul hranei pentru animale care utilizează hrană pentru animale și materii prime pentru aceasta din țară;

2) în rația zilnică se adaugă furaje grosiere, nutreț proaspăt sau uscat ori furaje însilozate;

3) în cazul în care operatorii nu au posibilitatea să obțină hrană proteică exclusiv din producția ecologică pentru specii de păsări de curte și autoritatea de control a confirmat că hrana proteică ecologică nu este disponibilă în cantități suficiente, se poate utiliza hrană proteică neecologică până la 31 decembrie 2026, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) hrana nu este disponibilă în formă ecologică;
b) hrana este produsă sau pregătită fără solvenți chimici;
c) utilizarea sa este limitată la hrănirea păsărilor de curte tinere cu compuși proteici specifici;
d) procentajul maxim permis într-o perioadă de 12 luni pentru aceste animale nu depășește 5%; se calculează procentul substanței uscate din hrana de origine agricolă.

92. Pentru bunăstarea animalelor, se interzice deplumarea păsărilor de curte vii.

93. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) cel puțin o treime din suprafața podelei este solidă, adică nu este construită din grilaje sau din plasă și este acoperită cu material de litieră precum paie, surcele din lemn, nisip sau turbă;

2) în adăposturile pentru găinile ouătoare, o parte suficient de mare din suprafața podelei care este la dispoziția găinilor este disponibilă pentru colectarea dejecțiilor de la păsări;

3) clădirile se golesc de păsări de fiecare dată când se schimbă lotul de păsări crescute; ulterior clădirile și echipamentele se curăță și se dezinfectează; de asemenea, la încheierea creșterii fiecărui lot de păsări de curte, țarcurile se lasă goale pe o perioadă ce urmează a fi stabilită de autoritatea de control, pentru a permite vegetației să crească la loc; operatorul ține registre sau păstrează documente justificative privind aplicarea perioadei respective; aceste cerințe nu se aplică în cazul în care păsările de curte nu se cresc în loturi, nu se țin în țarcuri și se pot deplasa liber pe toată durata zilei;

4) păsările de curte au acces la o zonă în aer liber cel puțin o treime din viața lor; găinile ouătoare și păsările de curte pentru îngrășare au de asemenea acces la o zonă în aer liber cel puțin o treime din viața lor, cu excepția cazului în care au fost stabilite restricții temporare în temeiul actelor normative;

5) se asigură accesul permanent în timpul zilei la zonele în aer liber de la o vârstă cât mai mică posibil din punct de vedere practic și ori de câte ori starea fiziologică și fizică permite acest lucru, cu excepția cazului în care sunt stabilite restricții temporare în conformitate cu actele normative;

6) prin derogare de la pct. 65, în cazul păsărilor de reproducție și al puicuțelor cu vârsta sub 18 săptămâni, dacă condițiile menționate la pct. 73 în ceea ce privește restricțiile și obligațiile legate de protecția sănătății umane și animale, stabilite în temeiul actelor normative, sunt îndeplinite și împiedică păsările de reproducție și puicuțele cu vârsta sub 18 săptămâni să aibă acces la zone în aer liber, verandele sunt considerate zone în aer liber și, în astfel de cazuri, sunt prevăzute cu o barieră din plasă de sârmă, pentru a bloca accesul altor păsări;

7) zonele în aer liber pentru păsările de curte permit accesul ușor al acestora la un număr adecvat de adăpătoare;

8) zonele în aer liber pentru păsările de curte sunt, în cea mai mare parte, acoperite cu vegetație;

9) în condițiile în care zona în aer liber oferă hrană pentru animale în cantități limitate, de exemplu, din cauza acoperirii cu zăpadă pe o durată îndelungată de timp sau a condițiilor meteorologice aride, rațiile păsărilor de curte trebuie să includă furaje grosiere suplimentare;

10) dacă sunt ținute în interior din cauza unor restricții sau a unor obligații stabilite în temeiul actelor normative, păsările de curte au acces în permanență la cantități suficiente de furaje grosiere și la materiale corespunzătoare, pentru a-și putea satisface nevoile etologice;

11) păsările de apă au acces la un curs de apă, la un iaz, la un lac sau la o baltă ori de câte ori condițiile de igienă și cele meteorologice fac posibil acest lucru, pentru a se respecta nevoile specifice speciei lor și cerințele de bunăstare a animalelor; în cazul în care acest acces nu este posibil din cauza condițiilor meteorologice, păsările respective au acces la apă astfel încât să își poată scufunda capul pentru a-și curăța penajul;

12) lumina naturală se poate suplimenta prin mijloace artificiale pentru a oferi maximum 16 ore de lumină pe zi, cu o perioadă continuă de odihnă nocturnă fără lumină artificială de cel puțin 8 ore;

13) suprafața totală destinată îngrășării păsărilor de curte în adăposturi nu depășește 1600 m^2 pentru oricare unitate de producție;

14) numărul de găini ouătoare dintr-un compartiment al unui adăpost pentru păsări de curte nu depășește 3000.

Secțiunea a 12-a
Norme generale suplimentare referitoare la iepuri

94. În alimentația iepurilor, se aplică următoarele norme:

1) cel puțin 70% din hrana pentru animale provine de la ferma respectivă sau, în cazul în care nu este posibil sau o astfel de hrană nu este disponibilă, este produsă în cooperare cu alte unități de producție ecologice sau în conversie și cu operatori din sectorul hranei pentru animale care utilizează hrană pentru animale și materii prime pentru aceasta din țară;

2) iepurii au acces la pășuni pentru a paște ori de câte ori condițiile permit;

3) sistemele de creștere se bazează pe utilizarea maximă a pășunilor pentru păscut, în funcție de disponibilitatea acestora în diferite perioade ale anului;

4) în cazul în care nu există iarbă suficientă, se furnizează hrană fibroasă, cum ar fi paie sau fân; nutrețul reprezintă cel puțin 60% din alimentație.

95. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) adăpostul este prevăzut cu o suprafață de întins sau de odihnă confortabilă, curată și uscată, de dimensiuni suficiente, constituind o construcție solidă care să nu fie sub formă de grilaje; zona de odihnă cuprinde un culcuș mare, uscat, pe care se împrăștie material de litieră; litiera este formată din paie sau alte materiale naturale potrivite și poate fi îmbunătățită și îmbogățită cu orice produs mineral aprobat pentru utilizare în producția ecologică ca îngrășământ sau ca ameliorator de sol, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

2) iepurii sunt ținuți în grupuri;

3) fermele de iepuri utilizează rase robuste, adaptate la condițiile în aer liber;

4) iepurii au acces la:

a) un adăpost acoperit, inclusiv la zone de refugiu întunecoase;

b) un spațiu de mișcare situat în exterior cu vegetație, de preferință pășune;

c) o platformă deasupra solului pe care să poată sta, fie în interior, fie în exterior;

d) material pentru cuib în cazul femelelor care alăptează.

Secțiunea a 13-a
Norme generale suplimentare referitoare la albine

96. Pentru apicultură se preferă utilizarea *Apis mellifera* și a ecotipurilor locale ale acesteia.

97. În alimentația albinelor, se aplică următoarele norme:

1) la sfârșitul sezonului de producție, stupii trebuie să rămână cu rezerve suficiente de miere și de polen pentru ca albinele să supraviețuiască peste iarnă;

2) coloniile de albine pot fi hrănite numai în cazul în care supraviețuirea acestora este pusă în pericol din cauza condițiilor climatice; în acest caz, coloniile sunt hrănite cu miere ecologică, cu polen ecologic, cu siropuri de zahăr ecologic sau cu zahăr ecologic.

98. Asistența medicală se bazează pe aplicarea următoarelor norme:

1) pentru protejarea ramelor, stupilor și fagurilor, în special de dăunători, se permit doar rodenticidele, utilizate în capcane, și produsele și substanțele corespunzătoare aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023;

2) se permit tratamentele fizice pentru dezinfectarea stupinelor, precum fumigarea sau flacăra directă;

3) practica distrugerii masculilor pentru ameliorare se permite doar în scopul de a limita infestarea cu *Varroa destructor*;

4) dacă, în pofida tuturor măsurilor preventive, coloniile se îmbolnăvesc sau sunt infestate, acestea se tratează imediat și, dacă este necesar, sunt plasate în stupine izolate;

5) în cazurile de infestare cu *Varroa destructor*, se pot folosi acidul formic, acidul lactic, acidul acetic și acidul oxalic, precum și mentolul, timolul, eucaliptolul sau camforul;

6) în cazul în care se aplică un tratament cu produse alopatice de sinteză chimică, inclusiv antibioticele, altele decât produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023, pe durata tratamentului, coloniile tratate se plasează în stupine izolate și toată ceara se înlocuiește cu ceară provenită din apicultura ecologică; ulterior, în cazul coloniilor respective, se aplică perioada de conversie de 12 luni stabilită la pct. 48.

99. Bunăstarea animalelor în apicultură se asigură prin aplicarea următoarelor norme generale suplimentare:

1) se interzice distrugerea albinelor în faguri, ca metodă asociată recoltării produselor apicole;

2) se interzice mutilarea, precum tăierea aripilor mătcilor.

100. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) stupinele se amplasează în zone în care se asigură resurse de nectar și polen provenite în principal din culturi produse în mod ecologic sau, după caz, din flora spontană sau din păduri, ori culturi gestionate în mod neecologic, care sunt tratate doar prin metode cu impact redus asupra mediului;

2) stupinele se amplasează la distanță de surse care pot conduce la contaminarea produselor apicole sau la afectarea sănătății albinelor;

3) amplasarea stupinelor se face în așa fel încât, pe o rază de 3 km de la locul unde se află stupina, sursele de nectar și de polen să provină în mod prioritar din culturi produse prin metode ecologice sau din vegetație spontană ori din culturi tratate prin metode cu impact redus asupra mediului, echivalente celor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)-f) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, care nu pot afecta calificarea producției apicole drept ecologică; cerința menționată nu se aplică dacă plantele nu sunt înflorite sau dacă coloniile de albine sunt inactive;

4) stupii și materialele utilizate în apicultură sunt fabricate în principal din materiale naturale care nu prezintă niciun risc de contaminare pentru mediu sau pentru produsele apicole;

5) ceara de albine pentru fagurii noi provine din unități de producție ecologică;

6) în stupi se pot folosi numai produse naturale precum propolisul, ceara și uleiurile vegetale;

7) nu se utilizează repelenți de sinteză chimică pe parcursul operațiunilor de extragere a mierii;

8) nu se utilizează faguri cu larve pentru extragerea mierii;

9) apicultura nu se consideră ecologică dacă se practică în regiuni sau zone desemnate de autoritatea competentă ca impracticabile pentru apicultura ecologică.

101. Operatorii țin registre de evidență și, în mod special:

1) păstrează o hartă la o scară corespunzătoare sau coordonatele geografice ale amplasării stupilor, care se prezintă organismului de control, demonstrând că zonele accesibile coloniilor îndeplinesc cerințele prezentului Regulament;

2) în registrul stupinei cu privire la hrănire introduc următoarele informații: denumirea produsului utilizat, datele, cantitățile și stupii în care este utilizat produsul;

3) zona în care se află stupina se înregistrează împreună cu identificarea stupilor și perioada de deplasare;

4) toate măsurile aplicate se înregistrează în registrul stupinei, inclusiv scoaterea ramelor și operațiunile de extragere a mierii; de asemenea, se înregistrează cantitatea și datele de colectare a mierii.

Capitolul IV
NORME DE PRODUCȚIE PRIVIND ALGELE ȘI ANIMALELE DE ACVACULTURĂ

Secțiunea 1
Cerințe generale

108. Măsurile defensive și preventive adoptate împotriva prădătorilor, în conformitate cu Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, se înregistrează în planul de management durabil.

109. După caz, redactarea planului de management se face în urma coordonării cu operatorii din vecinătate.

110. Operatorii din sectorul acvaculturii și al cultivării algelor întocmesc, ca parte a planului de management durabil, un calendar de reducere a cantității de deșeuri, care urmează să fie aplicat odată cu începerea operațiunilor. Dacă este posibil, utilizarea căldurii reziduale se limitează la energia din surse regenerabile.

111. În pregătirea produselor neprelucrate, în cazul în care operațiunile de pregătire, altele decât cele de prelucrare, sunt efectuate pe alge sau pe animale de acvacultură, cerințele generale stabilite la pct. 128-131 și pct. 135 subpct. 3) se aplică *mutatis mutandis* acestor operațiuni.

112. Operatorii păstrează documente justificative privind orice derogare de la normele de producție pentru animalele de acvacultură, obținută în conformitate cu pct. 120 subpct. 4) și 5).

Secțiunea a 2-a
Cerințe aplicabile algelor

113. Pe lângă normele generale de producție stabilite la art. 8, 9 și 10 din Legea nr. 237/2023 și, dacă este relevant, în secțiunea 1, normele stabilite în prezenta secțiune se aplică culegerii și producției ecologice de alge. Normele respective se aplică *mutatis mutandis* producției de fitoplancton.

114. În ceea ce privește conversia, se aplică următoarele norme:

1) perioada de conversie pentru o unitate de producție pentru culegerea de alge este de șase luni;

2) perioada de conversie pentru o unitate de producție pentru cultivarea algelor este de șase luni sau un ciclu de producție complet, în funcție de care dintre acestea două are o durată mai mare.

115. Normele aplicabile producției de alge sunt următoarele:

1) culegerea algelor sălbatice și a părților acestora este considerată metodă de producție ecologică dacă:

a) zonele de creștere sunt adecvate din punctul de vedere al sănătății și au o stare ecologică foarte bună, în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011 și ale Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului

102. Operatorii care produc alge și animale de acvacultură respectă, în special, normele detaliate de producție prevăzute în prezentul capitol și în capitolul al IV-lea din Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice.

103. Operațiunile se desfășoară în locuri neafectate de contaminare cu produse sau substanțe neaprobate pentru utilizare în producția ecologică sau cu poluanți care ar compromite statutul ecologic al produselor.

104. Unitățile de producție ecologică și neecologică se separă în modul corespunzător și în conformitate cu distanțele minime de separare stabilite de autoritatea competentă, după caz. Astfel de măsuri de separare se bazează pe situarea naturală, pe sisteme separate de distribuție a apei, pe distanțe și pe amplasarea în amonte și în aval a unității de producție ecologică. Producția de alge și de acvacultură nu este considerată ecologică atunci când este practicată în locuri sau în zone desemnate de autoritatea competentă, după coordonarea prealabilă cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul gestionării resurselor naturale, ca locuri sau zone neadecvate pentru astfel de activități.

105. În cazul tuturor operațiunilor noi pentru care se solicită recunoașterea producției ca fiind ecologică și care produc mai mult de 20 de tone de produse de acvacultură pe an, este necesară o evaluare de mediu corespunzătoare a unității de producție, pentru stabilirea condițiilor din aceasta și a celor de mediu din imediata sa apropiere, precum și posibilele efecte ale funcționării unității de producție. Operatorul prezintă evaluarea de mediu organismului de control. Conținutul evaluării de mediu se bazează pe dispozițiile prevăzute la art. 10^2 alin. (2) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Dacă unitatea de producție a făcut deja obiectul unei evaluări echivalente, se permite utilizarea respectivei evaluări în acest scop.

106. Nu este permisă distrugerea de mangrove.

107. Operatorul prezintă un plan de management durabil, proporțional cu unitatea de producție pentru acvacultură și pentru recoltarea de alge. Planul se actualizează anual și prezintă în detalii efectele operațiunii asupra mediului și monitorizarea de mediu care urmează să fie efectuată, precum și enumeră măsurile care trebuie luate în vederea reducerii la minimum a efectelor negative asupra mediului înconjurător acvatic și terestru, inclusiv, acolo unde este cazul, a cantității de nutrienți evacuați în mediu pe ciclu de producție sau pe an. Planul înregistrează date privind verificarea și reparațiile echipamentului tehnic.

pentru apele de suprafață, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2013, sau au o calitate echivalentă cu zonele de producție din clasele A și B, în conformitate cu Norma sanitar-veterinară de organizare a controlului specific oficial al produselor alimentare de origine animală, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1112/2010;

b) culegerea nu afectează în mod semnificativ stabilitatea ecosistemului natural sau conservarea speciilor în zona de culegere;

2) pentru a fi considerată ecologică, cultivarea algelor are loc în zone cu caracteristici de mediu și sanitare cel puțin echivalente cu cele prevăzute la subpct. 1) lit. a); adițional se aplică următoarele norme de producție:

a) se utilizează practici durabile în toate etapele de producție, de la culegerea algelor tinere până la recoltare;

b) pentru a se asigura menținerea unui fond genetic extins, culegerea algelor tinere în zonele de creștere spontană se efectuează cu regularitate, cu scopul de a menține și de a spori diversitatea stocurilor cultivate în interior;

c) nu se utilizează îngrășăminte decât în instalațiile de interior și numai dacă utilizarea acestora în producția ecologică este aprobată în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023; operatorii țin registre privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care este utilizat fiecare produs, denumirea produsului și cantitatea aplicată, cu informații despre loturile/rezervoarele/bazinele în cauză.

116. În procesul de cultivare a algelor se aplică următoarele norme:

1) cultura de alge în larg utilizează numai nutrienți care există în mod natural în mediu sau care provin din unități de producție ecologică a animalelor de acvacultură situate de preferință în apropiere, ca parte a unui sistem de policultură;

2) în cazul instalațiilor de pe uscat în care sunt folosite surse externe de nutrienți, nivelurile acestora din efluent trebuie să fie, în mod verificabil, aceleași cu nivelurile de nutrienți din apa care intră în instalație sau inferioare acestora; se pot folosi numai nutrienți de origine vegetală sau minerală aprobați pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023; operatorii țin registre privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care este utilizat produsul, denumirea produsului și cantitatea aplicată, informații despre loturile/rezervoarele/bazinele în cauză;

3) densitatea culturii sau intensitatea operațională se înregistrează și se menține integritatea mediului acvatic prin garantarea faptului că nu se depășește cantitatea maximă de alge care poate fi realizată fără efecte negative asupra mediului;

4) corzile și alte echipamente utilizate pentru creșterea algelor se reutilizează sau se reciclează atunci când este posibil.

117. În procesul de culegere durabilă a algelor sălbatice, se aplică următoarele norme:

1) se efectuează o singură estimare a biomasei la începutul culegerii algelor;

2) în unitatea de producție sau în localurile producătorului se păstrează documente contabile care permit operatorului să identifice, iar organismului de control să verifice că culegătorii au furnizat numai alge sălbatice produse în conformitate cu prezentul Regulament;

3) culegerea se realizează astfel încât cantitățile culese să nu producă un impact semnificativ asupra stării mediului acvatic; pentru a se asigura că algele pot regenera și că sunt împiedicate capturile accidentale, se iau măsuri precum tehnicile de culegere, dimensiunile minime, vârstele, ciclurile de reproducere sau dimensiunea algelor care rămân;

4) în cazul în care algele se culeg dintr-o zonă de culegere partajată sau comună, trebuie să fie disponibile documente justificative elaborate de autoritatea competentă, din care să reiasă că întreaga culegere respectă Legea nr. 237/2023 și prezentul Regulament.

Secțiunea a 3-a
Cerințe privind animalele de acvacultură

118. Pe lângă normele de producție generale stabilite la art. 8, 9 și 10 din Legea nr. 237/2023 și, dacă este relevant, în secțiunea 1, normele stabilite în prezenta secțiune se aplică producției ecologice de specii de pești, de crustacee, de echinoderme și de moluște. Normele respective se aplică *mutatis mutandis* și producției de zooplancton, de microcrustacee, de rotifere, de viermi și de alte animale acvatice care constituie hrană pentru animale.

119. În ceea ce privește conversia, se aplică următoarele perioade de conversie pentru unitățile de producție de acvacultură în cazul tipurilor de instalații de acvacultură enumerate mai jos, inclusiv animalelor de acvacultură existente:

1) pentru instalațiile care nu pot fi drenate, curățate și dezinfectate, o perioadă de conversie de 24 luni;

2) pentru instalațiile care au fost drenate sau care au făcut obiectul unui vid sanitar, o perioadă de conversie de 12 luni;

3) pentru instalațiile care au fost drenate, curățate și dezinfectate, o perioadă de conversie de 6 luni;

4) pentru instalațiile de apă cu circuit deschis, inclusiv cele care produc moluște bivalve, o perioadă de conversie de 3 luni.

120. În ceea ce privește originea animalelor de acvacultură, se aplică următoarele norme:

1) acvacultura ecologică se bazează pe creşterea de efective tinere provenite de la genitori ecologici şi din unităţi de producţie ecologice;

2) se utilizează specii crescute la nivel local, iar ameliorarea animalelor urmăreşte obţinerea de subspecii bine adaptate la condiţiile de producţie, asigurarea sănătăţii şi bunăstării animalelor, precum şi o utilizare eficientă a resurselor de hrană pentru animale; se păstrează şi se pun la dispoziţia organismului de control documente justificative privind originea şi tratamentul acestora;

3) se selectează specii robuste, care se cresc fără a crea prejudicii semnificative efectivelor sălbatice;

4) în scopul ameliorării, într-o exploataţie se pot introduce animale sălbatice capturate sau animale neecologice de acvacultură numai în cazuri bine întemeiate, dacă nu există rase ecologice sau dacă în unitatea de producţie se aduce stoc genetic nou în scopul ameliorării, după ce autoritatea de control acordă derogare, în vederea îmbunătăţirii calităţii stocului genetic; aceste animale se ţin într-un sistem de management ecologic timp de cel puţin 3 luni înainte de a putea fi utilizate pentru ameliorare; pentru animalele care sunt incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova a speciilor pe cale de dispariţie, autorizaţia de utilizare a exemplarelor sălbatice capturate se poate acorda numai în contextul programelor de conservare recunoscute de autoritatea publică responsabilă de efortul de conservare, în conformitate cu dispoziţiile Legii nr. 325/2005 cu privire la Cartea Roşie a Republicii Moldova;

5) în scopul creşterii, recoltarea de efective tinere sălbatice de acvacultură se restrânge, în mod special, la următoarele cazuri:

a) afluxul natural de larve şi de puiet de peşte sau de crustacee la umplerea iazurilor, a sistemelor de izolare şi a vivierelor;

b) repopularea cu peşti mici sau cu larve de crustacee din speciile care nu se regăsesc în Cartea Roşie a Republicii Moldova a speciilor pe cale de dispariţie în fermele de acvacultură extensivă din interiorul zonelor umede, cu condiţia că:

(i) repopularea este conformă cu măsurile de gestionare aprobate de autoritatea competentă relevantă, pentru asigurarea exploatării durabile a speciilor în cauză;

(ii) animalele sunt hrănite în exclusivitate cu hrană disponibilă în mod natural în mediu;

6) prin excepţie de la subpct. 1), autoritatea de control acordă derogare pentru introducerea în scopul creşterii, într-o unitate de producţie ecologică, a unui procent de efective tinere neecologice de cel mult 50%, din specii care până la 1 iulie 2024 nu au fost dezvoltate drept ecologice în Republica Moldova, cu condiţia ca cel puţin ultimele două treimi din durata ciclului de producţie să fie gestionate în cadrul unui sistem de management ecologic; această derogare poate fi acordată pentru o perioadă de maximum 2 ani şi nu poate fi reînnoită;

7) în ameliorare, se aplică următoarele norme:

a) nu se utilizează hormoni şi derivaţi ai hormonilor;

b) nu se utilizează producţia artificială de subspecii monosex, cu excepţia sortării manuale, nici inducerea poliploidiei, hibridizarea artificială şi clonarea;

c) se aleg subspeciile adecvate;

8) în ceea ce priveşte producţia de efective tinere, pentru creşterea larvelor de specii de peşti marini, se pot utiliza sisteme de creştere (de preferinţă „mezocosm" sau „rezervor de volum mare"); aceste sisteme de creştere trebuie să respecte următoarele cerinţe:

a) densitatea iniţială a efectivelor este mai mică de 20 de ouă sau de larve pe litru;

b) rezervorul de creştere a larvelor are un volum de minimum 20 m^3;

c) larvele se hrănesc cu planctonul natural care se formează în rezervor, suplimentat, dacă este cazul, cu fitoplancton şi cu zooplancton produse în exterior;

9) operatorii ţin registre privind originea animalelor, în care sunt identificate animalele/loturile de animale, data sosirii şi tipul speciilor, cantităţile, statutul ecologic sau neecologic şi perioada de conversie.

121. Alimentaţia animalelor de acvacultură se bazează pe următoarele aspecte:

1) în ceea ce priveşte hrana pentru peşti, crustacee şi echinoderme, se aplică următoarele norme:

a) animalele sunt hrănite cu hrană care să satisfacă cerinţele nutriţionale ale animalelor în diverse stadii de dezvoltare a acestora;

b) regimurile alimentare sunt concepute ţinând cont de următoarele priorităţi:

(i) sănătatea şi bunăstarea animalelor;

(ii) calitatea superioară a produselor, inclusiv în ceea ce priveşte compoziţia nutriţională a produsului, care trebuie să asigure calitatea înaltă a produsului final comestibil;

(iii) impact redus asupra mediului;

c) componenta vegetală a hranei pentru animale este ecologică, iar componenta din hrană derivată din animale acvatice provine din acvacultura ecologică sau din activităţi de pescuit durabile;

d) materiile prime neecologice de origine vegetală, animală sau provenite din alge ori drojdie destinate hranei pentru animale, materiile prime de origine minerală sau de origine microbiană destinate hranei pentru animale, aditivii furajeri şi adjuvanţii tehnologici se utilizează numai dacă au fost aprobaţi pentru utilizare în producţia ecologică, în temeiul Legii nr. 237/2023 şi al prezentului Regulament;

e) nu se folosesc stimulatori de creştere şi aminoacizi de sinteză chimică;

2) în privinţa moluştelor bivalve şi a altor specii care nu sunt hrănite de om, ci se hrănesc cu plancton natural, se aplică următoarele norme:

a) astfel de animale filtrante primesc tot necesarul nutrițional din natură, cu excepția exemplarelor tinere crescute în incubatoare și în pepiniere;

b) zonele de creștere sunt adecvate din punct de vedere al sănătății și au o stare ecologică foarte bună sau bună, în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011 și a Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2013, sau au o calitate echivalentă cu zonele de producție din clasa A, în conformitate cu Norma sanitar-veterinară de organizare a controlului specific oficial al produselor alimentare de origine animală, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1112/2010;

3) hrana pentru animalele de acvacultură carnivore se obține conform următoarelor priorități:

a) hrană ecologică pentru animale de origine acvicolă;

b) făină și ulei de pește obținute din resturi de pești, de crustacee sau de moluște ce provin din acvacultura ecologică;

c) făină și ulei de pește, precum și materiile prime destinate hranei pentru animale pe bază de pește derivate din resturi de pești, crustacee sau moluște deja capturate pentru consumul uman în pescării durabile;

d) făină și ulei de pește, precum și materiile prime destinate hranei pentru animale pe bază de pește derivate din pești, crustacee sau moluște întregi capturate în pescării durabile și nefolosite pentru consumul uman;

e) materii prime ecologice de origine vegetală sau animală destinate hranei pentru animale;

4) în faza de creștere, peștii din apele interioare, creveții din familia *Penaeidae* și creveții de apă dulce, precum și peștii tropicali de apă dulce sunt hrăniți după cum urmează:

a) sunt hrăniți cu hrană pentru animale care se găsește în mod natural în iazuri și lacuri;

b) dacă hrana naturală pentru animale menționată la lit. a) nu este disponibilă în cantități suficiente, se poate utiliza hrană ecologică pentru animale de origine vegetală, crescută de preferință în ferma propriu-zisă, sau alge; operatorii păstrează documente justificative privind necesitatea de a folosi hrană suplimentară;

c) dacă hrana naturală pentru animale este suplimentată în conformitate cu lit. b):

(i) rațiile de hrană pentru creveții din familia *Penaeidae* și pentru creveții de apă dulce (*Macrobrachium* spp.) pot include maximum 25% făină de pește și 10% ulei de pește derivate din pescării durabile;

(ii) rațiile de hrană pentru pangasius (*Pangasius* spp.) pot include maximum 10% făină sau ulei de pește derivat din pescării durabile;

d) în etapa de îngrășare și în primele stadii de viață din pepiniere și incubatoare, se poate utiliza colesterolul ecologic pentru a suplimenta dieta creveților din familia *Penaeidae* și a creveților de apă dulce (*Macrobrachium* spp.) pentru a le asigura nevoia de alimente din punct de vedere cantitativ;

5) operatorii țin registre privind regimurile alimentare specifice, în special cu privire la denumirea hranei și cantitatea acesteia, utilizarea hranei suplimentare, precum și animalele/loturile de animale hrănite.

122. Asistența medicală a animalelor de acvacultură se bazează pe prevenirea bolilor și pe tratamente veterinare, după cum urmează:

1) în prevenirea bolilor, se aplică următoarele norme:

a) prevenirea bolilor se bazează pe ținerea animalelor în condiții optime prin selectarea corespunzătoare a amplasării, ținând cont, printre altele, de necesitățile speciilor în ceea ce privește calitatea bună a apei, debitul și rata schimbului de apă, prin proiectarea optimă a exploatațiilor, prin aplicarea bunelor practici de gestionare și de creștere, inclusiv curățarea și dezinfectarea periodică a localurilor, prin hrană de calitate superioară pentru animale, prin asigurarea unei densități adecvate a efectivelor, precum și prin selecția raselor și tulpinilor;

b) este permisă utilizarea de medicamente imunologice veterinare;

c) un plan de management al sănătății animalelor, cu detalii privind practicile de biosecuritate și de prevenire a bolilor, inclusiv un contract de prestare a serviciilor calificate de consiliere în domeniul sănătății animalelor de acvacultură, proporțională cu unitatea de producție, cu efectuarea vizitei la unitatea de producție cel puțin o dată pe an sau, în cazul crustaceelor bivalve, cel puțin o dată la doi ani;

d) sistemele, echipamentele și ustensilele din cadrul exploatației se curăță și se dezinfectează corespunzător;

e) depunerile (bio-fouling) de organisme se îndepărtează numai prin mijloace fizice sau manual;

f) se pot folosi numai substanțe pentru curățarea și dezinfectarea echipamentelor și a instalațiilor aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

g) în ceea ce privește vidul sanitar, se aplică următoarele norme:

(i) organismul de control stabilește dacă este necesar vidul sanitar, precum și durata adecvată care trebuie respectată și documentată după fiecare ciclu de producție în sisteme de izolare în circuit deschis amplasate în larg;

(ii) nu este obligatoriu în cazul culturii de moluște bivalve;

(iii) pe durata vidului sanitar, cușca scufundată sau alte structuri utilizate pentru producția de animale de acvacultură sunt golite, dezinfectate și rămân goale până la reutilizare;

h) dacă este cazul, hrana pentru pești neconsumată, excrementele și animalele moarte se îndepărtează imediat, pentru a se evita riscul unor daune semnificative pentru mediu în ceea ce privește calitatea stării apei, pentru a se

reduce la minimum riscul apariției bolilor și pentru a se evita atragerea insectelor sau a rozătoarelor;

i) lumina ultravioletă și ozonul se pot utiliza numai în incubatoare și în pepiniere;

j) pentru controlul biologic al ectoparaziților, de preferință se utilizează peștii curățători, precum și apa dulce, apa de mare și soluțiile de clorură de sodiu;

2) în privința tratamentelor veterinare, se aplică următoarele norme:

a) bolile sunt tratate imediat, pentru a se evita orice suferință a animalului; medicamentele veterinare alopatice de sinteză chimică, inclusiv antibioticele, pot fi folosite în caz de necesitate, în condiții stricte și sub responsabilitatea unui medic veterinar, atunci când nu este adecvată folosirea produselor fitoterapeutice, homeopatice și a altor produse; acolo unde este cazul, se stabilesc restricții privind tratamentele și perioadele de așteptare;

b) sunt permise tratamente prescrise în temeiul actelor normative, destinate să protejeze sănătatea umană și animală;

c) atunci când apare o problemă de sănătate, deși s-au luat măsuri de prevenire pentru a se garanta sănătatea animală menționate la subpct. 1), pot fi utilizate tratamente veterinare, de preferință în următoarea ordine:

(i) substanțe de origine vegetală, animală sau minerală în diluție homeopatică;

(ii) plante și extracte de plante care nu au efect anestezic;

(iii) substanțe precum oligoelementele, metalele, imunostimulentele naturale sau probioticele aprobate;

d) efectuarea tratamentelor alopatice este limitată la două tratamente pe an, cu excepția vaccinărilor și a programelor obligatorii de eradicare; cu toate acestea, în cazul unui ciclu de producție mai scurt de un an, se aplică o limită de un tratament alopatic; în cazul depășirii limitelor indicate pentru tratamentele alopatice, animalele de acvacultură în cauză nu se comercializează ca produse ecologice;

e) utilizarea tratamentelor pentru paraziți, altele decât prin sistemele obligatorii de control stabilite de autoritatea de control, se limitează după cum urmează:

(i) pentru somon, la maximum două tratamente pe an sau la un tratament pe an în cazul în care ciclul de producție este mai scurt de 18 luni;

(ii) pentru toate speciile, altele decât somonul, la două tratamente pe an sau la un tratament pe an în cazul în care ciclul de producție este mai scurt de 12 luni;

(iii) pentru toate speciile, la cel mult patru tratamente în total, indiferent de durata ciclului de producție al speciei;

f) perioada de așteptare dintre tratamentele veterinare alopatice și tratamentele pentru paraziți în conformitate cu lit. d), inclusiv tratamentele efectuate în cadrul sistemelor obligatorii de control și eradicare, este dublă față de perioada de așteptare prevăzută la art. 4 din Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar sau de 48 de ore, în cazul în care această perioadă nu este specificată;

g) orice utilizare de medicamente veterinare se declară organismului de control înainte de comercializarea animalelor ca produse ecologice; efectivele tratate trebuie să poată fi identificate în mod clar;

3) operatorii țin registre privind măsurile aplicate pentru prevenirea bolilor, incluzând detalii despre vidul sanitar, despre curățarea și tratarea apei, precum și privind orice tratament veterinar și orice alt tratament antiparazitar aplicat, în special data tratamentului, diagnosticul, posologia, denumirea produsului utilizat pentru tratament și prescripția veterinară pentru îngrijire veterinară, după caz, și perioadele de așteptare aplicate înainte ca produsele de acvacultură să poată fi comercializate și etichetate ca fiind ecologice.

123. În ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

1) se interzic instalațiile de recirculare cu circuit închis pentru producția de animale de acvacultură, cu excepția incubatoarelor și a pepinierelor, sau pentru producția de specii utilizate ca hrană ecologică pentru animale;

2) încălzirea sau răcirea artificială a apei este permisă numai în incubatoare și pepiniere; se poate utiliza apa naturală dintr-un puț de foraj pentru încălzirea sau răcirea apei în toate etapele de producție;

3) mediul de creștere a animalelor de acvacultură este conceput astfel încât, în conformitate cu nevoile specifice fiecărei specii, animalele de acvacultură:

a) să aibă spațiu suficient și densitatea relevantă a efectivelor pentru bunăstarea lor, astfel cum este prevăzut în anexa nr. 2 la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice;

b) să fie ținute în apă de calitate bună, cu un debit și o rată a schimbului de apă adecvate, cu niveluri suficiente de oxigen și cu menținerea unui nivel scăzut de metaboliți;

c) să fie ținute în condiții de temperatură și lumină conforme cu cerințele pentru fiecare specie și ținând cont de situarea geografică;

4) în analiza impactului densității efectivelor asupra bunăstării peștilor produși, se monitorizează starea peștilor (de exemplu, leziuni ale înotătoarelor, alte leziuni, rata de creștere, comportamentul manifestat și starea generală de sănătate), ținând cont de calitatea apei;

5) în cazul peștilor de apă dulce, fundul apei trebuie să se apropie cât mai mult posibil de condițiile naturale;

6) în cazul crapilor și al speciilor similare:

a) fundul apei este constituit din pământ natural;

b) fertilizarea organică și minerală a iazurilor și a lacurilor se realizează numai cu îngrășăminte și amelioratori de sol aprobate pentru utilizare în

producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023, aplicându-se maximum 20 kg de azot/ha;

c) sunt interzise tratamentele care implică utilizarea unor substanțe de sinteză chimică pentru combaterea plantelor hidrofite și a vegetației prezente în apele în care are loc producția;

7) operatorii țin registre privind măsurile de monitorizare și de întreținere în legătură cu bunăstarea animalelor și cu calitatea apei; în cazul fertilizării iazurilor și lacurilor, operatorii țin registre privind aplicarea îngrășămintelor și a amelioratorilor de sol, care includ data aplicării, denumirea produsului, cantitatea aplicată și locul aplicării respective;

8) sistemele acvatice de izolare sunt concepute și construite astfel încât să se asigure debite și parametri fizico-chimici care să protejeze sănătatea și bunăstarea animalelor și să satisfacă nevoile comportamentale ale acestora, cu respectarea caracteristicilor specifice pentru sistemele de producție și de izolare pentru speciile sau pentru grupul de specii, astfel cum sunt stabilite în anexa nr. 2 la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice;

9) unitățile de creștere de pe uscat întrunesc următoarele condiții:

a) sistemele de tip *flow-through* (apa trece o singură dată prin sistem, fiind apoi deversată înapoi în mediul acvatic) trebuie să permită monitorizarea și controlul debitului și a calității apei atât la intrarea, cât și la ieșirea acesteia din sistem;

b) cel puțin 10% din perimetru („interfața uscat-apă”) conține vegetație naturală;

10) sistemele de izolare amplasate în larg întrunesc următoarele condiții:

a) sunt situate acolo unde debitul, adâncimea apei și rata schimburilor de corpuri de apă sunt de natură să reducă la minimum impactul asupra fundului râurilor, fluviilor, lacurilor de acumulare și a corpului de apă înconjurător;

b) sunt constituite din cuști scufundate a căror proiectare, construcție și întreținere sunt adaptate expunerii lor la mediul operațional;

11) sistemele de izolare sunt concepute, amplasate și utilizate astfel încât să se reducă la minimum evadările;

12) în cazul în care peștii sau crustaceele evadează, se iau măsuri adecvate pentru reducerea impactului asupra ecosistemului local, inclusiv, dacă este cazul, recapturarea animalelor; în acest sens, se țin registre de evidență;

13) pentru producția de animale de acvacultură în iazuri piscicole, în rezervoare sau în bazine lungi, unitățile de producție sunt fie echipate cu straturi de filtrare naturală, cu iazuri de decantare, cu filtre biologice sau mecanice pentru colectarea deșeurilor de nutrienți, fie utilizează alge sau animale (bivalve) care contribuie la ameliorarea calității efluenților; monitorizarea efluenților se realizează la intervale regulate, dacă este cazul.

124. Bunăstarea animalelor acvatice se asigură prin aplicarea următoarelor norme:

1) toate persoanele implicate în creșterea animalelor de acvacultură dispun de cunoștințele și competențele de bază în ceea ce privește nevoile în materie de sănătate și de bunăstare ale animalelor;

2) manipularea animalelor de acvacultură se reduce la minimum și se realizează cu cea mai mare grijă; se utilizează echipamente și protocoale adecvate cu scopul de a se evita stresul și vătămarea fizică asociate procedurilor de manipulare; genitorii se manipulează astfel încât să se reducă la minimum vătămarea fizică și stresul și, dacă este cazul, manipularea se face sub anestezie; operațiunile de clasificare se limitează la minimum și se utilizează numai dacă este necesar pentru a se asigura bunăstarea peștilor;

3) în cazul utilizării luminii artificiale, se aplică următoarele restricții:

a) prelungirea perioadei de lumină naturală nu depășește o valoare maximă care respectă nevoile etologice, condițiile geografice și starea generală de sănătate a animalelor produse; această valoare maximă nu depășește 14 ore pe zi, cu excepția cazului în care este necesară în scopul reproducerii;

b) se evită modificările bruște ale intensității luminii în momentul trecerii de la lumină la întuneric sau invers, prin utilizarea unor variatoare ale intensității luminii sau a unei iluminări de fond;

4) se permite aerarea pentru a se asigura bunăstarea și sănătatea animalelor; aeratoarele mecanice să alimentează de preferință de la surse regenerabile de energie;

5) utilizarea oxigenului este permisă numai în scopul de a se satisface necesitățile în materie de bunăstare și de sănătate a animalelor și în perioade critice de producție sau de transport, în următoarele situații:

a) cazuri excepționale de schimbare a temperaturii, de scădere a presiunii atmosferice sau de poluare accidentală a apei;

b) proceduri ocazionale de gestionare a efectivelor, precum prelevarea de eșantioane și sortarea;

c) pentru a se asigura supraviețuirea efectivelor din fermă.

Operatorii țin registre de evidență privind aceste utilizări, indicând dacă se încadrează la lit. a), b) sau c);

6) se iau măsuri adecvate pentru a se menține durata transportului animalelor de acvacultură la un nivel minim;

7) orice suferință este menținută la un nivel minim pe durata întregii vieți a animalului, inclusiv în momentul sacrificării;

8) este interzisă ablația pedunculului ocular, inclusiv toate practicile similare, cum ar fi ligaturarea, incizarea și comprimarea;

9) prin tehnicile de sacrificare, trebuie ca peștii să devină imediat inconștienți și insensibili la durere; manipularea înainte de sacrificare se efectuează astfel încât să se evite leziunile, menținându-se, în același timp, suferința și stresul la un nivel minim; atunci când se analizează cele mai bune

metode de sacrificare, se ține cont de diferențele dintre dimensiunile animalelor în momentul recoltării, dintre specii și dintre locurile de producție.

125. Producția moluștelor se bazează pe următoarele aspecte:

1) în ceea ce privește originea materialului de însămânțare, se aplică următoarele norme:

a) materialul de însămânțare de la exemplare sălbatice provenit din afara unității de producție poate fi utilizat în cazul crustaceelor bivalve, cu condiția să nu existe nici-o deteriorare semnificativă a mediului, să fie permis în conformitate cu actele normative, și materialul de însămânțare să provină din:

(i) straturi de populații care, probabil, nu vor supraviețui vremii de iarnă sau care reprezintă un surplus față de necesități; sau

(ii) straturi naturale de material de însămânțare de la crustacee aflate pe colectoare;

b) în cazul stridiei japoneze (*Crassostrea gigas*), se preferă efectivele înmulțite în mod selectiv pentru a se reduce depunerea icrelor în mediul natural;

c) se țin registre privind modul, locul și perioada în care se colectează materialul de însămânțare de la exemplare sălbatice, pentru a se permite trasabilitatea până la zona de colectare;

d) materialul de însămânțare poate fi colectat numai după ce autoritatea de control a acordat autorizarea în acest sens;

2) în ceea ce privește condițiile de adăpostire și practicile de creștere, se aplică următoarele norme:

a) producția poate fi realizată în aceeași zonă acvatică în care are loc și producția ecologică de pești cu înotătoare și alge, într-un sistem de policultură care trebuie documentat în planul de management durabil; moluștele bivalve pot fi crescute de asemenea în policultură împreună cu moluște gasteropode precum speciile de litorină;

b) producția de moluște bivalve ecologice are loc în zone delimitate de stâlpi, de balize sau prin alte mijloace clare de marcaj și este izolată, dacă este cazul, prin saci din plasă, cuști scufundate sau alte mijloace create de om;

c) unitățile de producție de conchiliocultură (producere de crustacee) ecologică reduc la minimum riscurile la adresa speciilor în privința cărora există un interes de conservare; dacă se utilizează plase împotriva animalelor de pradă, acestea trebuie să fie astfel concepute încât să nu producă vătămări păsărilor scufundătoare;

3) în cultivarea moluștelor, se aplică următoarele norme:

a) pentru producția ecologică poate fi utilizată cultivarea pe corzi pentru midii și alte metode enumerate în anexa nr. 2 la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice;

b) cultivarea moluștelor pe fundul apei este permisă numai dacă în locurile de colectare și de creștere nu se produce un impact semnificativ asupra mediului; înaintea începerii operațiunilor, operatorul furnizează organismului de control și adaugă, drept capitol separat în cadrul planului de management durabil, un studiu și un raport care sprijină dovezile existenței unui impact minim asupra mediului;

4) în gestionarea producției de moluște, se aplică următoarele norme:

a) producția utilizează o densitate a efectivelor care nu depășește densitatea utilizată în localitate pentru moluștele neecologice; sortarea, rărirea și ajustările densității efectivelor se efectuează în funcție de biomasă și în vederea asigurării bunăstării animalelor și a calității înalte a produselor;

b) depunerile de organisme se îndepărtează prin mijloace fizice sau manual; moluștele pot fi tratate o singură dată pe durata ciclului de producție cu o soluție de var în scopul combaterii depunerii de organisme concurente.

Capitolul V
NORME DE PRODUCȚIE PRIVIND ALIMENTELE PRELUCRATE

Secțiunea 1
Cerințe generale pentru producția de alimente prelucrate

126. Pe lângă normele generale de producție stabilite la art. 8 și 10 din Legea nr. 237/2023, normele stabilite în prezentul capitol se aplică producției ecologice de alimente prelucrate. Operatorii care produc alimente prelucrate respectă în mod special normele detaliate de producție prevăzute în prezentul capitol și în capitolul al V-lea din Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice.

127. Aditivii alimentari, adjuvanții tehnologici și alte substanțe și ingrediente folosite la prelucrarea alimentelor, precum și orice practică de prelucrare aplicată, cum ar fi afumarea, respectă principiile bunelor practici de fabricație (GMP) și prevederile Regulamentului sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013.

128. Operatorii care produc alimente prelucrate stabilesc și actualizează proceduri corespunzătoare bazate pe o identificare sistematică a etapelor esențiale ale prelucrării.

129. Aplicarea procedurilor menționate la pct. 128 asigură că produsele prelucrate obținute din producție respectă Legea nr. 237/2023 și prezentul Regulament la orice etapă.

130. Operatorii respectă și pun în aplicare procedurile menționate la pct. 128 și, fără a aduce atingere art. 18 din Legea nr. 237/2023, în special:

1) iau măsuri de precauție și țin registre privind aceste măsuri;

2) implementează măsuri de curățare corespunzătoare, monitorizează eficacitatea acestora și țin registre privind operațiunile în cauză;

3) garantează faptul că produsele neecologice nu sunt introduse pe piață cu o indicație referitoare la producția ecologică.

131. Pregătirea produselor ecologice, în conversie și neecologice prelucrate se efectuează separat în timp sau în spațiu. Dacă în unitatea de pregătire în cauză se pregătesc sau se depozitează produse ecologice, în conversie și neecologice, în orice combinație, operatorul:

1) informează organismul de control în consecință;

2) efectuează în mod continuu operațiunile până la încheierea unui ciclu de producție, separate în spațiu sau în timp de operațiuni similare efectuate asupra oricărui alt tip de produse (ecologice, în conversie sau neecologice);

3) înainte și după operațiuni, depozitează produsele ecologice, în conversie și neecologice separat unele de celelalte în spațiu sau în timp;

4) ține disponibil un registru actualizat al tuturor operațiunilor efectuate și al tuturor cantităților prelucrate;

5) ia măsurile necesare pentru a asigura identificarea loturilor și pentru evitarea amestecurilor sau a schimburilor între produse ecologice, în conversie și neecologice;

6) efectuează operațiuni asupra produselor ecologice sau în conversie numai după o curățare corespunzătoare a echipamentelor de producție.

132. Nu se utilizează produse, substanțe și tehnici care reconstituie proprietăți ce se pierd în timpul prelucrării și al depozitării alimentelor ecologice, care corectează rezultatele neglijenței în prelucrarea alimentelor ecologice sau care pot induce în eroare în alt fel în privința adevăratei naturi a produselor destinate să fie comercializate ca alimente ecologice.

133. Operatorii păstrează documente justificative privind derogările de utilizare a ingredientelor agricole neecologice pentru producția de alimente ecologice prelucrate în conformitate cu art. 16 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 237/2023, dacă au obținut sau au utilizat astfel de derogări.

Secțiunea a 2-a
Cerințe detaliate pentru producția de alimente prelucrate

134. În ceea ce privește compoziția alimentelor ecologice prelucrate, se aplică următoarele condiții:

1) produsul este obținut în principal din ingrediente agricole sau din produse destinate utilizării ca alimente, enumerate în anexa nr. 1 la Legea nr. 237/2023; pentru a stabili dacă un produs este obținut în principal din produsele respective, nu se iau în considerare adaosul de apă și de sare;

2) ingredientul ecologic nu este prezent împreună cu același ingredient sub formă neecologică;

3) ingredientul în conversie nu este prezent împreună cu același ingredient sub formă ecologică sau neecologică.

135. Utilizarea anumitor produse și substanțe în prelucrarea alimentelor se bazează pe aplicarea următoarelor norme:

1) aditivii alimentari, adjuvanții tehnologici și ingredientele agricole neecologice aprobați pentru utilizare în producția ecologică în conformitate cu art.16 din Legea nr. 237/2023, precum și produsele și substanțele menționate la subpct. 2) sunt singurele care se pot utiliza la prelucrarea alimentelor, cu excepția produselor și a substanțelor din sectorul vitivinicol, în cazul cărora se aplică pct. 150, și a drojdiei, în cazul căreia se aplică pct. 155;

2) la prelucrarea alimentelor, se permite utilizarea următoarelor produse și substanțe:

a) preparatele din microorganisme și enzime alimentare utilizate în mod normal la prelucrarea alimentelor, cu condiția ca enzimele care urmează a fi folosite ca aditivi alimentari sunt aprobate pentru utilizare în producția ecologică în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

b) substanțele și produsele definite la pct. 3 subpct. 3) și 4) lit. a) din Regulamentul sanitar privind aromele și anumite ingrediente alimentare cu proprietăți aromatizante destinate utilizării în și pe produsele alimentare și stabilirea măsurilor tranzitorii privind lista de arome și materii prime, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1245/2018, care au fost etichetate ca substanțe aromatizante naturale sau preparate aromatizante naturale, în conformitate cu pct. 26-28 din respectivul Regulament;

c) coloranții pentru ștampilarea cărnii și a ouălor, în conformitate cu pct. 35 din Regulamentul sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013;

d) coloranții naturali și substanțele naturale pentru învelișuri pentru colorarea decorativă tradițională a cojii ouălor fierte produse cu intenția de a fi introduse pe piață într-o anumită perioadă a anului;

e) apa potabilă și sarea ecologică sau cea neecologică care corespunde prevederilor Regulamentului sanitar privind sarea alimentară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 596/2011;

f) mineralele (inclusiv oligoelementele), vitaminele, aminoacizii și micronutrienții, cu condiția că:

(i) utilizarea lor în alimentele destinate consumului normal este o cerință stabilită prin act normativ, cu condiția că alimentele nu pot fi introduse categoric pe piață ca alimente destinate consumului normal dacă mineralele, vitaminele, aminoacizii sau micronutrienții respectivi nu sunt adăugați; sau

(ii) în ceea ce privește alimentele introduse pe piață ca având anumite caracteristici sau efecte în legătură cu sănătatea ori nutriția sau în legătură cu

nevoile anumitor grupuri de consumatori, în produsele menționate la pct. 1 subpct. 1) și 2) din Regulamentul sanitar privind alimentele destinate sugarilor și copiilor de vârstă mică, alimentele destinate unor scopuri medicale speciale și înlocuitorii unei diete totale pentru controlul greutății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 179/2018, utilizarea acestora este autorizată în temeiul regulamentului menționat și al actelor aprobate în temeiul pct. 20 din regulamentul sus-menționat pentru produsele în cauză;

3) pentru curățare și dezinfecție se folosesc numai produsele aprobate pentru utilizare în prelucrare, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023; operatorii țin registre privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și locul utilizării respective;

4) în vederea efectuării calculului menționat la art. 20 alin. (6) din Legea nr. 237/2023, se aplică următoarele norme:

a) anumiți aditivi alimentari aprobați pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023, se calculează ca ingrediente agricole;

b) preparatele și substanțele menționate la subpct. 2) lit. a), c)-f) nu se calculează ca ingrediente agricole;

c) drojdia și produsele din drojdie se calculează ca ingrediente agricole.

136. Operatorii țin registre privind fiecare factor de producție utilizat în producția de alimente; în cazul producției de produse compuse, rețetele/formulele complete care precizează cantitățile factorilor de producție și cantitatea produsă sunt păstrate și puse la dispoziția organismului de control.

Capitolul VI
NORME DE PRODUCȚIE PRIVIND HRANA PRELUCRATĂ PENTRU ANIMALE

137. Pe lângă normele generale de producție stabilite la art. 8 și 10 din Legea nr. 237/2023, normele stabilite în prezentul capitol se aplică producției ecologice de hrană prelucrată pentru animale. Operatorii care produc hrană prelucrată pentru animale respectă, în mod special, normele detaliate de producție prevăzute în prezentul capitol și în capitolul al V-lea din Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice.

138. Aditivii furajeri, adjuvanții tehnologici și alte substanțe și ingrediente folosite la prelucrarea hranei pentru animale, precum și orice practică de prelucrare utilizată, cum ar fi afumarea, respectă principiile bunelor practici de fabricație (GMP).

139. Operatorii care produc hrană prelucrată pentru animale stabilesc și actualizează proceduri corespunzătoare bazate pe o identificare sistematică a etapelor esențiale ale prelucrării.

140. Aplicarea procedurilor menționate la pct. 139 asigură că produsele prelucrate obținute din producție respectă Legea nr. 237/2023 și prezentul Regulament la orice etapă.

141. Operatorii respectă și pun în aplicare procedurile menționate la pct. 139 și, fără a aduce atingere art. 18 din Legea nr. 237/2023, în mod special:

1) iau măsuri de precauție și țin registre privind aceste măsuri;

2) implementează măsuri de curățare corespunzătoare, monitorizează eficacitatea acestora și țin registre privind operațiunile în cauză;

3) garantează faptul că produsele neecologice nu sunt introduse pe piață cu o indicație referitoare la producția ecologică.

142. Pregătirea produselor ecologice, în conversie și neecologice prelucrate se efectuează separat în timp sau în spațiu. Dacă în unitatea de pregătire în cauză se pregătesc sau se depozitează produse ecologice, în conversie și neecologice, în orice combinație, operatorul:

1) informează organismul de control în consecință;

2) efectuează în mod continuu operațiunile până la încheierea unui ciclu de producție, separate în spațiu sau în timp de operațiuni similare efectuate asupra oricărui alt tip de produse (ecologice, în conversie sau neecologice);

3) înainte și după operațiuni, depozitează produsele ecologice, în conversie și neecologice separat unele de celelalte în spațiu sau în timp;

4) ține disponibil un registru actualizat al tuturor operațiunilor efectuate și al tuturor cantităților prelucrate;

5) ia măsurile necesare pentru a asigura identificarea loturilor și pentru evitarea amestecurilor sau a schimburilor între produse ecologice, în conversie și neecologice;

6) efectuează operațiuni asupra produselor ecologice sau în conversie numai după o curățare corespunzătoare a echipamentelor de producție.

143. Materiile prime ecologice sau materiile prime în conversie pentru hrana pentru animale nu intră simultan cu aceleași materii prime pentru hrana pentru animale produse prin mijloace neecologice în compoziția produselor furajere ecologice.

144. Se interzice prelucrarea cu ajutorul solvenților de sinteză chimică a oricăror materii prime pentru hrana pentru animale utilizate sau prelucrate în cadrul producției ecologice.

145. La prelucrarea hranei pentru animale pot fi utilizate numai materii prime neecologice de origine vegetală, animală sau provenite din alge ori drojdie destinate hranei pentru animale, materii prime de origine minerală destinate hranei pentru animale, aditivi furajeri și adjuvanți tehnologici aprobați pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023.

146. Pentru curățare și dezinfecție se folosesc numai produsele aprobate pentru utilizare în prelucrare, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023. Operatorii țin registre privind utilizarea produselor respective, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și locul utilizării respective.

147. Operatorii țin registre privind fiecare factor de producție utilizat în producția de hrană pentru animale. În cazul producției de produse compuse, rețetele/formulele complete care precizează cantitățile factorilor de producție și cantitatea produsă sunt păstrate la dispoziția organismului de control.

Capitolul VII
NORME DE PRODUCȚIE PRIVIND VINUL

148. Pe lângă normele generale de producție prevăzute la art. 8, 9 și 10 din Legea nr. 237/2023, normele stabilite în prezentul capitol se aplică producției ecologice a produselor din sectorul vitivinicol, astfel cum se menționează la pct. 109 din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015. Operatorii care produc produse ecologice în sectorul vitivinicol respectă în special normele de producție detaliate prevăzute în prezentul capitol.

149. În producția ecologică a produselor din sectorul vitivinicol se aplică dispozițiile Regulamentului privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare explicite în prezentul capitol.

150. La utilizarea anumitor produse și substanțe se aplică următoarele norme:

1) produsele din sectorul vitivinicol se obțin din materii prime ecologice;

2) numai produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023, se pot folosi la fabricarea produselor din sectorul vitivinicol, inclusiv în cursul practicilor enologice, al proceselor și al tratamentelor, cu respectarea condițiilor și a restricțiilor stabilite în Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, în special cele din anexa nr. 10 la Regulamentul menționat;

3) operatorii țin registre privind utilizarea oricărui produs și oricărei substanțe utilizat(e) la producerea vinului și pentru curățare și dezinfecție, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și, după caz, locul utilizării respective.

151. Cerințele privind practicile enologice și restricțiile sunt următoarele:

1) fără a aduce atingere pct. 148-150 și interdicțiilor și restricțiilor specifice prevăzute la subpct. 2)-4), sunt permise numai practicile, procesele și tratamentele enologice prevăzute în capitolul al XVI-lea din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, ținând cont inclusiv de restricțiile prevăzute la pct. 115, pct. 115^4-115^7 și în anexele nr. 9 și 10 la Regulamentul respectiv;

2) se interzice utilizarea practicilor, proceselor și tratamentelor enologice stabilite la pct. 113 din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015;

3) este permisă utilizarea practicilor, proceselor și tratamentelor enologice stabilite la pct. 114 din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015;

4) orice modificare introdusă în ceea ce privește practicile, procesele și tratamentele enologice prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 356/2015 se aplică în producția ecologică de vin numai după includerea măsurilor corespunzătoare, astfel cum prevede prezentul punct și, dacă este necesar, după efectuarea unei evaluări în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023.

Capitolul VIII
NORME DE PRODUCȚIE PRIVIND DROJDIA UTILIZATĂ CA ALIMENT SAU CA HRANĂ PENTRU ANIMALE

152. Pe lângă normele de producție generale stabilite la art. 8 și 10 din Legea nr. 237/2023, normele stabilite în prezentul capitol se aplică producției ecologice de drojdie utilizată ca aliment sau ca hrană pentru animale. Operatorii care produc drojdie ecologică destinată utilizării ca aliment sau ca hrană pentru animale respectă în special normele de producție detaliate prevăzute în prezentul capitol.

153. Pentru producția de drojdie ecologică se utilizează numai substraturi produse în mod ecologic. Cu toate acestea, până la 30 iunie 2025, se permite adăugarea de până la 5% extras sau autolizat de drojdie neecologic (calculat ca greutate a materiei uscate) la substrat pentru producerea de drojdie ecologică, atunci când operatorii nu pot obține extras sau autolizat de drojdie din producție ecologică.

154. Alimentele ecologice sau hrana ecologică pentru animale nu conțin concomitent drojdie ecologică și drojdie neecologică.

155. La pregătirea și producția drojdiei ecologice se pot folosi următoarele produse și substanțe:

1) adjuvanții tehnologici aprobați pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023;

2) produsele și substanțele menționate la pct. 135 subpct. 2) lit. a), b) și e) din capitolul al V-lea.

156. Pentru curățare și dezinfecție se folosesc numai produsele aprobate pentru utilizare în prelucrare, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023.

157. Operatorii țin registre privind orice produs și substanță utilizat(ă) la producerea drojdiei și pentru curățare și dezinfecție, care includ data sau datele la care a fost utilizat fiecare produs, denumirea produsului, substanțele sale active și locul utilizării respective.

Capitolul IX
COLECTAREA, AMBALAREA, TRANSPORTUL ȘI DEPOZITAREA PRODUSELOR

158. Operatorii se asigură că produsele ecologice și produsele în conversie se colectează, se ambalează, se transportă și se depozitează în conformitate cu normele prevăzute în prezentul capitol.

159. În ceea ce privește colectarea produselor și transportul către unitățile de pregătire, operatorii pot efectua colectarea simultană a produselor ecologice, în conversie și neecologice numai în cazul în care se iau măsuri corespunzătoare pentru a se evita orice posibil amestec sau schimb între produsele ecologice, în conversie și neecologice și pentru a se garanta identificarea produselor ecologice și în conversie. Operatorul păstrează și pune la dispoziția organismului de control informațiile referitoare la zilele, orele și circuitul de colectare, precum și la data și ora primirii produselor.

160. Ambalarea și transportul produselor către alți operatori sau către alte unități:

1) operatorii garantează că produsele ecologice și produsele în conversie sunt transportate către alți operatori sau către alte unități, inclusiv către angrosiști și comercianți cu amănuntul, numai în ambalaje, recipiente sau vehicule corespunzătoare închise astfel încât modificarea (inclusiv substituirea) conținutului să nu se poată realiza fără manipularea sau deteriorarea sigiliului și cărora li se aplică o etichetă pe care se precizează, fără a aduce atingere altor indicații stabilite prin acte normative, următoarele informații:

a) denumirea și adresa operatorului și, dacă aceștia sunt diferiți, ale proprietarului sau ale vânzătorului produsului;

b) denumirea produsului;

c) denumirea sau numărul de cod al organismului de control la care aparține operatorul;

d) dacă este cazul, marca de identificare a lotului, aplicată în conformitate cu un sistem de marcare aprobat la nivel național sau convenit cu organismul de control, care să permită stabilirea unei legături între lot și registrele menționate la art. 24 alin. (4) din Legea nr. 237/2023;

2) operatorii garantează că furajelor combinate aprobate în producția ecologică transportate către alți operatori sau către alte exploatații, inclusiv către angrosiști și comercianți cu amănuntul, li se aplică o etichetă pe care se precizează, adițional oricăror altor indicații stabilite prin acte normative, următoarele informații:

a) informațiile prevăzute la subpct. 1);

b) dacă este cazul, ca greutate a substanței uscate:

(i) procentajul total de materii prime ecologice pentru hrana pentru animale;

(ii) procentajul total de materii prime în conversie pentru hrana pentru animale;

(iii) procentajul total de materii prime pentru hrana pentru animale neinclus la primele două paragrafe;

(iv) procentajul total de hrană de origine agricolă pentru animale;

c) după caz, denumirile materiilor prime ecologice pentru hrana pentru animale;

d) după caz, denumirile materiilor prime în conversie pentru hrana pentru animale;

e) în cazul furajelor combinate care nu pot fi etichetate în conformitate cu art. 20 alin. (10) din Legea nr. 237/2023, faptul că furajele respective se pot utiliza în producția ecologică în conformitate cu legea menționată și prezentul Regulament;

3) fără a aduce atingere Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2011, operatorii garantează că pe eticheta ambalajului unui amestec de semințe de plante furajere, care conține semințe ecologice și în conversie sau semințe neecologice din anumite specii de plante diferite, pentru care a fost acordată o derogare în condițiile relevante prevăzute la pct. 23, se indică informații cu privire la componentele exacte ale amestecului, prezentate ca procentaj din greutatea fiecărei specii componente și, după caz, a fiecăruia dintre soiurile respective;

4) în plus față de cerințele relevante prevăzute în anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 836/2011, informațiile respective includ, pe lângă indicațiile prevăzute la subpct. 3), și lista speciilor componente ale amestecului care sunt etichetate ca ecologice sau în conversie; procentajul total minim ca greutate al semințelor ecologice și în conversie în amestec este de cel puțin 70%;

5) în cazul în care amestecul conține semințe neecologice, pe etichetă figurează și următoarea afirmație: „Utilizarea amestecului este permisă doar pe teritoriul Republicii Moldova și în limitele stabilite în derogarea acordată de autoritatea de control, în conformitate cu pct. 23 din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 253/2024”;

6) informațiile menționate la subpct. 1) și 2) se prezintă doar într-un document de însoțire, în cazul în care un astfel de document se poate lega în mod incontestabil de ambalajul, de recipientul sau de vehiculul în care este transportat produsul; documentul de însoțire cuprinde informații cu privire la furnizor sau la transportator.

161. Închiderea ambalajelor, a recipientelor sau a vehiculelor nu este obligatorie în cazul în care:

1) transportul se efectuează direct între doi operatori, ambii făcând obiectul sistemului de control privind producția ecologică;

2) transportul include numai produse ecologice sau numai produse în conversie;

3) produsele sunt însoțite de un document care furnizează informațiile prevăzute la pct. 159;

4) atât operatorul care expediază, cât și operatorul destinatar țin registre cu privire la operațiunile de transport respective și le pun la dispoziția organismului de control.

162. La transportarea hranei pentru animale către alte unități de producție sau de pregătire ori către spații de depozitare, operatorii se asigură că sunt respectate următoarele condiții:

1) pe parcursul transportului, hrana pentru animale produsă prin metode ecologice, hrana în conversie pentru animale și hrana neecologică pentru animale se separă efectiv fizic;

2) vehiculele sau recipientele care au transportat produse neecologice se utilizează pentru a transporta produse ecologice sau în conversie numai dacă:

a) înainte de începerea transportului de produse ecologice sau în conversie se iau măsuri corespunzătoare de curățare, a căror eficacitate a fost verificată, iar operatorii țin registre privind operațiunile respective;

b) se pun în aplicare toate măsurile corespunzătoare, în funcție de riscurile evaluate în conformitate cu măsurile de control și, dacă este necesar, operatorii garantează faptul că produsele neecologice nu pot fi introduse pe piață cu o indicație referitoare la producția ecologică;

c) operatorii țin registre de evidență a acestor operațiuni de transport și le pun la dispoziția organismului de control;

3) transportul hranei ecologice sau în conversie pentru animale finite se separă fizic sau în timp de transportul altor produse finite;

4) pe durata transportului, se înregistrează cantitatea de produse de la început și fiecare cantitate individuală livrată pe parcursul unei curse de livrare.

163. La transportarea peștilor vii, operatorii se asigură că sunt respectate următoarele condiții:

1) peștii vii se transportă în cisterne corespunzătoare cu apă curată care satisface nevoile fiziologice ale acestora în ceea ce privește temperatura și cantitatea de oxigen dizolvat;

2) înainte de transportarea peștilor ecologici și a produselor ecologice din pește, cisternele se curăță, se dezinfectează și se clătesc cu multă grijă;

3) se iau măsuri de precauție pentru a se reduce stresul; în timpul transportului, densitatea se menține la un nivel care nu dăunează speciei respective;

4) se țin registre pentru operațiunile menționate la subpct. 1)-3).

164. Recepția produselor de la alți operatori sau de la alte unități se efectuează cu respectarea următoarelor cerințe:

1) la recepția unui produs ecologic sau în conversie, operatorul verifică închiderea ambalajului, a recipientului sau a vehiculului, în cazurile în care acest lucru este necesar, precum și prezența indicațiilor prevăzute la pct. 160 și 161;

2) operatorul compară informațiile de pe eticheta menționată la pct. 160 cu informațiile din documentele de însoțire; rezultatul acestor verificări se menționează în mod explicit în registrele menționate la art. 24 alin. (4) din Legea nr. 237/2023.

165. La importul și la recepția produselor ecologice sau în conversie, se aplică următoarele norme specifice:

1) dacă se importă astfel de produse, acestea se transportă în ambalaje sau în recipiente corespunzătoare, închise într-un mod care să împiedice înlocuirea conținutului și prevăzute cu datele de identificare ale exportatorului și cu oricare alte mărci și numere care servesc la identificarea lotului, iar acestea sunt însoțite de certificatul de inspecție pentru import;

2) la recepția unui produs importat, persoana fizică sau juridică destinatară a transportului importat și care îl recepționează în vederea pregătirii ulterioare sau a comercializării verifică închiderea ambalajului sau a recipientului și dacă certificatul de inspecție vizează tipul de produs conținut de transport; rezultatul

acestei verificări se precizează în mod explicit în registrele menționate la art. 24 alin. (4) din Legea nr. 237/2023.

166. Depozitarea produselor se realizează cu respectarea următoarelor cerințe:

1) zonele de depozitare a produselor se gestionează în așa fel încât se asigură identificarea loturilor și se evită orice amestec sau orice contaminare cu produse sau substanțe care nu sunt conforme cu normele de producție ecologică; produsele ecologice și în conversie trebuie să fie clar identificabile în orice moment;

2) în unitățile de producție vegetală și animalieră ecologice sau în conversie se interzice depozitarea altor factori de producție, reprezentând produse sau substanțe, decât cele aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 8 și 16 din Legea nr. 237/2023;

3) se permite depozitarea medicamentelor veterinare alopatice, inclusiv a antibioticelor, în exploatațiile agricole și de acvacultură, cu condiția ca acestea sunt prescrise de un medic veterinar în legătură cu tratamentele menționate la pct. 60 subpct. 2) și la pct. 122 subpct. 2) lit. a), se depozitează într-un loc supravegheat și se înregistrează în registrele menționate la art. 24 alin. (4) din Legea nr. 237/2023;

4) în cazul în care operatorii manipulează produse ecologice, în conversie și neecologice în orice combinație, iar produsele ecologice sau în conversie se depozitează în spații de depozitare în care sunt depozitate și alte produse agricole sau alimentare:

a) produsele ecologice sau în conversie se păstrează separat de celelalte produse agricole sau alimentare;

b) se iau toate măsurile pentru a asigura identificarea transporturilor și pentru a evita amestecurile sau schimburile între produse ecologice, în conversie și neecologice;

c) înainte de depozitarea produselor ecologice sau în conversie, se iau măsuri corespunzătoare de curățare a căror eficacitate a fost verificată, iar operatorii țin registre cu privire la operațiunile respective;

5) pentru curățare și dezinfecție, în spațiile de depozitare se folosesc numai produsele pentru curățare și dezinfecție aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 237/2023.

Capitolul X
NORMELE DE PRODUCȚIE EXCEPȚIONALE PRIVIND PRODUCȚIA ECOLOGICĂ

167. În scopul aplicării normelor de producție excepționale menționate la art.13 alin. (1) din Legea nr. 237/2023, pentru a fi calificată drept „circumstanță catastrofală” generată de un „fenomen climatic nefavorabil”, „boli ale animalelor”, un „incident de mediu”, un „dezastru natural” sau un „eveniment catastrofal”, precum și de orice situație asemănătoare, o situație se recunoaște drept „circumstanță catastrofală” prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

168. În funcție de situația în care circumstanțele catastrofale afectează o anumită regiune sau, dimpotrivă, un operator individual, ordinul emis în conformitate cu pct. 167 se referă la zona sau la operatorul în cauză.

169. În urma recunoașterii unei situații drept circumstanță catastrofală, în conformitate cu pct. 167, și a identificării operatorilor afectați din zona în cauză sau la cererea operatorului individual în cauză, autoritatea competentă acordă derogările relevante prevăzute la pct. 171 și stabilește condițiile aferente, cu condiția că derogările și condițiile respective se aplică:

1) pentru o perioadă limitată și nu mai mult decât este necesar, în niciun caz mai lungă de 12 luni, pentru continuarea sau reînceperea producției ecologice, astfel cum se desfășura înainte de data aplicării derogărilor respective;

2) pentru tipurile de producție afectate în mod specific sau, după caz, pentru parcelele de teren;

3) tuturor operatorilor din agricultura ecologică afectați din zona în cauză sau doar operatorului individual în cauză, după caz.

170. Aplicarea derogărilor menționate la pct. 169 nu aduce atingere valabilității certificatelor menționate la art. 25 din Legea nr. 237/2023 în perioada aplicării derogărilor, în cazul în care operatorul sau operatorii în cauză îndeplinesc condițiile acordării acestor derogări.

171. Se pot acorda următoarele derogări specifice de la normele de producție ecologică:

1) prin derogare de la pct. 18, pentru producția de plante și produse vegetale, altele decât materialul de reproducere a plantelor, se poate utiliza material neecologic de reproducere a plantelor în cazul în care nu este posibilă utilizarea de material ecologic sau în conversie de reproducere a plantelor, cu condiția respectării prevederilor de la pct. 23 subpct. 7) și 8) și, după caz, a îndeplinirii cerințelor prevăzute la pct. 10-17;

2) prin derogare de la pct. 49, efectivul de animale se poate reînnoi sau reconstitui cu animale neecologice în cazul mortalității înalte a animalelor și dacă nu sunt disponibile animale crescute prin metode ecologice, cu condiția respectării perioadelor de conversie specificate la pct. 48; norma respectivă se aplică *mutatis mutandis* producției de albine și de alte insecte;

3) prin derogare de la pct. 55 subpct. 2), efectivele se pot hrăni cu hrană neecologică pentru animale, în loc de hrană ecologică sau în conversie pentru

animale, atunci când producția de hrană pentru animale se pierde sau se stabilesc restricții;

4) prin derogare de la pct. 56 subpct. 1), pct. 63 și 64, când este afectată unitatea de producție animalieră, se pot face adaptări în ceea ce privește păşunatul pe teren ecologic, densitatea efectivelor în clădiri și suprafețele minime pentru spațiile interioare și exterioare stabilite în anexele nr. 1 și 2 la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice;

5) prin derogare de la pct. 84 subpct. 6), când producția de hrană pentru animale este pierdută sau când sunt stabilite restricții, procentajul de substanță uscată al rațiilor zilnice format din furaje grosiere, din nutrețuri proaspete sau uscate sau din furaje însilozate se poate reduce, cu condiția îndeplinirii cerințelor nutriționale ale animalelor la diferite stadii de dezvoltare a acestora;

6) prin derogare de la pct. 97 subpct. 2), în cazul în care supraviețuirea coloniilor este pusă în pericol din alte motive decât condițiile climatice, coloniile de albine se pot hrăni cu miere ecologică, polen ecologic, siropuri de zahăr ecologic sau zahăr ecologic;

7) prin derogare de la pct. 100 subpct. 1) și 3), în cazul în care supraviețuirea coloniilor de albine este pusă în pericol, acestea pot fi mutate în zone în care nu sunt respectate dispozițiile privind amplasarea stupinelor;

8) prin derogare de la pct. 120 subpct. 1), efectivul de animale de acvacultură se poate reînnoi sau reconstitui cu animale neecologice în caz de mortalitate înaltă a animalelor de acvacultură și dacă animale crescute prin metode ecologice nu sunt disponibile, cu condiția ca ultimele două treimi din durata ciclului de producție să fie gestionate în sistem ecologic;

9) prin derogare de la dispozițiile capitolului al XI-lea, în special în ceea ce privește condițiile de utilizare a produselor și substanțelor aprobate în producția ecologică, dioxidul de sulf se poate folosit la elaborarea produselor din sectorul vinicol, până la conținutul maxim prevăzut la pct. 38 subpct. 6) din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, în cazul în care starea sanitară a strugurilor ecologici obligă vinificatorul să utilizeze mai mult dioxid de sulf decât în anii precedenți pentru obținerea unui produs finit comparabil.

172. Orice operator căruia i se aplică derogările acordate păstrează documente justificative referitoare la acestea, precum și documente justificative referitoare la utilizarea derogărilor respective în perioada aplicării derogărilor în cauză, iar organismele de control verifică respectarea de către operatori a condițiilor aferente derogărilor acordate.

Capitolul XI
NORME CU PRIVIRE LA PRODUSELE ȘI SUBSTANȚELE APROBATE PENTRU UTILIZARE ÎN PRODUCȚIA ECOLOGICĂ ȘI DE STABILIRE A LISTELOR ACESTORA

173. În sensul art. 16 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 237/2023, produsele fitosanitare utilizate în producția ecologică conțin numai substanțele active enumerate în anexa nr. 1, astfel cum se prevede în aceasta, cu condiția ca aceste produse fitosanitare:

1) să fie autorizate în conformitate cu Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative;

2) să fie utilizate în conformitate cu condițiile de utilizare specificate în autorizațiile produselor care le conțin, acordate de autoritatea competentă de eliberarea autorizației, și

3) să fie utilizate în conformitate cu dispozițiile stabilite în ordinul privind aprobarea listei substanțelor active, emis de autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

174. În sensul art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 237/2023, numai produsele și substanțele enumerate în anexa nr. 2 se utilizează în producția ecologică ca îngrășăminte, ca amelioratori de sol și ca nutrienți pentru nutriția plantelor, îmbunătățirea și îmbogățirea litierei, cultivarea algelor sau pentru mediul de creștere a animalelor de acvacultură, cu condiția ca acestea sunt conforme cu prevederile actelor normative relevante, în special cu Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012, cu articolele relevante aplicabile din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, și cu Norma sanitar-veterinară privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 11/2022.

175. În sensul art. 16 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 237/2023, numai produsele și substanțele enumerate în secțiunea 1 din anexa nr. 3 se utilizează în producția ecologică ca materii prime neecologice de origine vegetală sau animală ori provenite din alge sau drojdie destinate hranei pentru animale, ori ca materii prime de origine microbiană sau minerală destinate hranei pentru animale, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante, în special cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020.

176. În sensul art. 16 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 237/2023, numai produsele și substanțele enumerate în secțiunea 2 din anexa nr. 3 se utilizează în producția ecologică ca aditivi pentru hrana animalelor și ca adjuvanți tehnologici utilizați în alimentația animalelor, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante, în special cu Cerințele sanitar-veterinare față de aditivii pentru hrana animalelor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 27/2020.

177. În ceea ce privește produsele pentru curățare și dezinfectare, se aplică următoarele norme:

1) în sensul art. 16 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 237/2023, numai produsele enumerate în secțiunea 1 din anexa nr. 4 se utilizează pentru curățarea și dezinfectarea iazurilor, cuștilor, rezervoarelor, bazinelor lungi, clădirilor sau a instalațiilor utilizate pentru producția animalieră, cu condiția ca produsele respective să fie conforme cu prevederile actelor normative, în special cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și cu Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2020;

2) în sensul art. 16 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 237/2023, numai produsele enumerate în secțiunea 2 din anexa nr. 4 se utilizează pentru curățarea și dezinfectarea clădirilor și instalațiilor utilizate pentru producția vegetală, inclusiv pentru depozitarea într-o exploatație agricolă, cu condiția ca produsele respective să fie conforme cu prevederile actelor normative, în special cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și cu Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2020;

3) în sensul art. 16 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 237/2023, numai produsele enumerate în secțiunea 3 din anexa nr. 4, se utilizează pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor de prelucrare și depozitare, cu condiția ca produsele respective să fie conforme cu prevederile actelor normative, în special cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și cu Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2020;

4) până la includerea lor în secțiunile 1, 2 sau 3 din anexa nr. 4, produsele pentru curățare și dezinfectare menționate la art. 16 alin. (1) lit. e), f) și g) din Legea nr. 237/2023, care au fost aprobate pentru utilizare în producția ecologică în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică, se utilizează în continuare dacă respectă prevederile actelor normative relevante, în special Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2020;

5) secțiunile 1, 2 și 3 din anexa nr. 4 se vor completa pe măsura includerii unor astfel de produse pentru curățare și dezinfectare în listele respective, în baza autorizării acestora la nivelul Uniunii Europene.

178. În sensul art. 16 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 237/2023, numai produsele și substanțele enumerate în secțiunea 1 din anexa nr. 5 se utilizează ca aditivi alimentari, incluzând enzimele alimentare destinate utilizării ca aditivi alimentari, și ca adjuvanți tehnologici pentru producția de alimente ecologice prelucrate, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante, în special cu Regulamentul sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013 și cu Regulamentul sanitar privind enzimele alimentare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1056/2016.

179. În sensul art. 16 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 237/2023, numai ingredientele agricole neecologice enumerate în secțiunea 2 din anexa nr. 5 se utilizează în producția de alimente ecologice prelucrate, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante.

180. Prevederile pct. 179 nu aduc atingere cerințelor detaliate privind producția ecologică de alimente prelucrate prevăzute în secțiunea a 2-a din capitolul al V-lea. În mod special, pct. 179 nu se aplică ingredientelor agricole neecologice care se utilizează ca aditivi alimentari, ca adjuvanți tehnologici sau ca produse și substanțe menționate în pct. 135 subpct. 2).

181. În sensul art. 16 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 237/2023, numai produsele și substanțele enumerate în secțiunea 3 din anexa nr. 5 se utilizează ca adjuvanți tehnologici pentru producția de drojdie și de produse pe bază de drojdie pentru produse alimentare și pentru hrana pentru animale, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante.

182. În sensul pct. 150 subpct. 2), numai produsele și substanțele enumerate în secțiunea 4 din anexa nr. 5 se utilizează pentru producția și pentru conservarea produselor vitivinicole ecologice menționate la pct. 109 din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, cu condiția utilizării lor în conformitate cu prevederile actelor normative relevante și, în special, cu limitele și condițiile stabilite în Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015.

183. În cazul în care Comisia Europeană acordă o autorizație specifică de utilizare a unui produs sau a unei substanțe pe teritoriul Republicii Moldova, ținând cont de diferențele privind echilibrul ecologic din producția vegetală și

animalieră, de condițiile climatice specifice, de tradițiile și de condițiile locale din regiunile țării, autoritatea competentă aprobă includerea produsului sau substanței în cauză într-o listă separată, cu respectarea următoarelor condiții:

1) produsul sau substanța respectivă respectă principiile stabilite în capitolul II, criteriile prevăzute la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 și condiția prevăzută la art. 16 alin. (5) din Legea nr. 237/2023;

2) utilizarea produsului sau a substanței este în conformitate cu dispozițiile actelor normative relevante, în special în ceea ce privește substanțele active din produsele fitosanitare, și cu Regulamentul sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023; și

3) se aprobă pentru o perioadă de 2 ani, cu posibilitatea reînnoirii aprobării pentru o nouă perioadă de 2 ani, cu condiția să nu fie disponibile elemente noi și că organismul de control nu are obiecții, justificând necesitatea reevaluării aprobării.

Capitolul XII
DISPOZIȚII TRANZITORII

184. În sensul pct. 177 subpct. 4), produsele pentru curățare și pentru dezinfectare enumerate în partea E din anexa nr. 2 la Regulamentul privind metodele și principiile producției agroalimentare ecologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2006, pot fi utilizate în continuare până la 31 decembrie 2025 pentru curățarea și dezinfectarea iazurilor, cuștilor, rezervoarelor, bazinelor lungi, clădirilor sau instalațiilor utilizate pentru producția animalieră, sub rezerva secțiunii a 4-a din anexa nr. 4.

185. În sensul art. 16 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 237/2023, ingredientele agricole neecologice enumerate în secțiunea C din anexa nr. 3 la Regulamentul privind metodele și principiile producției agroalimentare ecologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2006, pot fi utilizate în continuare pentru producția de alimente ecologice prelucrate până la 30 iunie 2025. Alimentele ecologice prelucrate care au fost produse înainte de 1 iulie 2025 cu ingredientele agricole neecologice respective pot fi introduse pe piață după data respectivă, până la epuizarea stocurilor.

186. Documentele justificative eliberate în conformitate cu Regulamentul privind metodele și principiile producției agroalimentare ecologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2006, înainte de 1 iulie 2024 rămân valabile până la sfârșitul perioadei lor de valabilitate, dar nu și după 30 iunie 2025.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

SUBSTANȚE ACTIVE CONȚINUTE DE PRODUSELE FITOSANITARE APROBATE PENTRU UTILIZARE ÎN PRODUCȚIA ECOLOGICĂ, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 237/2023

1. Substanțele active enumerate în prezenta anexă pot fi conținute de produsele fitosanitare utilizate în producția ecologică, astfel cum se prevede în prezenta anexă, cu condiția ca acestea:

1) să fie autorizate în conformitate cu Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative;

2) să fie utilizate în conformitate cu dispozițiile stabilite în ordinul privind aprobarea listei substanțelor active, emis de autoritatea competentă de elaborarea politicilor, și cu condițiile specificate în autorizațiile acordate de autoritatea competentă de eliberarea autorizației; în ultima coloană a fiecărui tabel de mai jos sunt specificate condițiile restrictive pentru utilizarea în producția ecologică.

2. În conformitate cu art. 8 alin. (3) și (4) din Legea nr. 237/2023, agenții fitoprotectori, agenții sinergici și coformulanții drept componente ale produselor fitosanitare, precum și adjuvanții destinați amestecării cu produse fitosanitare se aprobă pentru utilizare în producția ecologică, cu condiția să fie autorizați în conformitate cu Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative. Substanțele din prezenta anexă pot fi utilizate numai pentru controlul organismelor dăunătoare, astfel cum sunt definite la pct. 3 din prezentul Regulament.

3. În conformitate cu pct. 36 subpct. 2) din capitolul II, aceste substanțe se utilizează numai în cazul în care plantele nu pot fi protejate în modul corespunzător împotriva organismelor dăunătoare prin măsurile prevăzute la pct. 36 subpct. 1) din capitolul al II-lea, în special prin utilizarea de agenți de control biologic, cum ar fi insectele, acarienii și nematozii benefici. Acești agenți respectă dispozițiile actelor normative privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive.

4. În sensul prezentei anexe, substanțele active se împart în următoarele subcategorii:

1) **Substanțe de bază**, divizate după cum urmează:

a) substanțele de bază enumerate în secțiunea 3 din lista substanțelor active, aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, de origine vegetală sau animală și pe bază de produse alimentare, se utilizează

pentru protecția plantelor în producția ecologică; acestea sunt marcate cu semnul ([2]) în tabelul de mai jos; se aplică în conformitate cu utilizările, condițiile și restricțiile stabilite în rapoartele de evaluare relevante și ținând cont de eventualele restricții suplimentare din ultima coloană a tabelului 1;

b) alte substanțe de bază enumerate în secțiunea 3 din lista substanțelor active aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, se utilizează pentru protecția plantelor în producția ecologică numai dacă sunt enumerate în tabelul 1substanțele respective; acestea se aplică în conformitate cu utilizările, condițiile și restricțiile stabilite în rapoartele de evaluare relevante și ținând cont de eventualele restricții suplimentare din coloana a patra din tabelul 1.

Substanțele de bază nu se utilizează ca erbicide.

Tabelul 1

Numărul și partea din anexă [1]	CAS	Denumire	Condiții și limite specifice
1C		*Equisetum arvense L.*[2]	
2C	9012-76-4	Clorhidrat de chitosan[2]	Obținut din Aspergillus sau din acvacultura ecologică, sau din activități de pescuit durabile
3C	57-50-1	Zaharoză[2]	
4C	1305-62-0	Hidroxid de calciu	
5C	90132-02-8	Oțet[2]	
6C	8002-43-5	Lecitine[2]	
7C	-	*Salix spp. Cortex*[2]	
8C	57-48-7	Fructoză[2]	
9C	144-55-8	Bicarbonat de sodiu	
10C	92129-90-3	Zer[2]	
11C	7783-28-0	Fosfat de diamoniu	Numai în capcane
12C	8001-21-6	Ulei de floarea soarelui[2]	
14C	84012-40-8 90131-83-2	Urtica spp. (extract de *Urtica dioica*) (extract de *Urtica urens*)[2]	
15C	7722-84-1	Apă oxigenată	
16C	7647-14-5	Clorură de sodiu	
17C	8029-31-0	Bere[2]	
18C	-	Pudră din semințe de muștar[2]	
19C	14807-96-6	Metasilicat Acid de magneziu Mineral silicat (Talc E 553b)	Calitate alimentară, în conformitate cu Regulamentul sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013
20C	8002-72-0	Ulei de ceapă[2]	
21C	52-89-1	L-cisteină (E 920)	
22C	8049-98-7	Lapte de vacă[2]	
23C	-	Allium cepa L.[2] Extract de bulb	
		Alte substanțe de bază de origine vegetală sau animală și pe bază de produse alimentare[2]	
24C	9012-76-4	Chitosan[2]	Obținut din Aspergillus sau din acvacultură ecologică, sau din activități de pescuit durabile

[1] Enumerare în conformitate cu lista substanțelor active aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, numerele și categoria: secțiunea 1– substanțe active considerate a fi fost aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 2-a – substanțe active aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 3-a – substanțe de bază, secțiunea a 4-a – substanțe active cu risc redus și secțiunea a 5-a – substanțe susceptibile de înlocuire

[2] Substanțe de bază enumerate în secțiunea a 3-a din lista substanțelor active aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, de origine vegetală sau animală și pe bază de produse alimentare utilizate pentru protecția plantelor în producția ecologică

2) **Substanțe active cu risc redus,** altele decât microorganismele, enumerate în secțiunea 4 din lista substanțelor active aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, se utilizează pentru protecția plantelor în producția ecologică dacă sunt enumerate în tabelul 2 sau în altă parte din prezenta anexă; aceste substanțe active cu risc redus se aplică în conformitate cu utilizările, condițiile și restricțiile stabilite în temeiul Legii nr. 403/2023 și ținând cont de eventualele restricții suplimentare din a doua coloană a tabelului 2.

Tabelul 2

Numărul și partea din anexă [1]	CAS	Denumire	Condiții și limite specifice
2D		COS-OGA	
3D		Cerevisan și alte produse pe bază de fragmente de celule ale microorganismelor	Nu provin din OMG
5D	10045-86-6	Fosfat feric (ortofosfat de fier (III))	
12D	9008-22-4	Laminarina	Varecul se obține din acvacultură ecologică sau se colectează într-un mod durabil în conformitate cu pct. 117 din prezentul Regulament
16D	CAS nealocat	ABE-IT 56 (componente ale lizatului de *Saccharomyces cerevisiae* tulpina DDSF623)	Nu provin din OMG Produse fără utilizarea unor substraturi de cultură care provin din OMG-uri
20D	10058-44-3	Pirofosfat ferric	

24D	144-55-8	Bicarbonat de sodiu	
28D		Extract apos din semințe germinate de *Lupinus albus* dulce	
		Alte substanțe cu risc redus, de origine vegetală sau animală [1]	Nu sunt permise utilizările ca erbicid
[1] Enumerare în conformitate cu lista substanțelor active aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, numerele și categoria: secțiunea 1 – substanțe active considerate a fi fost aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 2-a – substanțe active aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 3-a – substanțe de bază, secțiunea a 4-a – substanțe active cu risc redus și secțiunea a 5-a – substanțe susceptibile de înlocuire			

3) **Microorganismele** enumerate în secțiunile 1, 2 și 4 din lista substanțelor active, aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, se utilizează în producția ecologică, cu condiția să nu provină din OMG-uri și numai în cazul folosirii în conformitate cu utilizările, condițiile și restricțiile stabilite în rapoartele de evaluare relevante; microorganismele, inclusiv virusurile, sunt agenți de control biologic care se consideră substanțe active în Legea nr. 403/2023.

4) **Substanțe active care nu sunt incluse în niciuna dintre categoriile de mai sus**, care includ substanțele active aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023 și sunt enumerate în tabelul 3, se utilizează ca produse fitosanitare în producția ecologică numai atunci când sunt aplicate în conformitate cu utilizările, condițiile și restricțiile stabilite potrivit prevederilor Legii nr. 403/2023 și ținând cont de eventualele restricții suplimentare din coloana din dreapta a tabelului 3.

Tabelul 3

Numărul și partea din anexa [1]	**CAS**	**Denumire**	**Condiții specifice și limite**
139A	131929-60-7 131929-63-0	Spinosad	
225A	124-38-9	Dioxid de carbon	
227A	74-85-1	Etilenă	Numai pe banane și cartofi; cu toate acestea, se poate utiliza și pe citrice ca parte a unei strategii de prevenire a daunelor provocate de musca fructelor
230A	printre altele 67701-09-1	Acizi grași	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
231A	8008-99-9	Extract de usturoi *(Allium sativum)*	
234A	Nr. CAS nu	Proteine hidrolizate, cu excepția gelatinei	
	a fost alocat CIPAC nr 901		
244A	298-14-6	Bicarbonat de potasiu	
249A	98999-15-6	Repelenți prin miros, de origine animală sau vegetală/grăsime de oaie	
255A și altele		Feromoni și alte substanțe semiochimice	Numai în capcane și dozatoare
220A	1332-58-7	Silicat de aluminiu (caolin)	
236A	61790-53-2	Kieselgur (pământ de diatomee)	
247A	14808-60-7 7637-86-9	Nisip de cuarț	
343A	11141-17-6 84696-25-3	Azadiractin (extract de *Margosa*)	Extras din semințele arborelui Neem (*Azadirachta indica*)
240A	8000-29-1	Ulei de lămâiță (citronella)	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
241A	84961-50-2	Ulei de cuișoare	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
242A	8002-13-9	Ulei de rapiță	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
243A	8008-79-5	Ulei de mentă	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
56A	8028-48-6 5989-27-5	Ulei de portocale	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
228A	68647-73-4	Ulei de arbore de ceai	Toate utilizările sunt autorizate, cu excepția utilizării ca erbicid
246A	8003-34-7	Piretrine extrase din plante	
292A	7704-34-9	Sulf	
294A 295A	64742-46-7 72623-86-0 97862-82-3 8042-47-5	Uleiuri de parafină	
345A	1344-81-6	Sulf de var (polisulfură de calciu)	
44B	9050-36-6	Maltodextrină	
45B	97-53-0	Eugenol	
46B	106-24-1	Geraniol	
47B	89-83-8	Timol	
10E	20427-59-2	Hidroxid de cupru	În conformitate cu condițiile specifice stabilite în lista substanțelor active, aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, pot fi autorizate numai utilizări care au ca rezultat o aplicare totală de maximum 28 kg de cupru la hectar pe o perioadă de 7 ani
10E	1332-65-6 1332-40-7	Oxiclorură de cupru	
10E	1317-39-1	Oxid de cupru	
10E	8011-63-0	Amestec Bordeaux	
10E	12527-76-3	Sulfat de cupru tribazic	
40A	52918-63-5	Deltametrin	Numai în capcane cu atractanți specifici impotriva *Bactrocera oleae*, *Ceratitis capitata* și *Rhagoletis completa*
5E	91465-08-6	Lambda-cihalotrin	Numai în capcane cu atractanți specifici impotriva *Bactrocera oleae* și *Ceratitis capitata*
[1] Enumerare în conformitate cu lista substanțelor active aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, numerele și categoria: secțiunea 1 – substanțe active considerate a fi fost aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 2-a – substanțe active aprobate în conformitate cu Legea nr. 403/2023, secțiunea a 3-a – substanțe de bază, secțiunea a 4-a – substanțe active cu risc redus și secțiunea 5 – substanțe susceptibile de înlocuire			

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

ÎNGRĂȘĂMINTE, AMELIORATORI DE SOL ȘI NUTRIENȚI APROBAȚI, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 237/2023

1. Îngrășămintele, amelioratorii de sol și nutrienții enumerați în prezenta anexă se utilizează în producția ecologică, cu condiția respectării:

1) actelor normative privind produsele fertilizante, în special, Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;

2) actelor normative privind subprodusele de origine animală, în special Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și Norma sanitar-veterinară privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 11/2022, în special capitolele VI și XII din Norma menționată.

2. În conformitate cu pct. 32 din prezentul Regulament, preparatele pe bază de microorganisme se utilizează pentru îmbunătățirea stării generale a solului sau pentru îmbunătățirea accesibilității elementelor nutritive în sol sau în culturi. Acestea se utilizează doar în conformitate cu specificațiile și restricțiile de utilizare din respectivele acte normative. În coloana a doua a tabelului 4 sunt specificate condiții mai restrictive pentru utilizarea în producția ecologică.

Tabelul 4

Denumire produse compuse sau produse care conțin numai materialele enumerate mai jos	**Descriere, condiții specifice și limite**
Gunoi de grajd	Produs care conține un amestec de excremente de animale și materie vegetală (așternut pentru animale și furaje) Proveniența din ferme industriale este interzisă
Gunoi de grajd uscat și gunoi de păsări deshidratat	Proveniența din ferme industriale este interzisă
Compost din excremente de animale, inclusiv gunoi de păsări și compost din gunoi de grajd	Proveniența din ferme industriale este interzisă
Excremente lichide de animale	Utilizare după fermentarea controlată și/sau diluția corespunzătoare Proveniența din ferme industriale este interzisă
Biodeșeuri compostate sau fermentate	Produs obținut din colectarea separată la sursă a biodeșeurilor, care au fost supuse operațiunii de obținere a compostului sau fermentării anaerobe pentru producția de biogaz Numai biodeșeuri vegetale și animale Numai în cazul în care sunt produse într-un sistem de colectare închis și monitorizat, acceptat de stat Concentrațiile maxime în mg/kg de substanță uscată: cadmiu: 0,7; cupru: 70; nichel: 25; plumb: 45; zinc: 200; mercur: 0,4; crom (total): 70; crom (VI): nedetectabil
Turbă	Utilizare limitată în horticultură (grădinărit destinat pieței, floricultură, arboricultură, pepinieră)
Deșeuri provenite din cultivarea ciupercilor	Compoziția inițială a substratului trebuie să fie limitată la produsele din prezenta anexă
Amestec de dejecții provenite de la viermi (vermicompost) și de substrat de excremente de insecte	Dacă este cazul, în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman
Guano	
Amestec compostat sau fermentat de materii vegetale	Produs obținut din amestecuri de materii vegetale care au fost supuse operațiunii de obținere a compostului sau fermentării anaerobe pentru producția de biogaz
Digestat de biogaz ce conține subproduse de origine animală digerate împreună cu materii de origine vegetală sau animală, enumerate în prezenta anexă	Subproduse de origine animală (inclusiv subprodusele provenite de la animale sălbatice) de categoria 3 și conținutul tractului digestiv de categoria 2 [categorii definite în Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman]. Proveniența din ferme industriale este interzisă Procesele trebuie să fie în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 11/2022 Nu se aplică părților comestibile ale recoltei
Produse sau subproduse de origine animală: făină de sânge făină de copite făină de coarne făină de oase sau făină de oase degelatinizate făină de pește făină de carne făină de fulgi, păr și „chiquette” lână blană (1) păr produse lactate proteine hidrolizate (2)	(1) Concentrația maximă în mg/kg de materie uscată de crom (VI): nedetectabil (2) Nu se aplică părților comestibile ale recoltei
Produse și subproduse de origine vegetală pentru îngrășăminte	De exemplu: făină de turtă de oleaginoase, coajă de cacao, radicele de malț
Proteine hidrolizate de origine	

sau zgură Thomas)	fosforoase, având drept componente principale fosfosilicați de calciu Concentrația minimă de nutrienți (procent de masă): 12% P_2O_5 fosforul se exprimă ca pentaoxid de fosfor solubil în acizi minerali, din care minimum 75% din conținutul declarat de pentaoxid de fosfor este solubil în acid citric 2% sau 10% P_2O_5 fosforul se exprimă ca pentaoxid de fosfor solubil în acid citric 2% Dimensiunea particulelor: - minimum 75% trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,160 mm; - minimum 96% trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,630 mm Produs după cum se menționează în partea A.2 din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012
Sare brută de potasiu (kainit)	Produs obținut din săruri brute de potasiu Concentrația minimă de nutrienți (procent de masă): 9% K_2O potasiu exprimat în K_2O solubil în apă 2% MgO magneziul sub formă de săruri solubile în apă este exprimat ca oxid de magneziu Produs după cum se menționează în partea A.3 din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012
Sulfat de potasiu, posibil cu conținut de săruri de magneziu	Produs obținut din sare brută de potasiu printr-un proces de extracție fizică, posibil conținând și săruri de magneziu
Reziduu rezultat din distilarea alcoolului și extract din reziduu	Cu excepția reziduului amoniacal rezultat din distilarea alcoolului
Carbonat de calciu, de exemplu: cretă, marnă, rocă calcică pulverizată, depozit de nisip cu alge impregnate de calcar (maerl), cretă fosfatată	Numai de origine naturală
Reziduuri de moluște	Numai din acvacultura ecologică sau din activități de pescuit durabile
Coji de ouă	Proveniența din ferme industriale este interzisă
Carbonat de calciu și magneziu	Numai de origine naturală (de exemplu, cretă magnezică sau rocă calcică magnezică pulverizată)
Sulfat de magneziu (kieserit)	Numai de origine naturală
Soluție de clorură de calciu	Numai pentru tratamentul frunzelor merilor, pentru a preveni deficitul de calciu
Sulfat de calciu (gips)	Produs de origine naturală, conținând sulfat de calciu la diferite grade de hidratare

vegetală	
Alge și produse din alge	Dacă sunt obținute în mod direct prin: 1) tratamente fizice incluzând deshidratarea, congelarea și măcinarea; 2) extracție cu apă sau cu soluții apoase acide și/sau bazice; 3) fermentare Numai din producția ecologică sau colectate în mod sustenabil, în conformitate cu pct. 117 din prezentul Regulament
Rumeguș și așchii de lemn	Lemn netratat chimic după tăiere
Compost din scoarță de copac	Lemn netratat chimic după tăiere
Cenușă de lemn	Pe bază de lemn netratat chimic după tăiere
Fosfat natural moale	Produs obținut prin măcinarea fosfaților minerali moi; componente principale: trifosfat de calciu și carbonat de calciu Concentrația minimă de nutrienți (procent de masă): 25% P_2O_5 fosforul este exprimat ca P_2O_5 solubil în acizi minerali, din care minimum 55% din conținutul de P_2O_5 declarat este solubil în acid formic 2% Dimensiunea particulelor: - minimum 90% din greutate trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,063 mm; - minimum 99% din greutate trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,125 mm Conținut de cadmiu inferior sau egal cu 60 mg/kg de P_2O_5 Produs după cum se menționează în partea A.2 din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012
Fosfat aluminocalcic (fosfat de calciu și aluminiu)	Produs obținut în formă amorfă prin tratament termic și măcinare, care conține fosfați de calciu și aluminiu drept componente principale Concentrația minimă de nutrienți (procent de masă): 30% P_2O_5 fosforul este exprimat ca P_2O_5 solubil în acizi minerali, din care minimum 75% din conținutul de P_2O_5 declarat este solubil în citrat de amoniu alcalin (Joulie) Dimensiunea particulelor: - minimum 90% din greutate trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,160 mm; - minimum 98% din greutate trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 0,630 mm Conținut de cadmiu inferior sau egal cu 60 mg/kg de P_2O_5 Produs după cum se menționează în partea A.2 din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012 Utilizare limitată la solurile bazice (pH > 7,5)
Zgură alcalină (fosfați Thomas	Produs obținut în siderurgie prin prelucrarea fontei

Anexa nr. 3
la Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

PRODUSE ȘI SUBSTANȚE APROBATE PENTRU UTILIZARE ÎN CALITATE DE HRANĂ PENTRU ANIMALE SAU ÎN PRODUCȚIA DE HRANĂ PENTRU ANIMALE

Secțiunea 1
Materii prime neecologice aprobate de origine vegetală, animală sau provenite din alge ori drojdie destinate hranei pentru animale sau materii prime aprobate de origine microbiană sau minerală destinate hranei pentru animale, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 237/2023

Subsecțiunea 1
Materii prime de origine minerală destinate hranei pentru animale

Tabelul 5

Numărul din catalogul cu materii prime pentru furaje (1)	Denumire	Condiții specifice și limite
11.1.1	Carbonat de calciu	
11.1.2	Cochilii marine calcaroase	
11.1.4	Alge roșii coraliene (maerl)	
11.1.5	Alge marine calcaroase	
11.1.6	Clorură de calciu	Limitată la utilizarea în conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020, ca furaj destinat unor scopuri nutriționale speciale: reducerea riscului de febră a laptelui și de hipocalcemie subclinică la vaci de lapte Utilizare limitată la o aplicare selectivă (numai pentru anumite animale care au nevoie și pentru o perioadă limitată) Clorură de calciu purificată din saramură naturală, dacă este disponibilă
11.1.13	Gluconat de calciu	
11.2.1	Oxid de magneziu	
	Concentrația minimă de nutrienți (procent de masă): 25% CaO 35% SO_3 calciu și sulf exprimate ca CaO + SO_3 total Dimensiunea particulelor: - minimum 80% trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 2 mm; - minimum 99% trebuie să treacă prin sita cu ochiuri de 10 mm Produs după cum se menționează în partea D din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012.
Var industrial din producția de zahăr	Subprodus din producția de zahăr obținut din sfeclă de zahăr și din trestie de zahăr
Var industrial din procesul de fabricare sub vid a sării	Produs secundar obținut din procesul de fabricare sub vid a sării din saramura din zonele muntoase
Sulf elementar	Produs după cum se menționează în partea D din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012
Îngrășăminte anorganice cu microelemente	Produs după cum se menționează în partea E din anexa nr. 1 la Reglementarea tehnică „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2012
Clorură de sodiu	
Praf de rocă, argilă și minerale din argilă	
Leonardit (sediment organic brut, bogat în acizi humici)	Doar dacă este obținut ca subprodus al unor activități de minerit
Acizi humici și fulvici	Numai dacă sunt obținuți din săruri/soluții anorganice, cu excepția sărurilor de amoniu, sau din epurarea apei potabile
Xilit	Numai dacă este obținut ca subprodus al unor activități de minerit (de exemplu, subprodus rezultat din extracția cărbunelui brun)
Chitină (polizaharidă obținută din carapace de crustacee)	Obținută din acvacultura ecologică sau din activități de pescuit durabile
Sediment bogat în materii organice ([1]) provenit din corpuri de apă dulce, format în absența oxigenului (de exemplu, sapropel)	Doar sedimentele organice care sunt subproduse ale gestionării corpurilor de apă dulce sau care sunt extrase din foste zone de apă dulce Dacă este cazul, extracția ar trebui efectuată în așa fel încât impactul asupra sistemului acvatic să fie minim Doar sedimente derivate din surse necontaminate de pesticide, de poluanți organici persistenți și de substanțe similare petrolului Produsele trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute în Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți
Cărbune din biomasă (biochar) – produs rezultat în urma procesului de piroliză, obținut dintr-o varietate largă de materii organice de origine vegetală și aplicat ca ameliorator de sol	Numai din materii vegetale, atunci când sunt tratate după recoltare numai cu produse incluse în anexa nr. 1 Produsele trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute în Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți
Struvit recuperat și săruri de fosfat precipitate recuperate	Produsele trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute în Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți Dejecțiile animaliere utilizate ca material-sursă trebuie să nu provină de la ferme industriale
Nitrat de sodiu	Numai pentru producția de alge pe uscat în sisteme închise
Clorură de potasiu	Numai de origine naturală
Săruri de seleniu	Numai în caz de deficiență a solurilor utilizate pentru creșterea animalelor și/sau pentru pășunat sau pentru producția de culturi furajere

(1) Se utilizează termenul „organic” în sensul chimiei organice, nu al agriculturii ecologice

11.2.4	Sulfat de magneziu anhidru	
11.2.6	Clorură de magneziu	
11.2.7	Carbonat de magneziu	
11.3.1	Fosfat dicalcic	
11.3.2	Fosfat monodicalcic	
11.3.3	Fosfat monocalcic	
11.3.5	Fosfat de calciu și magneziu	
11.3.8	Fosfat de magneziu	
11.3.10	Fosfat monosodic	
11.3.16	Fosfat de calciu și sodiu	
11.3.17	Monoamoniu fosfat (dihidrogenortofosfat de amoniu)	Doar pentru acvacultură
11.3.19	Trifosfat pentasodic (STPP)	Doar pentru hrana animalelor de companie
11.3.27	Difosfat dihidrogen disodic (SAPP)	Doar pentru hrana animalelor de companie
11.4.1	Clorură de sodiu	
11.4.2	Bicarbonat de sodiu	
11.4.4	Bicarbonat de sodiu	
11.4.6	Sulfat de sodiu	
11.5.1	Clorură de potasiu	
(1) În conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020		

Subsecțiunea a 2-a
Alte materii prime destinate hranei pentru animale

Tabelul 6

Numărul din catalogul cu materii prime pentru furaje (1)	Denumire	Condiții specifice și limite
ex 7.1.4	Ulei de alge	Ulei obținut prin extracție din microalge, prin fermentare Mediul de cultură pentru procesul de fermentație nu trebuie să provină din OMG-uri și ar trebui să provină din materii prime ecologice, dacă sunt disponibile
10	Făină, ulei și alte materii prime destinate hranei pentru animale pe bază de pește sau alte animale acvatice	Cu condiția să fie obținute din activități de pescuit durabile Cu condiția ca acestea să fie produse sau preparate fără solvenți obținuți prin sinteză chimică Utilizarea lor este autorizată numai animalelor neerbivore Utilizarea proteinelor hidrolizate din pește este autorizată numai pentru animalele tinere neerbivore
10	Făină, ulei și alte materii prime destinate hranei pentru animale pe bază de pește, moluște sau crustacee	Pentru animalele de acvacultură carnivore Din activități de pescuit durabile, în conformitate cu pct. 121 subpct. 1) lit. c) din prezentul Regulament, derivate din resturi de pești, crustacee sau moluște capturate deja pentru consumul uman, în conformitate cu pct. 121 subpct. 3) lit. c) din prezentul Regulament, sau derivate din pești, crustacee sau moluște întregi capturate neutilizate pentru consumul uman, în conformitate cu pct. 121 subpct. 3) lit. d) din prezentul Regulament
10	Făină de pește și ulei de pește	În faza de îngrășare, pentru peștii din apele interioare, creveții din familia *Penaeidae* și creveții de apă dulce, precum și peștii tropicali de apă dulce Din activități de pescuit durabile, în conformitate cu pct.121 subpct. 1) lit. c) din prezentul Regulament Numai în cazul în care hrana naturală din iazuri și lacuri nu este disponibilă în cantități suficiente, maximum 25% făină de pește și 10% ulei de pește în rația alimentară a creveților din familia *Penaeidae* și a creveților de apă dulce (*Macrobrachium* spp.) și maximum 10% făină de pește sau ulei de pește în rația alimentară pentru peștii din genul *Pangasius* spp., în conformitate cu pct.121 subpct. 4) lit c) și d) din prezentul Regulament
12.1.5	Drojdii	În cazul în care nu sunt disponibile din producția ecologică
12.1.12	Produse cu drojdie	În cazul în care nu sunt disponibile din producția ecologică
13.11.1	Propilenglicol; [1,2-propandiol]; [propan-1,2-diol]	Limitat la utilizarea în conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020, ca furaj destinat unor scopuri nutriționale speciale: reducerea riscului de cetoză la vaci de lapte, oi și capre utilizare limitată la o aplicare selectivă (numai pentru anumite animale care au nevoie și pentru o perioadă limitată)
	Colesterol	Produs obținut din usuc (lanolină) prin saponificare, separare și cristalizare, din moluște sau din alte surse Pentru a asigura nevoile alimentare cantitative ale creveților din familia *penaeidae* și ale creveților de apă dulce (*macrobrachium* spp.) în faza de îngrășare și în primele stadii de viață, în crescătorii și incubatoare În cazul în care nu este disponibil din producția ecologică
	Plante aromatice	În conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. e) ultima liniuță din Legea nr. 237/2023, în special: - în cazul în care nu sunt disponibile în formă ecologică; - produse/preparate fără solvenți chimici; - maximum 1% în rația alimentară
	Melase	În conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. e) ultima

		liniuță din Legea nr. 237/2023, în special: - în cazul în care nu sunt disponibile în formă ecologică; - produs/preparat fără solvenți chimici; - maximum 1% în rația alimentară
	Fitoplancton și zooplancton	Numai pentru creșterea larvelor de puiet ecologic
	Compuși proteici specifici	În conformitate cu pct. 88 subpct. 3) și pct. 91 subpct. 3) din prezentul Regulament, în special: - până la 31 decembrie 2026; - în cazul în care nu sunt disponibili în formă ecologică; - produși/preparați fără solvenți chimici; - pentru hrănirea purceilor de până la 35 kg sau a tineretului de păsări de curte; - maximum 5% din substanța uscată a hranei pentru animale de origine agricolă pe o perioadă de 12 luni
	Mirodenii	În conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. e) ultima liniuță din Legea nr. 237/2023, în special: - în cazul în care nu sunt disponibili în formă ecologică; - produse/preparate fără solvenți chimici; - maximum 1% în rația alimentară
[(1)] În conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020		

Secțiunea a 2-a
Aditivi aprobați pentru hrana animalelor și adjuvanți tehnologici aprobați, utilizați în hrana animalelor, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 237/2023

1. Aditivii pentru hrana animalelor enumerați în prezenta secțiune trebuie să fie aprobați în conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de aditivii pentru hrana animalelor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 27/2020.

2. Condițiile specifice stabilite în această secțiune trebuie să se aplice în plus față de condițiile autorizațiilor în conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de aditivii pentru hrana animalelor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 27/2020.

Subsecțiunea 1
Aditivi tehnologici

a) Conservanți

Tabelul 7

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
E 200	Acid sorbic	
E 236	Acid formic	
E 237	Forminat de sodiu	
E 260	Acid acetic	
E 270	Acid lactic	
E 280	Acid propionic	
E 330	Acid citric	

b) Antioxidanți

Tabelul 8

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
1b306(i)	Extracte de tocoferol din uleiuri vegetale	
1b306(ii)	Extracte bogate în tocoferol din uleiuri vegetale (bogate în delta-tocoferol)	

c) Emulgatori, stabilizatori, agenți de îngroșare și gelifianți

Tabelul 9

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
1c322, 1c322i	Lecitine	Numai dacă provin din materii prime ecologice Utilizare limitată în hrana animalelor de acvacultură
E 407	Caragenan	Numai pentru hrana animalelor de companie
E 410	Gumă din boabe de roșcove	Numai pentru hrana animalelor de companie Numai dacă se obține printr-un proces de prăjire Din producția ecologică, dacă este disponibilă
E 414	Gumă arabică	Numai pentru hrana animalelor de companie Din producția ecologică, dacă este disponibilă
E 415	Gumă de xantan	
E 412	Gumă de guar	

d) Lianți și agenți antiaglomeranți

Tabelul 10

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
E 535	Ferocianura de sodiu	Continut maxim: 20 mg/kg NaCl calculat ca anion al ferocianurii
E 551b	Siliciu coloidal	
E 551c	Kieselgur (pământ de diatomee, purificat)	
1m558i	Bentonită	
E 559	Argile caolinitice, fără azbest	
E 560	Amestecuri naturale de steatite și	

	clorit	
E 561	Vermiculit	
E 562	Sepiolit	
E 563	Argilă sepiolitică	
E 566	Natrolit-fonolit	
lg568	Clinoptilolit de origine sedimentară	
E 599	Perlit	
1g599	Ilit-montmorilonit-caolinit	

e) Aditivi pentru însilozare

Tabelul 11

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
1k	Enzime, microorganisme	Permis doar pentru a asigura o fermentație adecvată
1k236	Acid formic	
1k237	Formiat de sodiu	
1k280	Acid propionic	
1k281	Propionat de sodiu	

f) Substanțe pentru reducerea contaminării furajelor cu micotoxine

Tabelul 12

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
1m558	Bentonină	

Subsecțiunea a 2-a
Aditivi senzoriali

Tabelul 13

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
ex2a	Astaxantina	Numai atunci când provine din surse ecologice, cum ar fi cochiliile de crustacee ecologice Numai în rația alimentară pentru somon și păstrăv, în limita nevoilor fiziologice ale acestora În cazul în care nu este disponibilă astaxantina derivată din surse ecologice, poate fi utilizată astaxantina din surse naturale, cum ar fi *Phaffia rhodozyma* bogată în astaxantină
ex2b	Compuși aromatizanți	Numai extracte din produse agricole, inclusiv extract de castan (*Castanea sativa* Mill.)

Subsecțiunea a 3-a
Aditivi nutriționali

a) Vitamine, provitamine și substanțe bine definite sub aspect chimic cu efect similar

Tabelul 14

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
ex3a	Vitamine și provitamine	Derivate din produse agricole În cazul în care nu sunt disponibile din producția ecologică: 1) dacă sunt derivate sintetic, numai cele identice cu vitaminele derivate din produse agricole pot fi folosite pentru animale monogastrice și pentru animale de acvacultură; 2) dacă sunt derivate sintetic, numai vitaminele A, D și E identice cu vitaminele derivate din produse agricole pot fi folosite pentru rumegătoare; utilizarea este condiționată de o autorizare prealabilă, bazată pe evaluarea posibilității ca rumegătoarele crescute ecologic să obțină cantitățile necesare din vitaminele respective din rațiile lor alimentare
3a370	Taurină	Numai pentru câini și pisici Nu de origine sintetică, dacă este disponibilă
3a920	Betaină anhidră	Numai pentru animale monogastrice și pești Din producția ecologică; în cazul în care nu este disponibilă, de origine naturală

b) Compuși de oligoelemente

Tabelul 15

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
3b101	Carbonat de fier (II) (siderit)	
3b103	Sulfat de fier(II) monohidrat	
3b104	Sulfat de fier (II) heptahidrat	
3b107	Chelat de fier (II) al hidrolizatelor de proteine	Din producția ecologică de soia, dacă este disponibilă
3b110	Dextran de fier 10%	Limitat la utilizarea în conformitate cu Cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 910/2020, ca furaj destinat unor scopuri nutriționale speciale: compensarea carenței de fier postnatale Numai pentru purcei de lapte Mediul de cultură pentru procesul

		de fermentație a dextranului nu trebuie să provină din OMG-uri Utilizare limitată la o aplicare selectivă (numai pentru purceii care au nevoie și pentru o perioadă limitată)
3b201	Iodură de potasiu	
3b202	Iodat de calciu, anhidru	
3b203	Iodat de calciu anhidru granulat învelit	
3b301	Acetat de cobalt (II) tetrahidrat	
3b302	Carbonat de cobalt (II)	
3b303	Hidroxid (2:3) de carbonat de cobalt (II) monohidrat	
3b304	Carbonat de cobalt (II) granulat învelit	
3b305	Sulfat de cobalt (II) heptahidrat	
3b402	Dihidroxicarbonat de cupru (II) monohidrat	
3b404	Oxid de cupru (II)	
3b405	Sulfat de cupru (II) pentahidrat	
3b407	Chelat de cupru (II) al hidrolizatelor de proteine	Din producția ecologică de soia, dacă este disponibilă
3b409	Trihidroxiclorura dicuprică	
3b502	Oxid de mangan (II)	
3b503	Sulfat manganos monohidrat	
3b505	Chelați de mangan ai hidrolizatelor de proteine	Din producția ecologică de soia, dacă este disponibilă
3b603	Oxid de zinc	
3b604	Sulfat de zinc heptahidrat	
3b605	Sulfat de zinc monohidrat	
3b609	Hidroxiclorură de zinc monohidrată	
3b612	Chelat de zinc al hidrolizatelor de proteine	Din producția ecologică de soia, dacă este disponibilă
3b701	Molibdat de sodiu dihidrat	
3b801	Selenit de sodiu	
3b802 3b803	Selenit de sodiu granulat învelit Selenat de sodiu	
3b810	Drojdie selenizată, *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-3060, inactivată	
3b810i	Drojdie seleniată *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-3060, inactivată	
3b811	Drojdie selenizată, *Saccharomyces cerevisiae* NCYC R397, inactivată	
3b812	Drojdie selenizată, *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-3399, inactivată	
3b813	Drojdie selenizată, *Saccharomyces cerevisiae* NCYC R646, inactivată	
3b817	Drojdie selenizată, *Saccharomyces cerevisiae* NCYC R645 inactivată	

c) Aminoacizi, sărurile acestora și produse analoage

Tabelul 16

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
3c3.5.1 și 3c352	Monoclorhidrat monohidrat de L-histidină	Produs prin fermentare Poate fi utilizat în rația alimentară pentru salmonide atunci când sursele de hrană enumerate în pct. 121 subpct. 3) nu furnizează o cantitate suficientă de histidină pentru a satisface nevoile alimentare ale peștilor

Subsecțiunea a 4-a
Aditivi zootehnici

Tabelul 17

Numărul de identificare sau grupa funcțională	Denumire	Condiții specifice și limite
4a, 4b, 4c și 4d	Enzime și microorganisme	
4d7 și 4d8	Clorură de amoniu	Numai pentru pisici

Anexa nr. 4
la Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

PRODUSE PENTRU CURĂȚARE ȘI DEZINFECTARE APROBATE, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (1) lit. e), f) și g) din Legea nr. 237/2023

Secțiunea 1
Produse pentru curățarea și dezinfectarea iazurilor, cuștilor, rezervoarelor, bazinelor lungi, clădirilor sau instalațiilor utilizate pentru producția animalieră

Secțiunea a 2-a
Produse pentru curățarea și dezinfectarea clădirilor și instalațiilor utilizate pentru producția vegetală, inclusiv pentru depozitarea într-o exploatație agricolă

Secțiunea a 3-a
Produse pentru curățarea și dezinfectarea spațiilor de prelucrare și de depozitare

Secțiunea a 4-a
Produse menționate la pct. 184

Următoarele produse sau preparatele care conțin următoarele substanțe active enumerate în partea E din anexa nr. 2 la Regulamentul privind metodele și principiile producției agroalimentare ecologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2006, nu pot fi utilizate ca produse biocide:

1) sodă caustică;
2) potasă caustică;
3) acid oxalic;
4) esențe naturale din plante, cu excepția uleiului de in, a uleiului de lavandă și a uleiului de mentă;
5) acid azotic;
6) acid fosforic;
7) carbonat de sodiu;
8) sulfat de cupru;
9) permanganat de potasiu;
10) turte cu semințe de ceai din semințe naturale de camelie;
11) acid humic;
12) acizi peroxiacetici, cu excepția acidului peracetic.

Anexa nr. 5
la Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

PRODUSE ȘI SUBSTANȚE APROBATE PENTRU UTILIZARE ÎN PRODUCȚIA DE ALIMENTE ECOLOGICE PRELUCRATE ȘI DE DROJDIE UTILIZATĂ CA ALIMENT SAU CA HRANĂ PENTRU ANIMALE

Secțiunea 1
Aditivi alimentari și adjuvanți tehnologici aprobați, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 237/2023

Subsecțiunea 1
Aditivi alimentari, inclusiv substanțe suport

1. Produsele alimentare ecologice la care se pot adăuga aditivi alimentari aprobați în conformitate cu Regulamentul sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013.

2. Condițiile și restricțiile specifice stabilite în această secțiune se aplică suplimentar prevederilor Regulamentului sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013.

3. În scopul calculării procentelor menționate la art. 20 alin. (6) din Legea nr. 237/2023, aditivii alimentari marcați cu semnul ([1]) în coloana codului numeric a tabelului 18 sunt considerați ca ingrediente de origine agricolă.

Tabelul 18

Cod	Denumire	Alimente ecologice la care se poate adăuga	Condiții specifice și limite
E 153	Cărbune vegetal	Coajă comestibilă de brânză de capră cu cenușă Brânza Morbier	
E 160b(i)[(1)]	Anatto bixină	Brânză roșie Leicester Brânza Gloucester dublă Brânză Cheddar Brânză Mimolette	
E 160b(ii)[(1)]	Anatto norbixină	Brânză roșie Leicester Brânza Gloucester dublă Brânză Cheddar Brânză Mimolette	
E 170	Carbonat de calciu	Produse de origine vegetală și animală	Nu se utilizează pentru colorarea sau îmbogățirea cu calciu a produselor
E 220	Dioxid de	Vinuri din fructe (vin produs	100 mg/l (conținuturile maxime

E 301	Ascorbat de sodiu	Produse din carne	Poate fi utilizat numai în legătură cu nitrați și nitriți
E 306(1)	Extract bogat în tocoferol	Produse de origine vegetală și animală	Antioxidant
E 322(1)	Lecitine	Produse de origine vegetală Produse de origine animală	Numai din producție ecologică
E 325	Lactat de sodiu	Produse de origine vegetală Produse pe bază de lapte Produse din carne	
E 330	Acid citric	Produse de origine vegetală și animală	
E 331	Citrați de sodiu	Produse de origine vegetală și animală	
E 333	Citrați de calciu	Produse de origine vegetală	
E 334	Acid tartric (L(+)-)	Produse de origine vegetală Hidromel	
E 335	Tartrați de sodiu	Produse de origine vegetală	De la 1 ianuarie 2027, numai din producția ecologică
E 336	Tartrați de potasiu	Produse de origine vegetală	De la 1 ianuarie 2027, numai din producția ecologică
E 337	Tartrat de potasiu și sodiu	Produse de origine vegetală	De la 1 ianuarie 2027, numai din producția ecologică
E 341(i)	Fosfat monocalcic	Făină cu ferment	Agent de afânare
E 392(1)	Extracte de rozmarin	Produse de origine vegetală și animală	Numai din producție ecologică
E 400	Acid alginic	Produse de origine vegetală Produse lactate	
E 401	Alginat de sodiu	Produse de origine vegetală Produse din lapte Cârnați din carne	
E 402	Alginat de potasiu	Produse de origine vegetală Produse pe bază de lapte	
E 406	Agar-agar	Produse de origine vegetală Produse pe bază de lapte Produse din carne	
E 407	Caragenan	Produse de origine vegetală Produse pe bază de lapte	
E 410(1)	Gumă din boabe de roșcove	Produse de origine vegetală și animală	Numai din producție ecologică
E 412(1)	Gumă de guar	Produse de origine vegetală și animală	Numai din producție ecologică
E 414(1)	Gumă arabică	Produse de origine vegetală și animală	Numai din producție ecologică
E 415	Gumă xantan	Produse de origine vegetală și animală	
	sulf	din alte fructe decât strugurii, inclusiv cidru de mere și pere) și hydromel, cu și fără adaos de zahăr	disponibile provenite din toate sursele, exprimate ca SO_2 în mg/l)
E 223	Metabisulfit de sodiu	Crustacee	
E 224	Metabisulfit de potasiu	Vinuri din fructe (vin produs din alte fructe decât strugurii, inclusiv cidru de mere și pere) și hydromel, cu și fără adaos de zahăr	100 mg/l (conținuturile maxime disponibile provenite din toate sursele, exprimate ca SO_2 în mg/l)
E 250	Azotat de sodiu	Produse din carne	Poate fi utilizat numai în cazul în care autorității competente i s-au prezentat dovezi satisfăcătoare privind inexistența unei tehnologii alternative care să ofere aceleași garanții și/sau să permită menținerea caracteristicilor specifice ale produsului Nu în combinație cu E252 Cantitatea maximă admisă exprimată ca $NaNO_2$: 80 mg/kg, cantitatea maximă reziduală exprimată ca $NaNO_2$: 50 mg/kg
E 252	Azotat de potasiu	Produse din carne	Poate fi utilizat numai în cazul în care autorității competente i s-au prezentat dovezi satisfăcătoare privind inexistența unei tehnologii alternative care să ofere aceleași garanții și/sau să permită menținerea caracteristicilor specifice ale produsului Nu în combinație cu E250 Cantitatea maximă admisă exprimată ca $NaNO_2$: 80 mg/kg, cantitatea maximă reziduală exprimată ca $NaNO_2$: 50 mg/kg
E 270	Acid lactic	Produse de origine vegetală și animală	
E 290	Dioxid de carbon	Produse de origine vegetală și animală	
E 296	Acid malic	Produse de origine vegetală	
E 300	Acid ascorbic	Produse de origine vegetală, produse din carne [categoria 08.3 (2)] și preparate din carne [categoria 08.2 (2)] la care s-au adăugat alte ingrediente decât aditivi sau sare	

			privind implementarea Legii nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară Numai din producție ecologică
E 938	Argon	Produse de origine vegetală și animală	
E 939	Heliu	Produse de origine vegetală și animală	
E 941	Azot	Produse de origine vegetală și animală	
E 948	Oxigen	Produse de origine vegetală și animală	
E 968	Eritritol	Produse de origine vegetală și animală	Numai din producție ecologică Fără utilizarea tehnologiei schimbătoare de ioni

(1) Aditivi alimentari considerați ingrediente de origine agricolă, în scopul calculării procentelor menționate la art. 20 alin. (6) din Legea nr. 237/2023.
(2) Categoriile de produse alimentare stabilite în partea D din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 127/2024 cu privire la listele de aditivi alimentari admiși pentru utilizare în produsele alimentare, inclusiv substanțele suport admise în aditivi alimentari, enzime alimentare sau arome alimentare și condițiile de utilizare a acestora

Subsecțiunea a 2-a
Adjuvanți tehnologici și alte produse care pot fi utilizate la prelucrarea ingredientelor de origine agricolă din producția ecologică

Condițiile și restricțiile specifice stabilite în această subsecțiune se aplică suplimentar prevederilor Regulamentului sanitar privind aditivii alimentari, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 229/2013.

Tabelul 19

Denumire	**Aprobate numai pentru prelucrarea următoarelor produse alimentare ecologice**	**Condiții specifice și limite**
Apă	Produse de origine vegetală și animală	Apă potabilă în sensul Legii nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile
Clorură de calciu	Produse de origine vegetală cârnați din carne	Agent de coagulare
Carbonat de calciu	Produse de origine vegetală	
Hidroxid de calciu	Produse de origine vegetală	
Sulfat de calciu	Produse de origine vegetală	Agent de coagulare
Clorură de magneziu (sau nigari)	Produse de origine vegetală	Agent de coagulare
Carbonat de potasiu	Struguri	Agent de uscare
Carbonat de sodiu	Produse de origine vegetală și	

E 417	Guma tara	Produse de origine vegetală și animală	Agent de îngrășare Numai din producție ecologică
E 418	Guma gellan	Produse de origine vegetală și animală	Numai forma bogată în acil Numai din producție ecologică, aplicabil de la 1 ianuarie 2026
E 422	Glicerol	Extracte vegetale arome	Numai de origine vegetală Solvent și substanță suport în extracte de plante și arome Umectant în capsule de gel Acoperirea suprafeței tabletelor Numai din producție ecologică
E 440 (i) (1)	Pectină	Produse de origine vegetală Produse pe bază de lapte	
E 460	Celuloză	Gelatină	
E 464	Hidroxi-propilmetil celuloză	Produse de origine vegetală și animală	Material de încapsulare pentru capsule
E 500	Carbonați de sodiu	Produse de origine vegetală și animală	
E 501	Carbonați de potasiu	Produse de origine vegetală	
E 503	Carbonați de amoniu	Produse de origine vegetală	
E 504	Carbonați de magneziu	Produse de origine vegetală	
E 509	Clorura de calciu	Produse pe bază de lapte	Agent de coagulare
E 516	Sulfat de calciu	Produse de origine vegetală	Substanță suport
E 524	Hidroxid de sodiu	Arome „Laugengebäck”	Tratarea suprafețelor Regulator de aciditate
E 551	Dioxid de siliciu	Cacao Ierburi aromatice și mirodenii sub formă de pudră uscată Arome Propolis	Pentru cacao, destinat numai utilizării în distribuitoarele automate de băuturi
E 553b	Talc	Produse de origine vegetală Cârnați din carne	În cazul cârnaților din carne numai tratarea suprafețelor
E 901	Ceară de albine	Produse de cofetărie	Agent de glazurare Numai din producție ecologică
E 903	Ceara de Carnauba	Produse de cofetărie Citrice	Agent de glazurare Metodă de atenuare pentru tratamentul obligatoriu la temperaturi extrem de joase al fructelor, ca măsură de carantină obligatorie împotriva organismelor dăunătoare, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 356/2012 pentru aprobarea unor acte normative

	animală	
Acid lactic	Brânză	Pentru reglarea pH-ului băii de saramură în producția de brânzeturi
Acid lactic L (+) din fermentație	Extracte de proteine vegetale	
Acid citric	Produse de origine vegetală și animală	
Hidroxid de sodiu	Zahăr (zaharuri) Ulei de origine vegetală, cu excepția uleiului de măsline Extracte de proteine vegetale	
Acid sulfuric	Gelatină Zahăr (zaharuri)	
Extract de hamei	Produse de origine vegetală	Numai în scopuri antimicrobiene Din producție ecologică, dacă este disponibil
Extract de colofoniu de pin	Produse de origine vegetală	Numai în scopuri antimicrobiene din producție ecologică, dacă este disponibil
Acid clorhidric	Gelatină Brânzeturi Gouda, Edam și Maasdammer, Boerenkaas, Friese și Leidse Nagelkaas	Producția de gelatină în conformitate cu Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010 (1) pentru reglarea pH-ului băii de saramură la prelucrarea brânzeturilor
Hidroxid de amoniu	Gelatină	Producția de gelatină în conformitate cu Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010(1)
Peroxid de hidrogen	Gelatină	Producția de gelatină în conformitate cu Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010(1)
Dioxid de carbon	Produse de origine vegetală și animală	
Azot	Produse de origine vegetală și animală	
Etanol	Produse de origine vegetală și animală	Solvent
Acid tanic	Produse de origine vegetală	Adjuvant de filtrare
Ovalbumină	Produse de origine vegetală	
Cazeină	Produse de origine vegetală	
Gelatină	Produse de origine vegetală	
Ihtiocol	Produse de origine vegetală	
Uleiuri vegetale	Produse de origine vegetală și animală	Agent de lubrifiere Agent antiaderent sau antispumant Numai din producție ecologică
Silicagel sau soluție coloidală de dioxid de siliciu	Produse de origine vegetală	
Cărbune activ (CAS-7440-44-0)	Produse de origine vegetală și animală	
Talc	Produse de origine vegetală	În conformitate cu criteriile de puritate specifice pentru aditivul alimentar E 553b
Bentonită	Produse de origine vegetală mied	Agent de lipire pentru hidromel
Celuloză	Produse de origine vegetală gelatină	
Diatomit (pământ de diatomee)	Produse de origine vegetală gelatină	
Perlit	Produse de origine vegetală gelatină	
Coajă de alune	Produse de origine vegetală	
Făină de orez	Produse de origine vegetală	
Ceară de albine	Produse de origine vegetală	Agent antiaderent Numai din producție ecologică
Ceară de Carnauba	Produse de origine vegetală	Agent antiaderent Numai din producție ecologică
Acid acetic/oțet	Produse de origine vegetală; pește	Numai din producție ecologică Din fermentație naturală
Clorhidrat de tiamină	Vinuri din fructe, cidru de mere, cidru de pere și hidromel	
Diamoniu fosfat	Vinuri din fructe, cidru de mere, cidru de pere și hidromel	
Fibră de lemn	Produse de origine vegetală și animală	Sursa lemnului trebuie să fie limitată la lemn certificat, recoltat în mod durabil Lemnul utilizat nu trebuie să conțină componente toxice (tratament postrecoltare, toxine prezente în mod natural sau toxine din microorganisme)

(1) Hotărârea Guvernului nr. 435/2010 privind aprobarea Regulilor specifice de igienă a produselor de origine animală

Secțiunea a 2-a
Ingrediente agricole neecologice aprobate pentru a fi utilizate în producția de alimente ecologice prelucrate, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 237/2023

Tabelul 20

Denumire	Condiții specifice și limite
Alge Arame (*Eisenia bicyclis),* neprelucrate, precum și produse din prima prelucrare, direct legate de aceste alge	
Alge Hijiki (*Hizikia fusiforme)* neprelucrate, precum și produse din prima prelucrare, direct legate de aceste alge	
Scoarța copacului Pau d'arco *Handroanthus impetiginosus* („lapacho")	Numai pentru utilizare în amestecuri de ceai și Kombucha
Membrane	Din materii prime naturale de origine animală sau vegetală
Gelatină	Din alte surse decât porcinele
Minerale din lapte sub formă de pulbere/lichid	Numai atunci când sunt utilizate pentru funcția lor senzorială pentru a înlocui total sau parțial clorura de sodiu
Pești sălbatici și animale acvatice sălbatice în stare neprelucrată, precum și produse derivate prin diferite procedee	Numai din activități de pescuit durabile, în conformitate cu pct. 121 subpct. 1) lit. c) din prezentul Regulament Numai în cazul în care nu sunt disponibili în cadrul acvaculturii ecologice

Secțiunea a 3-a
Adjuvanți tehnologi și alte produse aprobate pentru producția de drojdie și de produse pe bază de drojdie, astfel cum se menționează la art. 16 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 237/2023

Tabelul 21

Denumire	Drojdie din fermentație primară	Pregătirea/Producția drojdiei	Condiții specifice și limite
Clorura de calciu	X		
Dioxid de carbon	X	X	
Acid citric	X		Pentru reglarea pH-ului în producția de drojdie
Acid lactic	X		Pentru reglarea pH-ului în producția de drojdie
Azot	X	X	
Oxigen	X	X	
Amidon de cartof	X		Numai din producție ecologică
Carbonat de sodiu	X	X	Pentru reglarea pH-ului
Uleiuri vegetale	X	X	Agent de lubrifiere, agent antiaderent sau antispumant Numai din producție ecologică

Secțiunea a 4-a
Produse și substanțe aprobate pentru producția și conservarea produselor vitivinicole ecologice menționate la pct. 150 subpct. 2) din prezentul Regulament

Tabelul 22

Denumire	Numere de identitate	Referințe din anexa nr. 10 la Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015	Condiții și limite specifice
Aer		Pct. 12 și 15	
Oxigen gazos	E 948 CAS 17778- 80-2	Pct. 12	
Argon	E 938 CAS 7440-37-1	Pct. 17	Nu poate fi folosit pentru barbotare
Azot	E 941 CAS 7727-37-9	Pct. 15, 17 și 37	
Dioxid de carbon	E 290 CAS 124-38-9	Pct. 15 și 17	
Așchii din lemn de stejar		Pct. 52	
Acid tartric (L(+)-)	E 334 CAS 87-69-4	Pct. 26	
Acid lactic	E 270	Pct. 29	
L(+)-tartrat de potasiu	E 336(ii) CAS 921-53-9	Pct. 26	
Bicarbonat de potasiu	E 501(ii) CAS 298-14-6	Pct. 26	
Carbonat de calciu	E 170 CAS 471-34-1	Pct. 26	
Sulfat de calciu	E 516		
Dioxid de sulf	E 220 CAS 7446-09-5	Pct. 23	Conținutul maxim de dioxid de sulf nu trebuie să depășească 100 mg/l pentru vinurile roșii menționate la pct. 38 subpct. 6) lit. a) prima
Bisulfit de potasiu	E 228 CAS 7773-03-7	Pct. 23	
Metabisulfit de potasiu	E 224 CAS 16731-55-	Pct. 23	

			primă ecologică, dacă sunt disponibile
Cazeină	CAS 9005-43-0	Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Cazeinați de potasiu	CAS 68131-54-4	Pct. 27	
Albumină din ou	CAS 9006-59-1	Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Bentonită	E 558	Pct. 27	
Dioxid de siliciu (sub formă de gel sau soluție coloidală)	E 551	Pct. 27	
Taninuri		Pct. 40	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Chitosan derivat din *Aspergillus niger*	CAS 9012-76-4	Pct. 27 și 58	
Extracte proteice de drojdie		Pct. 18, 30, 36	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Alginat de potasiu	E 402/CAS 9005-36-1	Pct. 53	
Bitartrat de potasiu	E336(i)/CAS 868-14-4	Pct. 45	
Acid citric	E 330	Pct. 39	
Acid metatartric	E 353	Pct. 42	
Gumă arabică	E 414/CAS 9000-01-5	Pct. 43	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Manoproteine de drojdie		Pct. 18, 30, 36	
Pectin liază	CE 4.2.2.10	Pct. 61	Numai în scopuri oenologice pentru limpezire
Pectin-metil-esterază	CE 3.1.1.11	Pct. 61	Numai în scopuri oenologice pentru limpezire
Poligalacturonază	EC 3.2.1.15	Pct. 61	Numai în scopuri oenologice pentru limpezire
Hemicelulază	EC 3.2.1.78	Pct. 61	Numai în scopuri oenologice pentru limpezire
Celulază	EC 3.2.1.4	Pct. 61	Numai în scopuri oenologice pentru limpezire
Drojdii pentru producerea vinului		Pct. 18, 30, 36	Pentru tulpinile individuale de drojdie, ecologice, dacă sunt disponibile
Bacteriile lactice		Pct. 32	
Citrat de cupru	CAS 866-82-0	Pct. 46	
Rășină de pin de Alep			
Drojdii de vin proaspete		Pct. 36	Numai din producție ecologică

	8		liniuță din Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 356/2015, și cu un nivel de zahăr rezidual mai mic decât 2 g/l Conținutul maxim de dioxid de sulf nu trebuie să depășească 150 mg/l pentru vinurile albe și roze, astfel cum se menționează la pct. 38 subpct. 6) lit. a) a doua liniuță din Regulamentul menționat și cu un nivel de zahăr rezidual mai mic de 2 g/l pentru toate celelalte vinuri Conținutul maxim de dioxid de sulf aplicat în conformitate cu pct. 38 subpct. 6) din Regulamentul menționat se reduce cu 30 mg/l
Acid L-ascorbic	E 300	Pct. 34	
Cărbune de uz oenologic		Pct. 25	
Hidrogenfosfat de diamoniu	E 342/CAS 7783-28-0	Pct. 19, 20, 22	
Clorhidrat de tiamină	CAS 67-03-8	Pct. 19, 20, 22	
Autolizați de drojdie		Pct. 18, 30, 36	
Membrane celulare de levuri		Pct. 18, 30, 36	
Drojdii inactivate		Pct. 18, 30, 36	
Gelatină alimentară	CAS 9000-70-8	Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Proteine din grâu		Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Proteine din mazăre		Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Proteine din cartofi		Pct. 27	Derivate din materie primă ecologică, dacă sunt disponibile
Ihtiocol		Pct. 27	Derivate din materie

monitorul.gov.md

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 232-235 (9170-9173) PARTEA II 31 mai 2024

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr.253/2024

REGULAMENT
privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice

Prezentul Regulament transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/464 al Comisiei din 26 martie 2020 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește documentele necesare pentru recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei, producția de produse ecologice și informațiile care trebuie furnizate de către statele membre (CELEX: 32020R0464), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 098 din 31 martie 2020, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1921 al Comisiei din 4 noiembrie 2021.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice (în continuare – *Regulament*) stabilește norme privind procedura și documentele necesare pentru recunoașterea retroactivă a perioadelor anterioare în scopul conversiei la producția de produse ecologice, norme suplimentare privind producția animalieră, prelucrarea alimentelor și a hranei pentru animale, precum și norme privind schimbul de anumite informații.

2. Prin implementarea prezentului Regulament se urmărește:
1) aplicarea unor standarde înalte de bunăstare a animalelor, prin respectarea nevoilor specifice ale speciilor incluse în producția animalieră ecologică, precum și prin stabilirea densității corespunzătoare a efectivelor de animale și a suprafețelor minime pentru spațiile interioare și exterioare;
2) asigurarea bunăstării animalelor de acvacultură, prin respectarea nevoilor specifice a fiecărei specii sau a grupului de specii în ceea ce privește densitatea efectivelor și caracteristicile specifice ale sistemelor de producție și de izolare pentru animalele de acvacultură;
3) furnizarea informației necesare operatorilor ecologici despre disponibilitatea pe piață a materialelor ecologice și în conversie de reproducere a plantelor, a animalelor ecologice și a animalelor tinere de acvacultură ecologice.

3. În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (în continuare – Legea nr. 237/2023), din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, precum și următoarele noțiuni:

efectiv – în contextul compartimentelor adăposturilor pentru păsări de curte, un grup de păsări ținute împreună, fără a se amesteca cu alte specii de păsări de curte și având la dispoziție propriile spații interioare și exterioare;

păsări de curte pentru îngrășare – păsări de curte destinate producției de carne;

tineret mascul pentru carne – un pui mascul provenit din rase de găini ouătoare și destinat producției de carne;

tineret femel pentru carne – o femelă din specia *Gallus gallus* destinată producției de carne și sacrificată la vârsta minimă de 120 de zile.

Capitolul II
DOCUMENTE FURNIZATE ÎN VEDEREA RECUNOAȘTERII RETROACTIVE A PERIOADEI DE CONVERSIE

4. În sensul art. 9 alin. (3) din Legea nr. 237/2023, operatorul prezintă autorității competente dosarul pentru a demonstra că pe parcelele agricole, pentru care se solicită recunoașterea retroactivă a unei perioade anterioare, nu au fost utilizate decât produsele aprobate pentru utilizare în producția ecologică.

5. Dosarul prin care se demonstrează că parcelele agricole au fost zone naturale sau agricole care, pe o perioadă de cel puțin 3 ani, nu au fost tratate cu produse sau cu substanțe care nu au fost aprobate pentru utilizare în producția ecologică, în conformitate cu art. 16 din Lege nr. 237/2023, conține următoarele:
1) hărți prin care se identifică clar fiecare parcelă agricolă inclusă în cererea de recunoaștere retroactivă, precum și imaginile parcelelor în cauză, fiind vizibilă și data efectuării acestora;
2) informații detaliate privind suprafața totală a acestor parcele agricole, registrele de evidență privind practicile agricole aplicate anterior, utilizarea materialului semincer și de înmulțire și originea acestuia, utilizarea fertilizanților și a produselor fitosanitare;
3) date despre natura și volumul producției în curs;
4) coordonatele pentru geolocalizarea parcelelor agricole, după posibilitate;
5) analiza de risc menționată la pct. 7;
6) rezultatele analizelor de laborator menționate la pct. 8;
7) orice alte documente menționate la pct. 11;
8) raportul de inspecție menționat la pct. 12 subpct. 1);
9) declarația finală a organismului de control, menționată la pct. 12 subpct. 2).

6. În cazul în care, pentru parcelele agricole care fac obiectul solicitării, operatorul a beneficiat de subvenții pentru aplicarea practicilor agricole benefice pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor, în temeiul Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, se prezintă și confirmarea oficială din partea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, care demonstrează acest fapt.

7. Organismul de control efectuează analiza de risc detaliată, bazată pe dovezi justificative, pentru a verifica dacă o parcelă agricolă inclusă în cererea de recunoaștere retroactivă a fost tratată cu produse sau cu substanțe neaprobate pentru utilizare în producția ecologică pe o perioadă de cel puțin 3 ani, luând în considerare, în special, dimensiunea suprafeței totale la care se referă cererea și practicile agronomice aplicate pe durata acelei perioade pe fiecare parcelă agricolă care face obiectul cererii. Organismul de control păstrează documentele privind analiza riscurilor.

8. Organismul de control va examina rezultatele analizelor de laborator, efectuate de laboratoare acreditate, asupra unor probe de sol și/sau plante pe care le-a prelevat de pe fiecare parcelă agricolă identificată ca prezentând riscul de a fi contaminată în urma tratării cu produse și cu substanțe neaprobate pentru utilizare în producția ecologică, în urma analizei de risc detaliate menționate la pct. 7.

9. Operatorul sau grupul de operatori care nu a fost anterior sub contract de prestări servicii cu un organism de control recunoscut de autoritatea competentă prezintă informațiile disponibile cu privire la parcelele agricole care fac obiectul cererii de recunoaștere retroactivă.

10. Pentru a efectua analiza de risc detaliată menționată la pct. 7, operatorul sau grupul de operatori prezintă organismului de control ultimul raport de inspecție, în cazul în care a fost anterior sub contract de prestări servicii cu un alt organism de control recunoscut de autoritatea competentă.

11. Operatorul sau grupul de operatori prezintă oricare alte documente relevante considerate necesare de organismul de control sau, după caz, de autoritatea competentă pentru a evalua cererea de recunoaștere retroactivă.

12. Organismul de control:

1) întocmește un raport de inspecție, care include și imagini ale parcelelor, în urma inspecției fizice efectuate la operator, inclusiv cu privire la parcelele agricole care fac obiectul cererii de recunoaștere retroactivă, în scopul verificării coerenței informațiilor colectate, dar înainte ca operatorul să fi luat măsuri de cultivare;

2) emite o declarație finală scrisă care indică dacă este justificată recunoașterea retroactivă a unei perioade anterioare ca parte a perioadei de conversie și perioada de începere considerată ecologică pentru fiecare parcelă agricolă vizată, precum și suprafața totală a parcelelor agricole care beneficiază de recunoașterea retroactivă a unei perioade;

3) se asigură că operatorul căruia i se aplică recunoașterea retroactivă deține documente justificative referitoare la aceasta, precum și documente justificative privind utilizarea parcelelor agricole care fac obiectul recunoașterii retroactive, timp de 3 ani.

13. Autoritatea competentă examinează dosarul, decide asupra recunoașterii retroactive a unei perioade anterioare ca perioadă de conversie și emite un ordin în acest sens.

Capitolul III
EFECTIVE DE ANIMALE

Secțiunea 1
Bovine, ovine, caprine și ecvidee

14. Perioada minimă menționată la pct. 55 subpct. 7) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, pentru hrănirea animalelor alăptate, de preferință cu lapte matern, este de:

1) 90 de zile de la naștere pentru bovine și ecvidee;

2) 45 de zile de la naștere pentru ovine și caprine.

15. Pentru bovine, ovine, caprine și ecvidee, densitatea efectivelor de animale și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare sunt stabilite în partea I din anexa nr. 1.

16. În ceea ce privește cerințele și caracteristicile tehnice legate de suprafața minimă pentru spațiile interioare, cel puțin jumătate din suprafața minimă pentru spațiul interior stabilită în partea I din anexa nr. 1, pentru bovine, ovine, caprine și ecvidee, să constituie construcție solidă, adică o construcție nerealizată din grilaje sau din plasă.

Secțiunea a 2-a
Cervide

17. Perioada minimă menționată la pct. 55 subpct. 7) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea,

transportarea și depozitarea produselor, pentru hrănirea cervidelor alăptate, de preferință cu lapte matern, este de 90 de zile de la naștere.

18. Pentru cervide, densitatea efectivelor de animale și suprafața minimă pentru spațiile exterioare sunt stabilite în partea a II-a din anexa nr. 1.

19. Cerințele și caracteristicile tehnice pentru suprafața minimă a ocoalelor sau a țarcurilor exterioare sunt următoarele:

1) cervidele sunt ținute în ocoale sau în țarcuri exterioare în care au acces la pășuni ori de câte ori condițiile permit;

2) ocolurile sau țarcurile exterioare se construiesc în așa fel încât, la necesitate, diferite specii de cervide să poată fi separate;

3) fiecare ocol sau țarc exterior trebuie să poată fi împărțit în două zone sau să fie adiacent unui alt ocol sau țarc exterior, astfel încât măsurile de întreținere să se poată aplica succesiv în fiecare zonă sau în fiecare ocol ori țarc exterior.

20. Cerințele față de vegetație și caracteristicile instalațiilor protejate și ale zonelor în aer liber sunt următoarele:

1) să asigure cervidelor spații ascunse de protecție vizuală și împotriva intemperiilor, de preferință prin adăposturi naturale, de exemplu prin includerea în ocolul sau în țarcul exterior a unor pâlcuri de copaci și arbuști, a unor părți de pădure sau a unor liziere; dacă asigurarea cu spațiile menționate anterior nu este suficientă sau posibilă pe tot parcursul anului, se asigură adăposturi artificiale acoperite;

2) ocoalele sau țarcurile exterioare pentru cervide sunt dotate cu structuri specifice sau sunt acoperite cu vegetație care să le permită animalelor să își roadă coarnele de ele, pentru a-și îndepărta catifeaua de pe acestea;

3) în ultimul stadiu al gestației și timp de două săptămâni după fătare, cervidele femele trebuie să aibă acces la suprafețe acoperite cu vegetație, unde să-și poată ascunde iezii;

4) gardurile din jurul ocoalelor sau țarcurilor exterioare sunt construite în așa fel încât cervidele să nu poată evada.

Secțiunea a 3-a
Porcine

21. Perioada minimă menționată la pct. 55 subpct. 7) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, pentru hrănirea porcinelor alăptate, de preferință cu lapte matern, este de 40 de zile de la naștere.

22. Densitatea efectivelor de animale și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare pentru porcine sunt stabilite în partea a III-a din anexa nr. 1.

23. În ceea ce privește cerințele și caracteristicile tehnice pentru suprafața minimă a spațiilor interioare și exterioare, cel puțin jumătate din suprafața minimă a acestora, stabilită în partea a III-a din anexa nr. 1, trebuie să constituie o construcție solidă, adică să nu fie realizată din grilaje sau din plasă.

24. Cerințele față de vegetație și caracteristicile zonelor în aer liber sunt următoarele:

1) zonele în aer liber trebuie să fie atractive pentru porcine; dacă este posibil, se acordă prioritate câmpurilor cu copaci sau pădurilor;

2) zonele în aer liber asigură climat exterior, precum și acces la adăposturi și la alte mijloace care permit reglarea temperaturii corporale a porcinelor.

Secțiunea a 4-a
Păsări de curte

25. Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare pentru păsările de curte sunt stabilite în partea a IV-a din anexa nr. 1.

26. Adăposturile pentru păsările de curte trebuie să întrunească următoarele cerințe și caracteristici tehnice:

1) sunt construite astfel încât să permită cu ușurință accesul păsărilor la zonele în aer liber; în acest scop, se aplică următoarele norme:

a) limita exterioară a adăpostului are trape de ieșire/intrare care oferă acces direct la zone în aer liber;

b) toate trapele de ieșire/intrare au o dimensiune adecvată pentru păsări;

c) păsările trebuie să poată avea acces la trape fără a întâmpina niciun obstacol;

d) trapele de la limita exterioară a adăpostului pentru păsările de curte au, luate împreună, o lungime de cel puțin 4 m la 100 m^2 de suprafață utilizabilă din suprafața minimă pentru spațiul interior a adăpostului pentru păsări;

e) dacă trapele sunt la înălțime, se asigură o rampă;

2) pentru adăposturile cu verande pentru păsările de curte se aplică următoarele norme:

a) limita exterioară, atât dinspre partea interioară a adăpostului către verandă, cât și dinspre verandă către zona în aer liber, are trape de ieșire/intrare care oferă acces ușor la verandă, respectiv, la zona în aer liber;

b) trapele dinspre adăpostul interior către verandă au, luate împreună, o lungime de cel puțin 2 m la 100 m^2 de suprafață utilizabilă din suprafața minimă pentru spațiul interior al adăpostului pentru păsări de curte, iar trapele dinspre verandă către zona în aer liber au, luate împreună, o lungime de cel puțin 4 m la

100 m^2 de suprafață utilizabilă din suprafața minimă interioară a adăpostului pentru păsări de curte;

c) suprafața utilizabilă a verandei nu se ia în considerare la calcularea densității efectivelor și a suprafeței minime pentru spațiile interioare și exterioare, prevăzute în partea a IV-a din anexa nr. 1. Cu toate acestea, o parte exterioară acoperită, suplimentară unei clădiri destinate păsărilor de curte, izolată astfel încât să nu dispună de climat exterior, poate fi luată în considerare la calcularea densității efectivelor și a suprafeței minime pentru spațiile interioare, dacă sunt îndeplinite condițiile următoare:

(i) este accesibilă în totalitate timp de 24 de ore;

(ii) se respectă cerințele de izolare de la pct. 61 și 63 din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor;

(iii) se respectă aceleași cerințe pentru trape ca și cele stabilite pentru verande la lit. a) și b) de la prezentul subpunct;

d) suprafața utilizabilă a verandei nu se include în suprafața utilizabilă totală a adăposturilor pentru păsările de curte destinată păsărilor de curte pentru îngrășare, menționată la pct. 93 subpct. 13) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor;

3) în ceea ce privește adăposturile pentru păsări de curte subîmpărțite în compartimente separate pentru a adăposti mai multe efective:

a) compartimentele asigură restricționarea contactului cu alte efective, precum și faptul că păsările din diferite efective nu se pot amesteca în adăpostul pentru păsări de curte;

b) pentru efectivele dintr-un singur compartiment al unui adăpost pentru păsări de curte se aplică următoarele dimensiuni maxime:

3 000 de păsări de curte pentru reproducție din specia *Gallus gallus*;

10 000 de puicuțe;

4 800 de păsări de curte pentru îngrășare din specia *Gallus gallus*;

2 500 de claponi;

4 000 de tineret femel pentru carne;

2 500 de curcani și curci;

2 500 de gâște;

3 200 de rațe din rasa Pekin masculi sau 4 000 de rațe din rasa Pekin femele;

3 200 de rațe leșești masculi sau 4 000 de rațe leșești femele;

3 200 de rațe Mulard masculi sau 4 000 de rațe Mulard femele;

5 200 de bibilici;

c) compartimentele se separă prin pereți despărțitori solizi pentru alte păsări de curte pentru îngrășare decât cele din specia *Gallus gallus*; pereții despărțitori solizi asigură separarea fizică totală, de la pardoseală până la acoperișul clădirii, a fiecărui compartiment al adăpostului pentru păsările de curte;

d) compartimentele se separă prin pereți despărțitori solizi sau prin structuri semiînchise ori prin plase sau grilaje pentru păsările de curte pentru reproducție din specia *Gallus gallus*, pentru găini ouătoare, puicuțe, tineret mascul pentru carne și păsări de curte pentru îngrășare din specia *Gallus gallus*;

4) în adăposturile pentru păsări de curte se pot utiliza sisteme pe mai multe niveluri; în cazul în care se folosesc sisteme pe mai multe niveluri, se aplică normele următoare:

a) se pot folosi sisteme pe mai multe niveluri doar pentru păsările de curte pentru reproducere din specia *Gallus gallus*, pentru găinile ouătoare, pentru puicuțele crescute în vederea producției de ouă, pentru puicuțele crescute în vederea reproducerii și pentru tineret mascul pentru carne;

b) sistemele pe mai multe niveluri nu au mai mult de trei niveluri de suprafață utilizabilă, inclusiv parterul;

c) nivelurile superioare se construiesc astfel încât dejecțiile să nu cadă peste păsările de dedesubt și sunt dotate cu un sistem eficient de îndepărtare a dejecțiilor animaliere;

d) se poate efectua cu ușurință inspectarea păsărilor la toate nivelurile;

e) sistemele pe mai multe niveluri sunt concepute astfel încât toate păsările să se poată mișca liber și cu ușurință între diferite niveluri sau în zone intermediare;

f) sistemele pe mai multe niveluri sunt construite astfel încât să asigure tuturor păsărilor accesul egal și ușor la zonele în aer liber;

5) adăposturile pentru păsările de curte sunt dotate cu stinghii sau stinghii de odihnă, sau cu ambele tipuri de elemente. Acestea sunt puse la dispoziția păsărilor de la vârste mici, iar dimensiunile sau proporțiile acestora sunt proporționale cu dimensiunea efectivului și a păsărilor, astfel cum este prevăzut în partea a IV-a din anexa nr. 1;

6) adăposturile mobile pentru păsările de curte sunt folosite cu condiția ca păsările să fie mutate periodic pe durata ciclului de producție, în scopul asigurării disponibilității vegetației pentru păsări și cel puțin între fiecare lot de păsări și lotul următor; densitatea efectivelor de păsări de curte pentru îngrășare, prevăzută în secțiunile 4-9 din partea a IV-a la anexa nr. 1, poate fi sporită până la maximum 30 kg greutate în viu/m^2, cu condiția ca suprafața parterului adăpostului mobil să nu fie mai mare de 150 m^2.

27. Cerințele față de vegetație și caracteristicile zonelor în aer liber sunt următoarele:

1) zonele în aer liber trebuie să fie atractive pentru păsări și pe deplin accesibile tuturor păsărilor;

2) în cazul adăposturilor pentru păsări de curte subîmpărțite în compartimente separate, în scopul de a adăposti mai multe efective, zonele în aer

liber a fiecărui compartiment în parte se separă pentru a asigura restricționarea contactului cu alte efective, precum și faptul că păsările din diferite efective nu se pot amesteca;

3) zonele în aer liber pentru păsările de curte sunt acoperite în principal cu vegetație alcătuită dintr-o gamă diversă de plante;

4) zonele în aer liber pun la dispoziția păsărilor un număr suficient de instalații de protecție, adăposturi, arbuști sau copaci repartizați în toate zonele în aer liber, pentru ca păsările să folosească într-un mod echilibrat întreaga zonă în aer liber;

5) vegetația de pe suprafața zonei în aer liber este întreținută în mod regulat, pentru a se diminua posibilitatea apariției unor surplusuri de nutrienți;

6) zonele în aer liber nu se extind dincolo de o rază de 150 m de la trapa de ieșire/intrare cea mai apropiată a adăpostului pentru păsări de curte; cu toate acestea, este permisă o extindere de până la 350 m de la cea mai apropiată trapă a clădirii, cu condiția ca un număr suficient de adăposturi împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile și a prădătorilor să fie repartizate uniform pe întreaga zonă în aer liber, cu cel puțin 4 adăposturi per hectar; pentru gâște, zona în aer liber trebuie să satisfacă nevoia acestor păsări de a paște iarbă.

Secțiunea a 5-a
Iepuri

28. Perioada minimă, menționată la pct. 55 subpct. 7) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, pentru hrănirea iepurilor alăptați, de preferință cu lapte matern, este de 42 de zile de la naștere.

29. Pentru iepuri densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare sunt stabilite în partea a V-a din anexa nr. 1.

30. Cerințele și caracteristicile tehnice pentru adăposturile mobile sau fixe sunt următoarele:

1) pe durata sezonului de pășunat, iepurii sunt ținuți în adăposturi mobile pe pășuni sau în adăposturi fixe cu acces la pășuni;

2) în afara sezonului de pășunat, iepurii pot fi ținuți în adăposturi fixe cu acces la un spațiu de mișcare cu vegetație situat în exterior, de preferință pășune;

3) adăposturile mobile de pe pășuni sunt mutate cât se poate de frecvent, pentru a se asigura utilizarea maximă a pășunilor, și sunt construite astfel încât iepurii să poată paște de pe pășune la nivelul solului.

31. Cerințele și caracteristicile tehnice pentru spațiile interioare și exterioare sunt următoarele:

1) spațiul interior al unui adăpost fix și al unui adăpost mobil este astfel construită încât:

a) să fie suficient de înalt încât să permită tuturor iepurilor să stea cu urechile ridicate;

b) să poată adăposti grupuri diferite de iepuri și să permită ținerea puilor împreună după transferul în faza de îngrășare;

c) să fie posibil ca iepurii masculi, femelele gestante și cele pentru reproducere să stea separat de grup din considerente specifice de bunăstare a animalelor și pentru o perioadă limitată, cu condiția ca aceștia să poată menține contactul vizual cu alți iepuri;

d) femele să se poată îndepărta și să se poată întoarce la cuib pentru a-și hrăni puii;

e) să asigure:

(i) un adăpost acoperit care să cuprindă zone de refugiu întunecoase suficiente pentru toate categoriile de iepuri;

(ii) accesul la cuiburi al tuturor femelelor cu cel puțin o săptămână înainte de data preconizată a fătării și cel puțin până la sfârșitul perioadei de alăptare a puilor;

(iii) accesul puilor la cuiburi suficiente, cu minimum un cuib pentru fiecare femelă cu pui care alăptează;

(iv) materiale care să le permită iepurilor să roadă;

2) spațiul exterior al structurilor cu adăpost fix este astfel construit încât:

a) să aibă platforme ridicate suficiente și să fie distribuite uniform pe suprafața sa minimă;

b) să fie înconjurat de garduri suficient de înalte și late pentru a împiedica iepurii să evadeze, sărind sau săpând;

c) dacă dispune de o zonă exterioară din beton, să existe acces ușor la partea din spațiul de mișcare cu vegetație situat în exterior; dacă nu este posibil accesul ușor, suprafața zonei din beton nu poate fi inclusă în calculul suprafeței minime pentru spațiul exterior;

d) să asigure:

(i) un adăpost acoperit care să cuprindă zone de refugiu întunecoase suficiente pentru toate categoriile de iepuri;

(ii) materiale care să le permită iepurilor să roadă.

32. Cerințele față de vegetație și caracteristicile zonelor în aer liber sunt următoarele:

1) vegetația spațiilor de mișcare situate în exterior se întreține în permanență și astfel încât să fie atrăgătoare pentru iepuri;

2) pe durata sezonului de pășunat, pășunile se rotesc periodic și sunt astfel gestionate încât să fie optimizat păscutul iepurilor.

Capitolul IV
ANIMALE DE ACVACULTURĂ

33. Operatorii care produc animale de acvacultură trebuie să respecte normele detaliate pentru fiecare specie sau grup de specii stabilite în anexa nr. 2, în ceea ce privește densitatea efectivelor și caracteristicile specifice ale sistemelor de producție și de izolare.

Capitolul V
ALIMENTE PRELUCRATE ȘI HRANĂ PRELUCRATĂ PENTRU ANIMALE

34. La prelucrarea produselor alimentare se vor utiliza următoarele tehnici:

1) pentru prelucrarea produselor alimentare obținute din producția ecologică sunt permise numai tehnici care respectă principiile stabilite în capitolul al II-lea din Legea nr. 237/2023, în special principiile specifice aplicabile prelucrării alimentelor ecologice prevăzute la art. 6, și normele aplicabile din capitolul al III-lea din legea respectivă, precum și normele detaliate de producție prevăzute în capitolul al V-lea din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor;

2) ca excepție de la practicile oenologice prevăzute la pct. 151 din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, tehnicile cu rășini schimbătoare de ioni și de adsorbție sunt permise atunci când acestea se utilizează la pregătirea materiilor prime ecologice pentru produsele menționate la pct. 1 subpct. 1) și 2) din Regulamentul sanitar privind alimentele destinate sugarilor și copiilor de vârstă mică, alimentele destinate unor scopuri medicale speciale și înlocuitorii unei diete totale pentru controlul greutății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 179/2018, cu condiția că utilizarea acelor tehnici este necesară pentru îndeplinirea cerințelor din Regulamentul respectiv și din actele aprobate în temeiul pct. 20 din regulamentul menționat, referitoare la produsele în cauză.

35. La prelucrarea hranei pentru animale obținută din producția ecologică, sunt permise numai tehnici care respectă principiile stabilite în capitolul al II-lea din Legea nr. 237/2023, în special principiile specifice aplicabile prelucrării hranei ecologice pentru animale prevăzute la art. 7, normele aplicabile din capitolul al III-lea din legea respectivă și normele detaliate de producție prevăzute în capitolul al VI-lea din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, care nu reconstituie proprietăți ce se pierd în timpul prelucrării și al depozitării hranei ecologice pentru animale, care nu corectează rezultatele neglijenței în prelucrare sau care ar putea induce în eroare în alt fel în privința adevăratei naturi a acelor produse.

Capitolul VI
INFORMAȚII PRIVIND DISPONIBILITATEA PE PIAȚĂ A MATERIALELOR ECOLOGICE ȘI ÎN CONVERSIE DE REPRODUCERE A PLANTELOR, A ANIMALELOR ECOLOGICE ȘI A ANIMALELOR TINERE DE ACVACULTURĂ ECOLOGICE

36. Autoritatea de control furnizează informațiile autorității competente în temeiul art. 14 alin. (7) din Legea nr. 237/2023, din baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și (2) din legea respectivă, în conformitate cu specificațiile stabilite în partea I din anexa nr. 3.

37. Autoritatea de control furnizează informațiile autorității competente în temeiul art. 40 alin. (3) din Legea nr. 237/2023, referitoare la derogările acordate în conformitate cu pct. 23 și pct. 53 subpct. 3) și 4) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor, în conformitate cu specificațiile stabilite în partea a II-a din anexa nr. 3.

38. Autoritatea de control furnizează informațiile autorității competente în temeiul art. 38 lit. e) din Legea nr. 237/2023, referitoare la disponibilitatea pe piață a hranei proteice ecologice pentru păsările de curte și pentru porcine și cu privire la derogarea acordată în conformitate cu pct. 88 subpct. 3) și pct. 91 subpct. 3) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor.

39. Informațiile menționate la pct. 36, 37 și 38 sunt transmise în formatul și prin intermediul sistemelor deținute de autoritatea de control. Informațiile sunt trimise anual până la data de 30 iunie.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei
de conversie și producția de produse ecologice

NORME PRIVIND DENSITATEA EFECTIVELOR DE ANIMALE ȘI SUPRAFAȚA MINIMĂ PENTRU SPAȚIILE INTERIOARE ȘI EXTERIOARE DESTINATE EFECTIVELOR DE ANIMALE

Partea I
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare destinate bovinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, menționate la pct. 15

1. Bovine

Tabelul 1

	Spațiul interior (suprafața netă la dispoziția animalelor)		Spațiul exterior (suprafața pentru mișcare, exclusiv pășuni)
	Greutatea minimă în viu (kg)	m^2/cap	m^2/cap
	Până la 100	1,5	1,1
	Până la 200	2,5	1,9
	Până la 350	4,0	3
	Peste 350	5, cu minimum 1 m^2/100 kg	3,7, cu minimum 0,75 m^2/100 kg
Vaci de lapte		6	4,5
Tauri pentru reproducție		10	30

2. Ovine și caprine

Tabelul 2

	Spațiul interior (suprafața netă la dispoziția animalelor)	Spațiul exterior (suprafața pentru mișcare, 115xclusive pășuni)
	m^2/cap	m^2/cap
Ovină adultă	1,5	2,5
Miel	0,35	0,5
Caprină adultă	1,5	2,5
Ied	0,35	0,5

3. Ecvidee

Tabelul 3

	Spațiul interior (suprafața netă la dispoziția animalelor)		Spațiul exterior (suprafața pentru mișcare, exclusiv pășuni)
	Greutatea minimă în viu (kg)	m^2/cap [dimensiunea boxelor în raport cu înălțimea cailor]	m^2/cap
Ecvidee pentru reproducție și pentru îngrășare	Până la 100	1,5	1,1
	Până la 200	2,5	1,9
	Până la 350	4,0	3
	Peste 350	5, cu minimum 1 m^2/100 kg	3,7, cu minimum 0,75 m^2/100 kg

Partea a II-a
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile exterioare pentru cervide, menționate la pct. 18

Tabelul 4

Specii de cervide	Suprafața minimă pentru spațiul exterior per ocol sau per țarc	Numărul maxim al animalelor adulte reprezentând densitatea efectivelor ([1]) per ha
Cerbul Sika *Cervus nippon*	1 ha	15
Cerbul lopătar *Dama dama*	1 ha	15
Cerbul comun *Cervus elaphus*	2 ha	7
Cerbul lui Père David *Elaphurus davidianus*	2 ha	7
Mai mult de o specie de cervide	3 ha	7, dacă din cârd face parte cerbul comun sau cerbul lui Père David; 15, dacă nici cerbul comun, nici cerbul lui Père David nu fac parte din cârd

([1]) Două cervide cu vârsta de maximum 18 luni echivalează cu un cervid

Partea a III-a
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare pentru porcine, menționate la pct. 22

Tabelul 5

		Spațiul interior (suprafața netă la dispoziția porcinelor însemnând dimensiunile interioare, incluzând adăpătoarele, dar excluzând hrănitorii în care porcinele nu se pot întinde)	Spațiul exterior
	Greutatea minimă în viu (kg)	m^2/cap	m^2/cap

Scroafele lactante cu purcei până la înțărcare		7,5 per scroafă	2,5
Porcine pentru îngrășare Purceii înțărcați, porcii de producție, scrofițele, vierii de producție	De maximum 35 kg	0,6	0,4
	De peste 35 kg, dar de maximum 50 kg	0,8	0,6
	De peste 50 kg, dar de maximum 85 kg	1,1	0,8
	De peste 85 kg, dar de maximum 110 kg	1,3	1
	De peste 110 kg	1,5	1,2
Scroafe de reproducție Scroafe în așteptare		2,5	1,9
Animal mascul de reproducție din specia porcină Vier		6 10, dacă țarcurile sunt utilizate pentru monta naturală	8

Partea a IV-a
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare pentru păsările de curte, menționate la pct. 25, la pct. 26 subpct. 2) lit. c) și subpct. 6) și stinghiile sau stinghiile de odihnă, menționate la pct. 26 subpct. 5)

1. Păsările pentru reproducere din specia *Gallus gallus* destinate producției de ouă de incubație pentru viitoarele găini ouătoare și păsările pentru reproducere din specia *Gallus gallus* destinate producției de ouă de incubație pentru viitoarele păsări pentru îngrășare din specia *Gallus gallus*

Tabelul 6

Vârsta	≥ 18 săptămâni
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Numărul maxim de păsări pentru reproducere per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior a adăpostului pentru păsări de curte	6
Stinghii pentru păsările pentru reproducere pentru viitoare găini ouătoare Minimum de cm de stinghie/pasăre	18
Cuiburi	7 păsări femelă per cuib sau, dacă este vorba despre un cuib comun, 120 cm^2/pasăre femelă
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	4

2. Puicuțe și tineret mascul pentru carne

Tabelul 7

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Stinghii, stinghii de odihnă sau ambele	Orice combinație de stinghii sau stinghii de odihnă, sau ambele care asigură minimum 10 cm de stinghie/pasăre sau minimum 100 cm^2 de stinghie de odihnă/pasăre
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimul de m^2 de spațiu exterior per pasăre	1

3. Găini ouătoare, inclusiv tulpinile crescute cu scop dublu, pentru producția de carne și pentru producția de ouă

Tabelul 8

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Numărul maxim de păsări per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	6
Stinghii Minimum de cm de stinghie/pasăre	18
Cuiburi	7 găini ouătoare per cuib sau, dacă este vorba despre un cuib comun, 120 cm^2/găină ouătoare
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	4

4. Păsări de curte pentru îngrășare din specia *Gallus gallus*

Tabel nr. 9

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Stinghii, stinghii de odihnă sau ambele	Orice combinație de stinghii sau stinghii de odihnă sau ambele care asigură minimum 5 cm de stinghie/pasăre minimum 25 cm^2 de stinghie de

	odihnă/pasăre
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior al adăposturilor fixe Minimum de m^2 de suprafață exterioară per pasăre	4
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior al adăposturilor mobile Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	2,5

5. Păsări de curte pentru îngrășare din specia *Gallus gallus*: claponi și tineret femele pentru carne

Tabelul 10

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Stinghii, stinghii de odihnă sau ambele	Orice combinație de stinghii, stinghii de odihnă sau ambele care asigură minimum 5 cm de stinghie/pasăre sau minimum 25 cm^2 de stinghie de odihnă/pasăre
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	4

6. Alte păsări de curte pentru îngrășare decât cele din specia *Gallus gallus*: curcani și curci din specia *Meleagris gallopavo*, comercializați întregi pentru carne sau destinați tranșării

Tabelul 11

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiu interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Stinghii, stinghii de odihnă sau ambele	Orice combinație de stinghii sau stinghii de odihnă sau ambele care asigură minimum 10 cm de stinghie/pasăre minimum de 100 cm^2 de stinghie de odihnă/pasăre
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	10

7. Alte păsări de curte pentru îngrășare decât cele din specia *Gallus gallus*: gâște din specia *Anser anser domesticus*

Tabelul 12

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	15

8. Alte păsări de curte pentru îngrășare decât cele din specia *Gallus gallus*: rațe din rasa Pekin din specia *Anas platyrhynchos domesticus*, rațe leșești din specia *Cairina moschata* și hibrizi, precum și rațe Mulard din specia *Cairina moschata x Anas platyrhynchos*

Tabelul 13

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	4,5

9. Alte păsări de curte pentru îngrășare decât cele din specia *Gallus gallus*: bibilici din specia *Numida meleagris f. domestica*

Tabelul 14

Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul interior Densitatea efectivelor per m^2 de suprafață utilizabilă a spațiului interior al adăpostului pentru păsări de curte	21 kg greutate în viu/m^2
Stinghii, stinghii de odihnă sau ambele	Orice combinație de stinghii sau stinghii de odihnă, sau ambele care asigură minimum 5 cm de stinghie/pasăre minimum 25 cm^2 de stinghie de odihnă/pasăre
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiul exterior Minimum de m^2 de spațiu exterior per pasăre	4

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei
de conversie și producția de produse ecologice

NORME DETALIATE PRIVIND DENSITATEA EFECTIVELOR ȘI CARACTERISTICILE SPECIFICE ALE SISTEMELOR DE PRODUCȚIE ȘI DE IZOLARE PENTRU ANIMALELE DE ACVACULTURĂ

Partea I
Salmonide în apă dulce

Păstrăv comun *(Salmo trutta)*, păstrăv-curcubeu *(Oncorhynchus mykiss)*, fântânel *(Salvelinus fontinalis)*, somon *(Salmo salar)*, păstrăv arctic *(Salvelinus alpinus)*, lipan *(Thymallus thymallus)*, păstrăv de lac (sau păstrăv gri) *(Salvelinus namaycush)*, lostriță *(Hucho hucho)*

Tabelul 17

Sisteme de producție	Sistemele de îngrășare din fermă trebuie alimentate din sisteme în circuit deschis. Debitul apei trebuie să asigure o saturație minimă cu oxigen de 60% pentru efectivele de animale și confortul acestora, precum și eliminarea efluenților rezultați în urma activităților de creștere a animalelor
Densitatea maximă a efectivelor	Specii de salmonide care nu sunt enumerate în continuare, 15 kg/m^3 Somon, 20 kg/m^3 Păstrăv comun și păstrăv-curcubeu, 25 kg/m^3 Păstrăv arctic, 25 kg/m^3

Partea a II-a
Salmonide în apă de mare

Somon *(Salmo salar)*, păstrăv comun *(Salmo trutta)*, păstrăv-curcubeu *(Oncorhynchus mykiss)*

Tabelul 18

Densitatea maximă a efectivelor	10 kg/m^3 în țarcuri din plasă

Partea a V-a
Densitatea efectivelor și suprafața minimă pentru spațiile interioare și exterioare pentru iepuri, menționate la pct. 29

1. Pentru spațiul interior

Tabelul 15

	Spațiul interior (suprafața netă utilizabilă per animal excluzând suprafața în m^2/cap ocupată de platforme) pentru spațiul de odihnă Adăposturi fixe	**Spațiul interior (suprafața netă utilizabilă per animal excluzând suprafața în m^2/cap ocupată de platforme) pentru spațiul de odihnă Adăposturi mobile**
Femele care alăptează pui până la înțărcare	0,6 m^2/femelă cu pui, dacă greutatea în viu a femelei este mai mică de 6 kg 0,72 m^2/femelă cu pui, dacă greutatea în viu a femelei este mai mare de 6 kg	0,6 m^2/femelă cu pui, dacă greutatea în viu a femelei este mai mică de 6 kg 0,72 m^2/femelă cu pui, dacă greutatea în viu a femelei este mai mare de 6 kg
Femele gestante și pentru reproducție	0,5 m^2/femelă gestantă sau pentru reproducție, dacă greutatea în viu este mai mică de 6 kg 0,62 m^2/femelă gestantă sau pentru reproducție, dacă greutatea în viu este mai mare de 6 kg	0,5 m^2/femelă gestantă sau pentru reproducție, dacă greutatea în viu este mai mică de 6 kg 0,62 m^2/femelă gestantă sau pentru reproducție, dacă greutatea în viu este mai mare de 6 kg
Iepuri pentru îngrășare, de la înțărcare până la sacrificare Iepuri de înlocuire (de la finalul fazei de îngrășare până la vârsta de 6 luni)	0,2	0,15
Iepuri masculi adulți	0,6 1, dacă iepurele mascul primește femele pentru împerechere	0,6 1, dacă iepurele mascul primește femele pentru împerechere

2. Pentru spațiul exterior

Tabelul 16

	Spațiu exterior (un spațiu de mișcare situat în exterior cu vegetație, de preferință pășune) (suprafața netă utilizabilă per animal excluzând suprafața în m^2/cap ocupată de platforme) Adăposturi fixe	**Spațiu exterior (suprafața netă utilizabilă per animal excluzând suprafața în m^2/cap ocupată de platforme) Adăposturi mobile**
Femele care alăptează	2,5 m^2/femelă cu pui	2,5 m^2/femelă cu pui
pui până la înțărcare		
Femele gestante/femele pentru reproducție	2,5	2,5
Iepuri pentru îngrășare, de la înțărcare până la sacrificare Iepuri de înlocuire (de la finalul fazei de îngrășare până la vârsta de 6 luni)	0,5	0,4
Iepuri masculi adulți	2,5	2,5

Partea a III-a
Cod (*Gadus morhua*) și alți pești din familia Gadidae, lavrac (*Dicentrarchus labrax*), doradă (*Sparus aurata*), *Argyrosomus regius*, calcan [*Psetta maxima* (= *Scopthalmus maximux*)], pagrus comun [*Pagrus pagrus* (= *Sparus pagrus*)], *Sciaenops ocellatus* și alți pești din familia Sparidae, precum și specii de siganus (*Siganus spp.*)

Tabel nr. 19

Sisteme de producție	În sisteme de izolare în circuit deschis (țarcuri din plasă/cuști) cu viteze minime ale curenților marini, pentru a asigura peștilor un nivel optim de bunăstare, sau în sisteme în circuit deschis pe uscat
Densitatea maximă a efectivelor	Pentru alți pești decât calcanul: 15 kg/m^3 Pentru calcan: 25 kg/m^3

Partea a IV-a
Lavrac, doradă, *Argyrosomus regius*, specii de barbun (Liza, Mugil) și țipar (*Anguilla* spp.) în iazuri în pământ, în regiuni mareice și în lagune costiere

Tabelul 20

Sistem de izolare	Deșerturi de sare tradiționale transformate în unități de producție de acvacultură și iazuri similare în pământ în zone mareice
Sisteme de producție	Apa trebuie reînnoită în mod corespunzător pentru a se asigura bunăstarea speciilor Cel puțin 50% din diguri trebuie să aibă iazuri de purificare cu vegetație în zonele umede
Densitatea maximă a efectivelor	4 kg/m^3

Partea a V-a
Sturioni în apă dulce

Specii vizate: familia *Acipenser*

Tabelul 21

Sisteme de producție	Debitul apei în fiecare unitate de creștere trebuie să fie suficient de mare pentru a asigura bunăstarea animalelor Efluenții trebuie să aibă o calitate echivalentă cu cea a apei care intră în unitate
Densitatea maximă a efectivelor	30 kg/m^3

Partea a VI-a
Pești în ape interioare

Specii vizate: familia crapului *(Cyprinidae)* și alte specii conexe în contextul policulturii, inclusiv bibanul, știuca, lup-de-mare de Atlantic, peștii din familia *Coregonidae*, sturionii

Biban (*Perca fluviatilis)* în monocultură

Tabelul 22

Sisteme de producție	În iazuri de pește, care periodic trebuie drenate complet și în lacuri. Lacurile trebuie rezervate exclusiv producției ecologice, inclusiv culturilor în zonele uscate Zona de capturare a peștelui trebuie să fie dotată cu o aducție de apă curată și să aibă dimensiuni care să asigure peștilor confortul maxim. După recoltare, peștii trebuie păstrați în apă curată În jurul unităților din apele interioare trebuie menținute zone cu vegetație naturală ca zone-tampon pentru suprafețele de teren externe neincluse în funcționarea fermei piscicole, în conformitate cu normele agriculturii ecologice Pentru stadiul de creștere se poate recurge la „policultură”, cu condiția să fie pe deplin satisfăcute criteriile menționate în prezentele specificații pentru celelalte specii de pești lacustre
Densitatea maximă a efectivelor	Producția totală a speciilor este limitată la 1 500 kg de pește pe hectar pe an (exprimată ca productivitate datorată caracteristicilor specifice ale sistemului de producție)
Densitatea maximă a efectivelor numai pentru biban, în monocultură	20 kg/m^3

Partea a VII-a
Creveți din familia *Penaeidae* și creveți de apă dulce *(Macrobrachium* spp.*)*

Tabelul 23

Sisteme de producție	Trebuie amplasate în zone argiloase sterile pentru ca impactul construirii iazului asupra mediului să fie minim Iazurile trebuie construite cu argila naturală preexistentă
Densitatea maximă a efectivelor	Însămânțare: maximum 22 post-larve/m^2 Biomasa maximă la un moment dat: 240 g/m^2

Partea a VIII-a
Specii de raci

Specii vizate: *Astacus astacus*

Tabelul 24

Densitatea maximă a efectivelor	Pentru racii de dimensiuni mici (< 20 mm): 100 de indivizi per m^2 Pentru racii de dimensiuni intermediare (20-50 mm): 30 de

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 232-235 (9170-9173) PARTEA II 31 mai 2024

	indivizi per m^2 Pentru racii adulți (> 50 mm): 5 indivizi per m^2, cu condiția să fie puse la dispoziție zone de refugiu potrivite

Partea a IX-a
Moluște și echinoderme

Tabelul 25

Sisteme de producție	Paragate, viviere flotabile, cultură bentală, saci din plasă, cuști, tăvi, plasă tip juvelnic compartimentat, piloți și alte sisteme de izolare. Pentru culturile de midii pe viviere flotabile, numărul de corzi suspendate nu trebuie să depășească una pe metru pătrat de suprafață. Lungimea maximă a corzilor suspendate nu trebuie să depășească 20 m. Subțierea corzilor suspendate nu trebuie să se facă în cursul ciclului de producție; cu toate acestea, corzile suspendate pot fi subdivizate fără a crește densitatea midiilor

Partea a X-a
Pești tropicali de apă dulce: chanos *(Chanos chanos)*, tilapia *(Oreochromis* spp.*)*, pangasius *(Pangasius* spp.*)*

Tabelul 26

Sisteme de producție	Iazuri și cuști din plasă
Densitatea maximă a efectivelor	Pangasius 10 kg/m^3 Oreochromis: 20 kg/m^3

Anexa nr. 3
la Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și producția de produse ecologice

INFORMAȚII FURNIZATE DE AUTORITATEA DE CONTROL

Partea I
Informațiile din baza de date menționată la art. 14 alin. (1) și informațiile menționate la art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 237/2023

1. Informațiile despre disponibilitatea materialului ecologic și în conversie de reproducere a plantelor, cu excepția plantulelor, dar incluzând cartofii de sămânță, pentru fiecare categorie specifică salvată în baza de date menționată la art. 14 alin. (1) din Legea nr. 237/2023 sau informațiile menționate la art. 14 alin. (2) lit. a) includ următoarele elemente:

1) denumirea științifică (în limba latină) și denumirea comună;
2) denumirea soiului sau a materialului eterogen;
3) cantitatea disponibilă cu statut în conversie, astfel cum a fost estimată de către operatori (numărul total de unități sau greutatea semințelor);
4) cantitatea disponibilă cu statut ecologic, astfel cum a fost estimată de către operatori (numărul total de unități sau greutatea semințelor);
5) numărul operatorilor care au încărcat voluntar informațiile în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023.

În sensul prezentului punct, „plantulă” înseamnă o plantă tânără provenită din semințe, nu din butaș.

2. Informațiile despre disponibilitatea animalelor tinere de acvacultură ecologice pentru fiecare specie, menționate la art. 14 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 237/2023, includ următoarele elemente:

1) specia și genul (denumirea comună și denumirea în limba latină);
2) rasele și tulpinile, dacă este cazul;
3) stadiul de viață (de exemplu, icre, pește mic, animal tânăr) la comercializarea ca material ecologic;
4) cantitatea disponibilă, astfel cum a fost estimată de către operatori;
5) starea de sănătate în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate a animalelor și produselor de acvacultură și măsurile de prevenire și combatere a anumitor boli la animalele acvatice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 239/2009;
6) numărul operatorilor care au încărcat voluntar informațiile în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023.

Partea a II-a
Informațiile privind derogările acordate în conformitate cu pct. 23 și pct. 53 subpct. 3) și 4) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor

1. Informațiile privind derogările acordate în conformitate cu pct. 23 din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor trebuie să includă:
1) denumirea științifică (în limba latină) și denumirea comună;
2) soiul;
3) numărul de derogări și greutatea totală a materialului semincer sau numărul total de plante pentru care s-au acordat derogări;
4) justificări ale derogării: pentru cercetare, din lipsa soiului corespunzător, în scopuri de conservare sau alte motive;
5) dacă este cazul, în ceea ce privește derogările din alte motive decât pentru cercetare, lista speciilor pentru care nu se acordă nicio derogare, întrucât sunt disponibile în cantitate suficientă în formă ecologică.

2. Pentru fiecare specie de animale neecologice (bovine, ecvidee, ovine, caprine, porcine, cervide, iepuri, păsări de curte), informațiile privind derogările acordate în conformitate cu pct. 53 subpct. 3) și 4) din Regulamentul privind normele detaliate de producție ecologică, colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor trebuie să includă următoarele elemente:
1) denumirea științifică (în limba latină) și denumirea comună, și anume specia și genul;
2) rasele și tulpinile;
3) scopurile producției: carne, lapte, dublu scop sau reproducere;
4) numărul de derogări și numărul total de animale pentru care s-au acordat derogări;
5) justificări ale derogării, dacă motivul a fost lipsa disponibilității animalelor pretabile sau au existat alte motive.

3. Informațiile despre disponibilitatea animalelor ecologice pentru fiecare specie, menționate la art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 237/2023, includ următoarele elemente:
1) specia și genul (denumirea comună și denumirea în limba latină);
2) rasele și tulpinile;
3) scopurile producției: lapte, carne, dublu scop sau reproducere;
4) stadiul de viață: animale adulte sau tinere (și anume bovine < 6 luni, bovine adulte);
5) cantitate (numărul total al animalelor) disponibilă, astfel cum a fost estimată de operatori;
6) starea de sănătate în conformitate cu actele normative privind normele sanitar-veterinare de stabilire a cerinţelor de sănătate animală;
7) numărul operatorilor care au încărcat voluntar informațiile în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023.

4. După caz, informațiile despre disponibilitatea raselor și a tulpinilor ecologice adaptate la producția ecologică pentru speciile menționate la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 trebuie să includă următoarele elemente:
1) specia și genul (denumirea comună și denumirea în limba latină);
2) rasele și tulpinile;
3) scopurile producției: lapte, carne, dublu scop sau reproducere;
4) cantitatea (numărul total al animalelor) disponibilă, astfel cum a fost estimată de către operatori;
5) starea de sănătare în conformitate cu actele normative privind normele sanitar-veterinare de stabilire a cerinţelor de sănătate animală;
6) numărul operatorilor care au încărcat voluntar informațiile în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023.

5. După caz, informațiile despre disponibilitatea puicuțelor ecologice menționate la art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 trebuie să includă următoarele elemente:
1) specia și genul (denumirea comună și denumirea în limba latină);
2) rasele și tulpinile;
3) scopurile producției: carne, ouă, dublu scop sau reproducere;
4) cantitatea (numărul total al animalelor) disponibilă estimată de către operatori;
5) sistemul de creștere (a se indica dacă este pe mai multe niveluri);
6) starea de sănătate în conformitate cu actele normative privind normele sanitar-veterinare de stabilire a cerinţelor de sănătate animală;
7) numărul operatorilor care au încărcat voluntar informațiile în temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 237/2023.

480 HOTĂRÂRE
cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice

În temeiul art. 6 alin. (2) din Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 151-153, art. 225), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Consiliul coordonator în domeniul securității cibernetice.

2. Se aprobă:

1) Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice, conform anexei nr. 1;

2) Componența funcțională a Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice, conform anexei nr. 2.

3. Hotărârea Guvernului nr. 467/2022 cu privire la crearea Consiliului coordonator pentru asigurarea securității informaționale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 201-207, art. 531) se modifică după cum urmează:

1) în anexa nr. 1, textul:

„**Palierul cibernetic:**

1. Viceprim-ministru pentru digitalizare

2. Secretar general al Aparatului Președintelui Republicii Moldova

3. Secretar general al Ministerului Afacerilor Interne

4. Secretar de stat al Ministerului Economiei

5. Secretar de stat al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

6. Secretar de stat al Ministerului Finanțelor

7. Secretar de stat al Ministerului Apărării

8. Director al Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică

9. Director al Agenției de Guvernare Electronică

10. Director al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației” se exclude;

2) în anexa nr. 2:

a) pe tot parcursul textului, cuvintele „și cibernetică”, la orice formă gramaticală, se exclud;

b) la punctul 10, subpunctul 3) se abrogă;

c) la punctul 11:

cuvântul „patru” se substituie cu cuvântul „trei”;

subpunctul 1) se abrogă;

d) punctul 12 se abrogă;

e) punctul 13:

la subpunctul 2), textul „criminalitatea informatică,” se exclude;

la subpunctul 4), textul „ , crimă cibernetică” se exclude;

f) punctul 15:

la subpunctul 4), cuvintele „și asigurarea securității cibernetice” se exclud;

la subpunctul 5), textul „de securitate cibernetică și, implicit,” se exclude.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina ministrului dezvoltării economice și digitalizării.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2025.

PRIM-MINISTRU **Dorin RECEAN**

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării **Dumitru Alaiba**

Nr. 333. Chișinău, 8 mai 2024.

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. 333/2024

REGULAMENT
cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice (în continuare – *Regulament*) stabilește principiile de activitate, misiunea, atribuțiile și modul de organizare și funcționare a Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice (în continuare – *Consiliu*).

2. Consiliul este un organ colegial, fără personalitate juridică, prezidat de ministrul dezvoltării economice și digitalizării și constituit din reprezentanți ai ministerelor responsabile de realizarea politicii statului în sectoarele și subsectoarele critice, stabilite de Guvern în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, și din reprezentanți ai altor autorități publice și instituții publice cu competență relevantă în domeniul securității cibernetice.

3. Consiliul își desfășoară activitatea în baza următoarelor principii:

1) legalității – acționează în strictă conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale legilor, decretelor Președintelui Republicii Moldova, ale hotărârilor Parlamentului, ale hotărârilor, ordonanțelor și dispozițiilor Guvernului, precum și ale altor acte normative și tratate internaționale la care Republica Moldova este parte;

2) imparțialității – acționează în mod obiectiv și nu favorizează sau discriminează nicio parte interesată;

3) independenței – acționează fără a fi influențat de factori externi sau interni care ar putea compromite obiectivitatea și integritatea sa;

4) profesionalismului – acționează ținând cont de competența și experiența membrilor săi în domeniul securității cibernetice, precum și de rolul instituțiilor pe care aceștia le reprezintă;

5) publicității și transparenței – activează în mod transparent, furnizând informații publice și asigurând accesibilitatea deciziilor și a procesului decizional.

Capitolul II
MISIUNEA ȘI ATRIBUȚIILE CONSILIULUI

4. Consiliul este un organ consultativ care are misiunea de planificare și coordonare, la nivel strategic și operațional, a politicilor în domeniul securității cibernetice.

5. În scopul realizării misiunii sale, Consiliul exercită următoarele atribuții:

1) coordonează, la nivel strategic, elaborarea și monitorizarea implementării Strategiei naționale de securitate cibernetică și a altor documente de politici publice și de planificare referitoare la domeniul securității cibernetice;

2) examinează și prezintă opinii pe marginea documentelor de politici publice din perspectiva asigurării corelării, sinergiei și complementarității acestora cu Strategia națională de securitate cibernetică și a altor documente de politici și de planificare ce vizează domeniul securității cibernetice;

3) prezintă propuneri de îmbunătățire a documentelor de politici publice și a actelor normative în vederea asigurării sinergiei și corelării acestora cu Strategia națională de securitate cibernetică și a altor documente de politici publice și de planificare ce vizează domeniul securității cibernetice;

4) coordonează, la nivel strategic, procesul de elaborare și actualizare periodică a planului național de răspuns la incidentele cibernetice și la crizele în domeniul securității cibernetice și asigură în acest sens suportul necesar autorității competente la nivel național în domeniul securității cibernetice, inclusiv în ceea ce privește interacțiunea dintre părțile implicate în acest proces;

5) contribuie la coordonarea interinstituțională pentru realizarea obiectivelor și sarcinilor în domeniul securității cibernetice prevăzute de documentele de politici publice și de planificare ce vizează domeniul securității cibernetice și deciziile Consiliului;

6) abordează subiectele de actualitate în domeniul securității cibernetice și prezintă recomandări autorităților și instituțiilor publice cu competențe în domeniul securității cibernetice.

Capitolul III
ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI

6. Președintele Consiliului exercită următoarele atribuții:

1) aprobă ordinea de zi a ședinței Consiliului;

2) convoacă ședințele Consiliului;

3) conduce activitatea Consiliului și asigură îndeplinirea atribuțiilor acestuia în conformitate cu prezentul Regulament;

4) semnează procesele-verbale ale ședințelor Consiliului și monitorizează implementarea deciziilor luate;

5) reprezintă Consiliul în relațiile cu autoritățile publice, societatea civilă și partenerii de dezvoltare.

7. În lipsa președintelui Consiliului, atribuțiile acestuia sunt exercitate de către secretarul de stat al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, iar în lipsa acestuia – de către directorul Agenției pentru Securitate Cibernetică.

8. Lucrările de secretariat ale Consiliului sunt asigurate de Agenția pentru Securitate Cibernetică.

9. Secretariatul Consiliului are următoarele atribuții:

1) întocmește proiectul ordinii de zi al ședințelor și îl prezintă spre semnare președintelui Consiliului;

2) pregătește materialele pentru ședințele Consiliului;

3) monitorizează deciziile luate în cadrul ședințelor Consiliului, informează președintele Consiliului despre rezultatele monitorizării și înaintează propuneri de soluționare a problemelor depistate;

4) asigură evidența documentelor elaborate în cadrul activității Consiliului și le arhivează;

5) informează în prealabil, cu cel puțin 14 zile înainte de ședințe, membrii Consiliului despre ordinea de zi a ședinței, locul, ziua și ora desfășurării acesteia;

6) distribuie în prealabil, cu cel puțin 7 zile înainte de ședință, membrilor Consiliului materialele ce urmează a fi dezbătute în cadrul ședinței;

7) pregătește sala de ședință și consemnează prezența membrilor Consiliului și a invitaților la ședință;

8) elaborează proiectele proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului, le coordonează cu membrii Consiliului și le prezintă spre semnare președintelui Consiliului;

9) asigură arhivarea proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului și a deciziilor adoptate de acesta;

10) asigură, cu suportul subdiviziunii responsabile de informare și comunicare cu mass-media a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, transparența activității Consiliului;

11) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de președintele Consiliului, în conformitate cu prezentul Regulament, pentru buna organizare a ședințelor și desfășurare a activității Consiliului.

10. Membrii Consiliului exercită următoarele atribuții:

1) înaintează președintelui propuneri pentru ordinea de zi a Consiliului;

2) participă, cu drept de vot, la ședințele Consiliului și votează chestiunile de pe ordinea de zi a ședințelor;

3) își expun opinia cu referire la chestiunile incluse pe ordinea de zi a ședințelor și a altor chestiuni examinate în cadrul acesteia;

4) monitorizează implementarea deciziilor luate în cadrul ședințelor Consiliului care vizează autoritatea sau instituția publică pe care o reprezintă.

11. Componența nominală a Consiliului se aprobă de către ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării pe baza scrisorilor de desemnare a persoanelor care ocupă funcțiile respective, semnate de către conducătorul autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.

12. În calitate de reprezentant în Consiliu se desemnează persoana în a cărei competență intră exercitarea atribuțiilor de realizare a securității cibernetice în domeniile de activitate ale autorităților și instituțiilor publice respective.

13. Consiliul este convocat în ședințe ordinare trimestrial sau, la necesitate, în ședințe extraordinare, la solicitarea președintelui Consiliului ori a oricărui membru, cu acceptul președintelui Consiliului.

14. Ordinea de zi a ședinței Consiliului se elaborează în baza propunerilor președintelui, membrilor acestuia și a secretariatului Consiliului.

15. Ședințele Consiliului sunt deliberative dacă la acestea sunt prezenți majoritatea membrilor Consiliului. În cazul în care la ședință nu sunt prezenți majoritatea membrilor, președintele Consiliului, în termen de cel mult 3 zile, convoacă o nouă ședință.

16. Membrii Consiliului sunt obligați să participe personal la ședințe. În cazul în care participarea la ședință nu este posibilă, membrul Consiliului informează secretariatul Consiliului despre aceasta, indicând motivele.

17. Deciziile Consiliului sunt aprobate cu votul majorității membrilor Consiliului prezenți la ședință și se consemnează prin proces-verbal.

18. Secretariatul Consiliului, în termen de 2 zile de la data desfășurării ședinței, distribuie spre coordonare proiectul procesului-verbal tuturor membrilor Consiliului. Procesul-verbal se consideră acceptat de către membrul Consiliului, dacă acesta, în termen de 2 zile de la data recepționării proiectului procesului-verbal, nu înaintează propuneri sau obiecții pe marginea acestuia.

19. În termen de 2 zile de la data semnării procesului-verbal, secretariatul Consiliului îl expediază tuturor membrilor Consiliului.

20. În funcție de subiectele examinate de către Consiliu, la ședințele acestuia pot fi invitați reprezentanți din cadrul altor autorități și instituții publice, organizații ale mediului academic și societății civile.

21. Președintele și membrii Consiliului trebuie să dețină forma de acces la secret de stat corespunzătoare gradului de secretizare a informației ce urmează a fi puse în discuție, în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

22. Președintele și membrii Consiliului nu pot divulga sau utiliza în interes personal sau al membrilor familiei sale informațiile care au devenit cunoscute acestora în procesul realizării calității de membru al Consiliului.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. 333/2024

COMPONENȚA FUNCȚIONALĂ
a Consiliului coordonator în domeniul securității cibernetice

Ministru al dezvoltării economice și digitalizării, președinte al Consiliului
Secretar de stat al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării
Secretar de stat al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltări Regionale
Secretar de stat al Ministerului Energiei
Secretar de stat al Ministerului Finanțelor
Secretar de stat al Ministerului Mediului
Secretar de stat al Ministerului Sănătății
Secretar de stat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare
Secretar de stat al Ministerului Apărării
Secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne
Secretar al Consiliului Suprem de Securitate
Director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova
Director al Agenției pentru Securitate Cibernetică
Director al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației
Director al Instituției Publice Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
Director al Instituției Publice Agenția de Guvernare Electronică
Director al Instituției Publice Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe

481 HOTĂRÂRE
privind modificarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor plătite în serviciul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 532/2023

În temeiul art. 4 alin. (7) din Legea nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 204-207, art. 356), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor plătite în serviciul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 532/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 277-281, art. 667), va avea următorul cuprins:

„Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 532/2023

REGULAMENT
cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor plătite în serviciul public

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor plătite în serviciul public (în continuare – *Regulament*) stabilește:

1) modul de planificare, organizare și desfășurare a stagiilor plătite în cadrul autorităților publice;

2) actorii implicați și rolul acestora în procesul de planificare, organizare și desfășurare a stagiilor plătite în serviciul public;

3) procedura de recrutare și selectare a stagiarilor, inclusiv condițiile de participare și criteriile de eligibilitate;

4) activitatea de mentorat, ghidare și instruire/informare a stagiarului;

5) modalitatea de monitorizare și evaluare a activității stagiarului.

2. Stagiile au drept scop familiarizarea stagiarilor cu specificul activității autorității-gazdă, prin acumularea/consolidarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților profesionale, precum și prin modelarea atitudinilor/comportamentelor necesare stagiarilor la îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților din domeniul în care se organizează stagiul.

3. Stagiul se organizează și se desfășoară în baza următoarelor principii:

1) *competiție deschisă* – informarea publicului referitor la locurile disponibile pentru desfășurarea stagiului, precum și asigurarea posibilității de participare liberă la concurs pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 29 de ani;

2) *egalitate de șanse* – asigurarea accesului la realizarea stagiilor al oricărei persoane care îndeplinește condițiile stabilite, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu;

3) *transparență* – publicarea informațiilor referitoare la modul de organizare și desfășurare a stagiilor pentru persoanele interesate.

II. PLANIFICAREA, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA STAGIILOR PLĂTITE ÎN SERVICIUL PUBLIC

4. Autoritatea care asigură planificarea, coordonarea, monitorizarea și evaluarea implementării stagiului, în calitate de coordonator național al stagiului, este Cancelaria de Stat, prin intermediul subdiviziunii responsabile de managementul funcției publice și al funcționarilor publici.

5. Coordonatorul național al stagiului colectează propunerile autorităților-gazdă privind numărul de locuri

disponibile pentru stagii și planifică anual stagiile plătite în serviciul public în colaborare cu Ministerul Finanțelor.

6. Autoritățile-gazdă planifică numărul de locuri disponibile în funcție de efectivul-limită, după caz, inclusiv efectivul-limită al autorităților administrative din subordinea ministerului, după cum urmează:

a) până la 100 de unități de personal: cel mult 3 locuri/anual;

b) de la 101 la până la 300 de unități de personal: cel mult 6 locuri/anual;

c) de la 301 la 500 de unități de personal: cel mult 12 locuri/anual;

d) peste 501 unități de personal: cel mult 15 locuri/anual.

Din numărul total de locuri pentru stagii planificate anual în serviciul public, 10% sunt prevăzute pentru persoanele cu dizabilități. În cazul în care cota de 10% alocată pentru persoanele cu dizabilități nu a fost ocupată, locurile rămase disponibile se realocă pentru ceilalți participanți la concurs.

7. Concursul de recrutare și de selectare a stagiarilor se organizează de către autoritățile-gazdă, de două ori pe an, în lunile mai-iunie și octombrie-noiembrie.

Stagiile care urmează să se desfășoare în cadrul autorităților administrative din subordinea ministerelor se planifică și se organizează de către ministere.

8. Anunțul privind lansarea procesului de recrutare și de selectare, precum și condițiile de eligibilitate pentru stagiu se publică în mod obligatoriu pe portalul guvernamental www.stagii.gov.md și pe site-ul web oficial al autorității-gazdă cu cel puțin 15 zile înainte de data-limită de completare a formularului de participare de către candidați.

III. ACTORII IMPLICAȚI ȘI ROLUL ACESTORA ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE, ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A STAGIILOR PLĂTITE ÎN SERVICIUL PUBLIC

9. Actorii implicați în procesul de planificare, organizare și desfășurare a stagiilor plătite în serviciul public sunt următorii:

1) coordonatorul național al stagiului;

2) autoritatea-gazdă;

3) coordonatorul stagiului;

4) comisia de concurs;

5) mentorul;

6) stagiarul.

10. Coordonatorul național al stagiului are următoarele atribuții principale:

1) stabilește politica și procedurile de implementare, modalitățile de acțiune și modul de desfășurare a stagiului;

2) planifică anual și promovează stagii plătite în serviciul public, precum și realizează activități de atragere a fondurilor pentru cofinanțarea implementării stagiilor plătite în serviciul public;

3) asigură, prin intermediul portalului guvernamental www.stagii.gov.md și al site-ului web oficial al autorității-gazdă, informarea publică privind stagiul care urmează a fi inițiat, condițiile de eligibilitate, perioada de desfășurare a stagiului, procedura de selectare, atribuțiile și responsabilitățile stagiarului, condițiile contractuale, precum și rezultatele concursului de selectare a stagiarilor;

4) coordonează procesul de recrutare a candidaților în colaborare cu autoritățile-gazdă, după caz, cu ministerul responsabil de recrutarea persoanelor care vor participa la stagiu în cadrul autorităților administrative din subordinea acestuia;

5) monitorizează procesul de selectare a stagiarilor, supraveghează procesul de implementare și desfășurare a stagiului prin diferite instrumente, inclusiv prin participarea în calitate de observator al comisiei de concurs, prin organizarea vizitelor, cu formularea recomandărilor relevante;

6) acordă asistență metodologică și informațională autorităților-gazdă privind implementarea stagiului;

7) elaborează și coordonează implementarea planului de integrare socioprofesională a stagiarilor, în colaborare cu autoritățile-gazdă și, după caz, cu partenerii de dezvoltare;

8) ține evidența stagiilor plătite din surse externe implementate în cadrul autorităților-gazdă;

9) gestionează corpul de rezervă al stagiarilor;

10) exercită alte atribuții și obligații puse în sarcina sa.

11. Autoritatea-gazdă are următoarele atribuții principale:

1) planifică anual bugetul și locurile disponibile pentru stagii, în funcție de necesități și efectivul-limită al autorității publice, după caz, și al autorităților administrative din subordinea ministerului;

2) stabilește subdiviziunile structurale în care vor fi integrați stagiarii;

3) organizează și desfășoară procesul de recrutare și de selectare a candidaților la stagiu, inclusiv a candidaților la stagiu în cadrul autorităților administrative din subordinea ministerului, cu respectarea principiilor transparenței, echidistanței și egalității;

4) desemnează prin act administrativ mentorul;

5) negociază, întocmește și gestionează contractele de stagiu sau, după caz, contractele de stagiu complementar în cazul semnării acestora cu stagiarii beneficiari ai stagiilor plătite din surse externe, în condițiile Legii nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public;

6) organizează și desfășoară activități de instruire/informare a stagiarilor pe subiecte generale și tematice;

7) asigură implementarea stagiului prin monitorizarea și evaluarea activității stagiarilor, precum și a cunoștințelor asimilate, a abilităților și a deprinderilor formate de aceștia pe parcursul stagiului, cu ajutorul mentorilor;

8) exercită controlul asupra modului de desfășurare și de îndeplinire a sarcinilor/activităților repartizate stagiarului, precum și îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor persoanelor desemnate în calitate de mentor;

9) creează condiții de muncă adecvate pentru sănătatea și integritatea fizică și psihică, precum și, după caz, de acomodarea rezonabilă necesară, conform clauzelor negociate în contractul de stagiu, inclusiv asigură disponibilitatea funcționarilor publici pentru realizarea eficientă a rolului de mentor;

10) monitorizează activitatea mentorilor și intervine în vederea îmbunătățirii procesului de ghidare și mentorat;

11) examinează contestațiile depuse de stagiarii care nu sunt de acord cu rezultatele evaluării și decide în privința calificativului final de evaluare, cu informarea coordonatorului național al stagiului;

12) informează semestrial coordonatorul național al stagiului sau, după caz, ministerul despre rezultatele implementării stagiilor în autoritatea-gazdă, inclusiv despre stagiarii cărora li s-a eliberat certificat de stagiu, dar nu au fost propuși spre numire într-o funcție publică de execuție și urmează a fi incluși în corpul de rezervă al stagiarilor;

13) exercită alte atribuții și obligații care țin de desfășurarea stagiului potrivit Legii nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public și prezentului Regulament.

12. Coordonatorul stagiului este, de regulă, un funcționar public din cadrul subdiviziunii resurse umane a autorității-gazdă, care are următoarele atribuții principale:

1) stabilește, împreună cu șefii subdiviziunilor structurale ale autorității publice, numărul de locuri disponibile pentru stagii, în funcție de domeniul/domeniile de activitate aferent/aferente acestora și efectivul-limită al autorității publice, conform prevederilor prezentului Regulament;

2) organizează și coordonează implementarea stagiului;

3) asigură suport informațional și metodologic mentorilor și stagiarilor;

4) colaborează cu mentorii în ceea ce privește coordo-

narea, monitorizarea și dezvoltarea activității stagiarilor;

5) exercită alte atribuții stabilite de către conducătorul autorității-gazdă.

13. Comisia de concurs are următoarele atribuții principale:

1) examinează formularele de participare completate de candidați și aprobă lista celor admiși la concurs;

2) elaborează lista întrebărilor de bază pentru interviu și asigură, prin declarația scrisă a fiecărui membru, confidențialitatea acestora;

3) stabilește locul, data și ora desfășurării interviului;

4) organizează și desfășoară concursul;

5) examinează rezultatele obținute de fiecare candidat și întocmește lista candidaților care au promovat concursul, cu specificarea rezultatelor finale;

6) examinează contestațiile depuse de către persoanele care au participat la concurs.

14. Mentorul are următoarele atribuții principale:

1) planifică, coordonează și îndrumă activitatea stagiarului pe parcursul stagiului, inclusiv pentru elaborarea referatului tematic;

2) stabilește sarcini/activități stagiarului în domeniul în care își realizează stagiul, în colaborare cu șeful subdiviziunii structurale în care își desfășoară stagiarul activitatea;

3) monitorizează modul de îndeplinire a sarcinilor/activităților stabilite pentru stagiar;

4) evaluează activitatea stagiarului și întocmește, la sfârșitul stagiului, un raport de evaluare a acestuia, precum și organizează interviul cu privire la rezultatele stagiului;

5) valorifică cunoștințele teoretice și practice ale stagiarului în perioada stagiului;

6) ține evidența timpului efectiv al activității desfășurate de către stagiar;

7) asigură monitorizarea activității stagiarului prin completarea tabelului de evidență a timpului de muncă.

15. Stagiarul are următoarele atribuții principale:

1) realizează sarcinile/activitățile stabilite de către mentor, prevăzute în contractul de stagiu, precum și cele prevăzute în prezentul Regulament;

2) realizează activitatea în strictă conformitate cu politicile și procedurile interne ale autorității-gazdă, în mod special cu cele ce țin de etica profesională și de accesul la informațiile și datele cu caracter personal;

3) participă la activitățile de instruire/informare, inclusiv la cele organizate pentru angajații subdiviziunii în care activează acesta, în limita numărului de locuri disponibile, precum și acumulează experiența practică necesară pentru exercitarea unei funcții publice;

4) elaborează referatul tematic și întocmește raportul de activitate până la finalizarea stagiului;

5) participă la interviul organizat de către mentor privind rezultatele stagiului.

IV. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA CONCURSULUI

16. Coordonatorul național al stagiului și autoritatea-gazdă asigură informarea publică, prin intermediul portalului guvernamental www.stagii.gov.md și al site-ului web oficial al autorității-gazdă, privind stagiul care urmează a fi anunțat și scos la concurs, condițiile și criteriile de eligibilitate, perioada de desfășurare a stagiului, procedura de selectare, atribuțiile și responsabilitățile stagiarului, condițiile contractuale, precum și privind rezultatele concursului de selectare a stagiarilor.

17. Informația privind condițiile de desfășurare a concursului include:

1) denumirea și sediul autorității-gazdă care asigură organizarea și implementarea stagiului;

2) numărul de locuri disponibile repartizate pe subdiviziuni structurale din cadrul autorității-gazdă;

3) denumirea subdiviziunii/subdiviziunilor structurale ale autorității-gazdă în cadrul căreia va fi desfășurat stagiul;

4) domeniul/domeniile de studii solicitate;

5) scopul și sarcinile de bază ale stagiarului în cadrul stagiului;

6) documentele ce urmează a fi prezentate;

7) data-limită de completare a formularelor de participare;

8) modalitatea de completare a formularelor de participare;

9) numărul de telefon, adresa electronică și poștală, numele și prenumele persoanei responsabile de oferirea informațiilor suplimentare și de recepționarea formularelor de participare.

18. Sunt eligibile pentru participare la concurs persoanele care îndeplinesc următoarele condiții de bază:

1) au împlinit vârsta de 18 ani, dar nu mai mult de 29 de ani;

2) dețin cetățenia Republicii Moldova;

3) cunosc limba română (scris, citit și vorbit);

4) nu au fost încadrate în serviciul public, inclusiv în calitate de funcționar public debutant;

5) nu sunt active pe piața muncii;

6) nu au fost angajate în autoritățile-gazdă;

7) nu au antecedente penale.

19. Candidații, în termenul indicat în informația privind condițiile de desfășurare a concursului, completează formularul de participare prevăzut în anexa nr. 1.

Candidații admiși la interviu prezintă următoarele documente, în original și copiile acestora, pentru a fi verificată veridicitatea datelor incluse în formularul de participare, după cum urmează:

1) buletinul de identitate;

2) diplomele/certificatele de studii/alte acte de studii obținute în Republica Moldova, și/sau în străinătate sau, după caz, documentul care atestă faptul că este înmatriculat la o instituție de învățământ din Republica Moldova sau din străinătate;

3) certificatul de dizabilitate, după caz;

4) alte documente relevante privind experiența profesională (locuri de muncă, formarea practică și/sau voluntariat).

20. Candidații, în termenul indicat în informația privind condițiile de desfășurare a concursului, completează formularul de participare online, pe portalul guvernamental www.stagii.gov.md.

Candidatul poate depune formularul de participare concomitent la cel mult 5 autorități-gazdă.

21. La concurs sunt admiși candidații ale căror formulare de participare sunt completate integral, conform cerințelor specificate în anexa nr. 1.

Formularele de participare depuse după termenul-limită stabilit nu se examinează de către comisia de concurs, fapt ce va fi consemnat în procesul-verbal, cu notificarea candidatului prin poșta electronică sau telefon.

22. Concursul cuprinde două etape: evaluarea formularelor de participare și interviul.

23. În 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului pentru depunerea formularelor de participare, comisia de concurs examinează formularele de participare ale candidaților privind respectarea condițiilor de participare și a corectitudinii completării acestora și ia decizia cu privire la admiterea lor la concurs.

24. Secretarul comisiei de concurs plasează lista candidaților admiși la concurs pe portalul guvernamental www.stagii.gov.md și, după caz, pe site-ul web oficial și pe paginile oficiale din rețelele de socializare ale autorității-gazdă, precum și expediază prin e-mail candidaților informația privind admiterea la concurs.

25. Evaluarea formularelor de participare constă în selectarea de către comisia de concurs a candidatului/candidaților la stagiu în baza criteriilor de apreciere a corespunderii profilului profesional cu necesitățile autorității-gazdă și a motivației de a urma stagiul, prin acordarea calificativului „admis" sau „respins".

26. Comisia de concurs stabilește data, ora, locul și formatul desfășurării interviului, informație care se plasează pe portalul guvernamental www.stagii.gov.md și pe site-ul web oficial al autorității-gazdă cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data desfășurării acestuia.

În termen de 5 zile lucrătoare de la admiterea la concurs, comisia de concurs desfășoară interviul cu candidații admiși.

Candidații care nu pot să se prezinte fizic la locul desfășurării interviului pot solicita participarea la interviu în format online. În acest caz, autoritatea-gazdă asigură condițiile necesare pentru desfășurarea interviului în format online de către comisia de concurs.

27. Durata interviului, lista întrebărilor de bază și grila de evaluare se stabilesc de către comisia de concurs. Aprecierea răspunsurilor la interviu se face prin sistemul de puncte de la 0 la 10, separat de către fiecare membru al comisiei de concurs. Media aritmetică a punctelor acordate de către membrii comisiei de concurs se consideră nota finală pentru concurs. Candidații care au obținut la interviu nota finală mai mică de 7 sunt excluși din concurs.

28. Întrebările de bază servesc la obținerea informației cu privire la:

1) cunoștințele generale privind activitatea autorității-gazdă;

2) motivația de a desfășura stagiul, inclusiv intenția de a-și dezvolta cariera profesională în serviciul public;

3) abilitățile de comunicare, prezentare și lucru în echipă;

4) capacitatea de analiză;

5) calitățile personale și profesionale;

6) alte aspecte relevante pentru activitatea în cadrul autorității-gazdă, la decizia comisiei de concurs.

29. Lista finală a candidaților admiși la proba interviului se stabilește în urma punctajului final obținut de candidați, în ordine descrescătoare, în limitele locurilor disponibile.

În cazul obținerii unor note finale egale, comisia de concurs departajează candidații în baza motivației de a desfășura stagiul, inclusiv a intenției de a-și dezvolta cariera profesională în serviciul public.

30. Lista candidaților care au promovat concursul se publică, în termen de 5 zile lucrătoare după desfășurarea interviului, pe portalul guvernamental www.stagii.gov.md și pe site-ul web oficial al autorității-gazdă în vederea pregătirii contractelor de stagii.

31. Candidații care nu se prezintă la sediul autorității-gazdă la data începerii stagiului sau care refuză semnarea contractului de stagiu pierd calitatea de candidat admis în cadrul stagiului. Aceștia sunt înlocuiți cu următorul candidat de pe listă, în conformitate cu pct. 29.

32. Candidații pot înainta o contestație pe adresa comisiei de concurs, în termen de 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatului, după fiecare etapă a concursului.

33. Litigiile cu privire la concurs se soluționează în instanța de contencios administrativ competentă.

V. CONSTITUIREA ȘI COMPONENȚA COMISIILOR DE CONCURS

34. În vederea organizării și desfășurării procesului de recrutare și de selectare a stagiarilor, se constituie comisia de concurs, prin act administrativ al conducătorului autorității-gazdă. În cazul autorităților administrative din subordinea ministerelor cu statut de autoritate-gazdă, recrutarea și selectarea stagiarilor se realizează de către comisia de concurs instituită prin actul administrativ al ministrului.

35. Comisia de concurs este compusă din 3-5 membri funcționari publici, dintre care coordonatorul stagiului cu rol de secretar al comisiei, conducătorul subdiviziunii pentru care se organizează concursul, după caz un reprezentant desemnat al autorității administrative din subordinea ministerului, de regulă, coordonatorul stagiului din cadrul acestor autorități.

Membrii comisiei de concurs semnează declarația privind lipsa conflictului de interese cu candidatul, declarația privind confidențialitatea datelor cu caracter personal conținute în formularul de participare al candidatului și în alte documente privind activitatea comisiei.

Coordonatorul național al stagiului poate participa la ședința comisiei de concurs în calitate de observator la solicitarea președintelui acesteia.

36. Ședința comisiei de concurs este deliberativă dacă la aceasta sunt prezenți majoritatea membrilor desemnați.

37. Președintele comisiei de concurs este, de regulă, un funcționar public de conducere de nivel superior din cadrul autorității-gazdă, care are următoarele atribuții principale:

1) conduce procesul de desfășurare a concursului în conformitate cu prevederile prezentului Regulament;

2) prezidează ședințele comisiei de concurs;

3) solicită, în caz de necesitate, informații suplimentare cu referire la candidat de la persoanele care sunt indicate în lista persoanelor recomandate în formularul de participare.

38. În cazul absenței, din motive obiective, a președintelui comisiei de concurs de la ședință, comisia de concurs desemnează din rândul membrilor prezenți un președinte al ședinței.

39. Secretarul comisiei de concurs are următoarele atribuții principale:

1) pregătește ședințele comisiei de concurs;

2) supraveghează respectarea procedurii de organizare și desfășurare a concursului;

3) recepționează și sistematizează formularele de participare ale candidaților;

4) verifică corespunderea documentelor primite cu cele specificate în informația cu privire la condițiile de desfășurare a concursului;

5) comunică candidaților, prin intermediul poștei electronice sau al telefonului, data, locul și ora desfășurării interviului;

6) comunică candidaților rezultatele examinării formularului de participare, ale interviului, precum și rezultatele finale ale concursului;

7) întocmește procesele-verbale și alte documente privind activitatea comisiei;

8) îndeplinește alte atribuții pentru asigurarea bunei desfășurări a concursului.

VI. CONTRACTUL DE STAGIU ȘI CONTRACTUL DE STAGIU COMPLEMENTAR

40. Contractul de stagiu se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 și include următoarele elemente:

1) numărul de înregistrare al contractului;

2) data încheierii contractului;

3) părțile contractului:

a) autoritatea-gazdă (denumirea, codul fiscal, adresa sediului, datele de contact, datele de înregistrare, datele bancare);

b) stagiarul (numele, prenumele, numărul de identificare, seria actului de identitate, domiciliul, datele de contact, studiile);

4) obiectul contractului;

5) durata contractului;

6) programul de activitate, locul de desfășurare a stagiului și bunurile încredințate;

7) bursa de stagiu;

8) drepturile și obligațiile părților contractante;
9) răspunderea părților pentru cauzarea pagubelor;
10) modificarea contractului;
11) condițiile de suspendare, prelungire și încetare a contractului;
12) semnăturile părților și ștampila autorității-gazdă.

41. Contractul de stagiu complementar este semnat, la decizia autorității-gazdă, cu stagiarul care a finalizat un stagiu plătit din surse externe, a cărui activitate a fost desfășurată și evaluată cu calificativul cel puțin „bine", conform prevederilor Legii nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public, în scopul acumulării a 480 de ore de stagiu complet în cadrul autorității-gazdă.

42. Contractul de stagiu complementar este întocmit conform modelului prevăzut pentru contractul de stagiu.

43. Obligația de încheiere a contractului de stagiu și, după caz, a contractului de stagiu complementar, în formă scrisă, îi revine conducătorului autorității-gazdă.

44. Contractele de stagiu și contractele de stagiu complementar se înregistrează într-un registru special, elaborat anual și gestionat de subdiviziunea resurse umane a autorității-gazdă. Registrul se păstrează în arhiva autorității-gazdă timp de 5 ani, iar după expirarea acestei perioade poate fi distrus în modul stabilit.

45. După încheierea contractului de stagiu sau, după caz, a contractului de stagiu complementar, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție emite un act administrativ prin care persoana este acceptată în calitate de stagiar.

VII. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA ACTIVITĂȚII STAGIARULUI

46. Pe perioada stagiului, stagiarul este ghidat, instruit și supravegheat de către mentor în vederea intervenției la timp și în mod optim în procesul de realizare a sarcinilor/activităților și a obligațiilor stagiarului, prevăzute în contractul de stagiu sau, după caz, în contractul de stagiu complementar.

47. În baza monitorizării activității stagiarului, mentorul poate ajusta sarcinile/activitățile stabilite stagiarului, cu acordul în formă scrisă al acestuia, și poate propune soluții pentru îmbunătățirea activității acestuia în cadrul autorității-gazdă.

48. Stagiarul care a realizat cel puțin 2/3 din perioada stagiului sau, după caz, a realizat stagiul integral în baza contractului de stagiu complementar este evaluat conform prevederilor prezentului Regulament.

49. Stagiarul întocmește și prezintă în scris mentorului, în termen de 5 zile lucrătoare până la finalizarea stagiului, raportul de activitate, conform anexei nr. 3. Raportul de activitate are drept scop furnizarea informației privind cunoștințele acumulate și abilitățile profesionale dezvoltate la îndeplinirea sarcinilor/activităților stabilite, precum și oferirea propunerilor privind îmbunătățirea activității desfășurate în calitate de stagiar. La raportul de activitate al stagiarului se anexează referatul tematic.

50. Evaluarea activității stagiarului se realizează în baza raportului de evaluare întocmit de către mentor în termen de 10 zile lucrătoare de la finalizarea stagiului, conform anexei nr. 4. Raportul de evaluare are drept scop estimarea nivelului de cunoaștere a specificului administrației publice, a cunoștințelor teoretice și a experienței practice obținute, a comportamentului manifestat în îndeplinirea sarcinilor/activităților stabilite.

51. Raportul de evaluare a activității stagiarului realizate în cadrul stagiului conține aprecierea criteriilor de evaluare, calificativul de evaluare acordat și concluziile mentorului cu privire la perioada de stagiu.

52. Fiecare criteriu de evaluare se apreciază cu puncte de la 0 la 10. Media aritmetică a punctelor acordate pentru fiecare criteriu de evaluare se consideră nota finală. Calificativul de evaluare se acordă în funcție de nota finală obținută:
1) „nesatisfăcător" – între 0 și 5,00;
2) „satisfăcător" – între 5,01 și 7,50;
3) „bine" – între 7,51 și 9,50;
4) „foarte bine" – între 9,51 și 10,00.

53. După întocmirea raportului de evaluare a activității stagiarului, în termen de 5 zile lucrătoare, mentorul organizează interviul cu stagiarul privind rezultatele stagiului.

54. Raportul de evaluare se aduce la cunoștința stagiarului, prin notificare scrisă, în termen de 15 zile lucrătoare de la data finalizării stagiului.

55. Stagiarul care nu este de acord cu rezultatele evaluării, în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea raportului de evaluare, depune o contestație, în formă scrisă, pe adresa conducătorului autorității-gazdă, cu informarea coordonatorului național al stagiului.

Conducătorul autorității-gazdă, în decurs de 5 zile lucrătoare de la recepționarea cererii, examinează contestația depusă de stagiar și decide în privința calificativului final de evaluare, cu informarea coordonatorului național al stagiului.

56. Autoritatea-gazdă eliberează stagiarului, în termen de 5 zile lucrătoare de la aducerea la cunoștință a raportului de evaluare sau, după caz, de la aducerea la cunoștință a rezultatelor contestației, certificatul de finalizare a stagiului, în conformitate cu anexa nr. 5, care atestă:
1) perioada în care acesta a desfășurat activitatea în baza contractului de stagiu sau, după caz, a contractului de stagiu complementar;
2) calificativul acordat în urma evaluării;
3) domeniul/domeniile stagiului sau subdiviziunea structurală în care s-a desfășurat stagiul.

57. Certificatul de finalizare a stagiului se înregistrează într-un registru special, elaborat anual și gestionat de către subdiviziunea resurse umane a autorității-gazdă. Registrul se păstrează în arhiva autorității-gazdă timp de 5 ani, iar după expirarea acestei perioade poate fi distrus în modul stabilit.

58. Perioada în care stagiarul a participat la stagiu se ia în considerare la calcularea vechimii în muncă în cazul în care, în urma evaluării, i-a fost acordat calificativul de evaluare „bine" sau „foarte bine".

59. În funcție de calificativul de evaluare acordat, cu respectarea art. 13 din Legea nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public, autoritatea-gazdă poate propune stagiarului numirea, fără organizarea unui concurs, într-o funcție publică de execuție pentru care nu este necesară experiență profesională, conform prevederilor Legii nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, dacă întrunește condițiile prevăzute la art. 27 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și cerințele stabilite în fișa postului.

În cazul în care stagiarul este propus spre numire într-o funcție publică de execuție din cadrul subdiviziunii structurale în care și-a efectuat stagiul, acestuia nu i se stabilește perioadă de probă.

60. Coordonatorul național al stagiului monitorizează modul de realizare a stagiilor și intervine cu propuneri și măsuri prevăzute de lege, în caz de necesitate.

61. Stagiarilor care beneficiază de burse plătite din surse externe, oferite de partenerii de dezvoltare în baza acordurilor de colaborare, li se aplică aceleași drepturi, cu condiția respectării prevederilor Legii nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public și ale prezentului Regulament.

VIII. CORPUL DE REZERVĂ AL STAGIARILOR

62. Corpul de rezervă este gestionat de coordonatorul național al stagiului, prin intermediul subdiviziunii responsabile de managementul funcției publice și al funcționarilor publici, și are drept scop asigurarea cu potențiali candidați potriviți pentru funcțiile publice de execuție vacante din cadrul autorităților publice, prevăzute în art. 3 din Legea nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public.

63. Stagiarii care au finalizat un stagiu complet în cadrul autorităților-gazdă și au fost evaluați cu calificativul „foarte bine", dar care nu au fost propuși spre numire într-o funcție publică de execuție, sunt incluși în corpul de rezervă al stagiarilor pentru o perioadă de 12 luni de la eliberarea certificatului de finalizare a stagiului.

64. Stagiarii din corpul de rezervă pot fi numiți în condițiile art. 13 din Legea nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public în cadrul autorității-gazdă în care și-au desfășurat stagiul, precum și în cadrul altor autorități publice menționate la art. 3 din Legea menționată.

65. Autoritățile-gazdă pot solicita, la necesitate, accesul la formularele de participare ale stagiarilor incluși în corpul de rezervă, care conțin următoarele informații:

1) copia certificatului de stagiu emis de autoritatea-gazdă;

2) copia raportului de activitate întocmit de stagiar;

3) copiile diplomelor/certificatelor de studii/altor acte de studii obținute în Republica Moldova, precum și în străinătate;

4) datele de contact ale stagiarului, precum și alte informații relevante.

66. Stagiarii sunt excluși din corpul de rezervă în una dintre următoarele situații:

1) la expirarea termenului de 12 luni de la data obținerii certificatului de finalizare a stagiului;

2) la angajarea în baza unui contract de muncă pentru o perioadă mai mare de 12 luni;

3) în cazul refuzului neîntemeiat de a ocupa funcția publică de execuție vacantă propusă;

4) la cererea stagiarului.

Anexa nr. 1
la Regulamentul cu privire la organizarea
și desfășurarea stagiilor plătite în serviciul public

FORMULAR DE PARTICIPARE

Autoritatea-gazdă	
Subdiviziunea	
Perioada stagiului	

I. INFORMAȚII PERSONALE

Nume		**Prenume**	
Data nașterii		**Domiciliul**	
Cetățenia		**Dizabilitate**	
Mobil		**Poșta electronică**	

II. INFORMAȚII PROFESIONALE

2.1. Educația formală
Studii (liceale, universitare, postuniversitare)

Nr. crt.	**Perioada**	**Instituția, localizarea, facultatea**	**Specialitatea, titlul obținut** (diplomă/certificat)

2.2. Experiența profesională (locuri de muncă, formarea practică și/sau activități de voluntariat)

Nr. crt.	**Perioada**	**Instituția, localizarea, titlul funcției**	**Sarcini principale**

2.3. Nivelul de cunoaștere a limbilor de circulație internațională (engleza, franceza, germana, italiana, spaniola)

Denumirea limbii	**Calificativ de cunoaștere** (conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi)					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Vă rugăm să bifați opțiunea care descrie cel mai bine nivelul de cunoaștere a unei limbi, chiar dacă nu dispuneți de documente confirmative.

2.4. Competențe digitale

Programe/aplicații	**Nivel de utilizare**		
	începător	**intermediar**	**avansat**
MS Word			
PowerPoint			
Excel			

Internet			
Altele (specificaţi)			

Vă rugăm să bifaţi opţiunea care descrie cel mai bine nivelul de utilizare, chiar dacă nu dispuneţi de documente confirmative.

2.5. Abilităţi şi calităţi profesionale

Nivelul de dezvoltare şi manifestare	Înalt	Mediu	Necesită îmbunătăţire
Abilităţi			
Comunicare			
Lucrul în echipă			
Soluţionare de conflicte			
Prezentare verbală			
Management al timpului			
Altele (specificaţi)			
Calităţi			
Responsabilitate			
Flexibilitate			
Deschidere			
Iniţiativă			
Creativitate			
Altele (specificaţi)			

Vă rugăm să bifaţi opţiunea care corespunde cel mai bine nivelului de dezvoltare/manifestare în baza autoevaluării.

2.6. Recomandări/Referinţe

Nr. crt.	Nume, prenume	Organizaţia, postul deţinut	Date de contact (poşta electronică, mobil)

III. MOTIVAŢIA

Argumentaţi dorinţa dvs. de a participa la stagiu, inclusiv intenţia de a dezvolta o carieră profesională în serviciul public (maximum 1 500 de caractere).

□ ***Declar, pe propria răspundere, că datele înscrise în acest formular sunt veridice. Accept dreptul autorităţii publice de a verifica datele din formular şi, după caz, din documentele prezentate la depunerea dosarului.***

□ ***Îmi exprim în mod expres consimţământul la prelucrarea datelor mele cu caracter personal şi a categoriilor speciale de date cu caracter personal, care sunt oferite de către mine în legătură cu completarea formularului de participare, depunerea dosarului de concurs şi desfăşurarea stagiului.***

□ ***Declar, pe propria răspundere, că sunt apt din punctul de vedere al sănătăţii pentru exercitarea stagiului.***

□ ***Declar, pe propria răspundere, lipsa antecedentelor penale.***

_____ _____

(data completării formularului) *(semnătura)*

Anexa nr. 2
la Regulamentul cu privire la organizarea
şi desfăşurarea stagiilor plătite în serviciul public

CONTRACT-MODEL DE STAGIU/
CONTRACT-MODEL DE STAGIU COMPLEMENTAR nr.____
din ____ _____ _____

I. PĂRŢILE CONTRACTULUI

Art. 1. Părţile prezentului Contract:

1. Autoritatea publică _____, IDNO _____, cu sediul în mun./or._____, str. _____, nr._____, telefon _____, poşta electronică _____, web _____, înscrisă la _____, în Registrul _____ sub nr._____, în baza certificatului de înscriere nr._____ din _____, având contul nr._____, deschis la _____, reprezentată de _____, cu funcţia de _____, în calitate de autoritate-gazdă care desfăşoară stagiul; şi

2. Stagiarul _____, posesor al actului de identitate cu seria _____ nr._____, eliberat de _____, la data de _____, IDNP _____, cu domiciliul în _____, str._____, nr. _____, ap. _____, localitatea _____, telefon fix _____, telefon mobil _____, poşta electronică _____,

au convenit să încheie prezentul Contract în conformitate cu Legea nr. 123/2023 privind stagiile plătite în serviciul public.

II. OBIECTUL CONTRACTULUI

Art. 2. Obiectul prezentului Contract îl constituie desfăşurarea de către stagiar a stagiului plătit în serviciul public.

Art. 3. Activităţile de stagiu se efectuează în conformitate cu legislaţia, conform descrierii şi condiţiilor specifice menţionate în prezentul Contract.

III. DURATA CONTRACTULUI

Art. 4. Prezentul Contract se încheie pe o durată de _____luni, pe perioada cuprinsă între data de _____ şi _____.

IV. PROGRAMUL DE ACTIVITATE, LOCUL DE DESFĂŞURARE ŞI BUNURILE ÎNCREDINŢATE

Art. 5. Durata timpului de stagiu fiind de _____ ore/zi, _____ore/săptămână. Repartizarea stagiului se face după cum urmează: _____ ore/zi, respectiv _____ ore/săptămână. Ore suplimentare nu se vor efectua.

Art. 6. Programul de lucru se poate modifica în condiţiile art. 4 alin. (5) din Legea nr. 123/2023 privind stagiile plătite în serviciul public.

Art. 7. Activitatea de stagiu se desfăşoară în cadrul subdiviziunii_____

Art. 8. Descrierea bunurilor materiale încredinţate, cu indicarea valorii acestora, este făcută printr-un act de primire-predare, anexat la Contract.

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 232-235 (9170-9173) PARTEA II 31 mai 2024

V. BURSA DE STAGIU

Art. 9. Bursa de stagiu lunară este neimpozabilă în cuantum de _____lei, pentru _____ de ore de activitate. Bursa de stagiu se achită proporţional timpului de activitate, în termen de maximum ____ zile lucrătoare de la recepţionarea tabelului de evidenţă a timpului de muncă, semnat de mentor şi conducătorul de subdiviziune.

VI. DREPTURILE ŞI OBLIGAŢIILE PĂRŢILOR CONTRACTANTE

Art. 10. Drepturile stagiarului:
a) să fie tratat ca un coleg cu drepturi egale;
b) să fie informat clar şi corect cu privire la autoritatea-gazdă, politica organizaţională şi programele acesteia;
c) să i se asigure de către autoritatea-gazdă accesul la resursele informaţionale necesare pentru realizarea sarcinilor stabilite, cu respectarea regimului de confidenţialitate;
d) să fie informat asupra condiţiilor şi relaţiilor de muncă ce privesc desfăşurarea activităţilor specifice de stagiar;
e) să fie informat asupra noilor activităţi preconizate;
f) să participe activ la elaborarea şi derularea programelor;
g) să i se asigure confidenţialitatea datelor cu caracter personal;
h) să participe la sesiuni de instruire pentru stagiari organizate, iniţiate sau propuse de autoritatea-gazdă;
i) să participe la sesiunile de formare continuă pertinente funcţiei sau atribuţiilor acestuia, inclusiv la cele organizate pentru angajaţii unităţii în care activează stagiarul, în limita locurilor disponibile;
j) să i se stabilească sarcini/activităţi al căror nivel de complexitate poate să evolueze treptat pe parcursul stagiului;
k) să i se asigure resursele materiale necesare pentru pregătirea sa profesională şi perfecţionarea cunoştinţelor sale practice;
l) să beneficieze de asistenţa şi coordonarea mentorului desemnat de autoritatea-gazdă;
m) să aibă timp de odihnă, astfel încât durata timpului de lucru să nu afecteze sănătatea şi resursele psihofizice ale stagiarului;
n) să beneficieze de evaluare obiectivă;
o) să primească raportul de evaluare şi certificatul de finalizare a stagiului;
p) să beneficieze de o bursă lunară, neimpozabilă, plătită de autoritatea-gazdă;
q) să beneficieze de acomodarea rezonabilă necesară.

Art. 11. Drepturile stagiarului incluse în art. 10 implică obligaţiile aferente ale autorităţii-gazdă.

Art. 12. Obligaţiile stagiarului:
a) să respecte prevederile prezentului Contract;
b) să cunoască şi să respecte procedurile, politicile şi regulamentul intern al autorităţii-gazdă;
c) să aibă un comportament adecvat;
d) să îndeplinească la timp sarcinile primite din partea mentorului;
e) să ţină evidenţa timpului efectiv lucrat şi să prezinte lunar informaţia mentorului;
f) să anunţe din timp orice schimbare survenită în desfăşurarea programului (inclusiv întârzieri, absenţe etc.);
g) să participe la cursurile de instruire organizate, iniţiate sau propuse de către autoritatea-gazdă;
h) să cunoască misiunea şi activităţile autorităţii-gazdă;
i) să utilizeze raţional bunurile puse la dispoziţie de către autoritatea-gazdă;
j) să păstreze confidenţialitatea informaţiilor la care are acces în cadrul stagiului, inclusiv după încetarea acestuia;
k) să respecte normele de securitate şi sănătate în muncă, precum şi normele pentru situaţii de urgenţă;
l) să elaboreze raportul de activitate în termen de 5 zile lucrătoare până la finalizarea stagiului, cu anexarea referatului tematic şi să participe la interviul cu mentorul privind rezultatele stagiului;
m) să se prezinte la locul de desfăşurare a stagiului în perioada stabilită şi să respecte programul de lucru pentru desfăşurarea stagiului.

Art. 13. Obligaţiile stagiarului incluse în art. 12 implică drepturile aferente ale autorităţii-gazdă.

VII. RĂSPUNDEREA PĂRŢILOR CONTRACTANTE ŞI SOLUŢIONAREA LITIGIILOR

Art. 14. Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiilor asumate prin prezentul Contract atrage răspunderea părţilor în conformitate cu legislaţia.

Art. 15. Litigiile apărute din încheierea, modificarea, executarea sau încetarea prezentului Contract sunt de competenţa instanţelor judecătoreşti, dacă părţile contractante nu le rezolvă pe cale amiabilă.

VIII. MODIFICAREA CONTRACTULUI

Art. 16. Modificarea sau completarea prezentului Contract poate fi făcută prin acordul adiţional al părţilor.

Art. 17. Dacă pe parcursul executării prezentului Contract intervine, independent de voinţa părţilor, o situaţie de natură să facă imposibilă sau dificilă executarea obligaţiilor ce îi revin stagiarului, Contractul poate fi modificat.

Art. 18. Modificarea Contractului se va face la cererea scrisă a uneia din părţi, formulată în termen de 15 zile de la data la care a intervenit respectiva situaţie.

IX. CONDIŢII DE SUSPENDARE, PRELUNGIRE ŞI ÎNCETARE A CONTRACTULUI

Art. 19. Suspendarea Contractului
(1) Prezentul Contract se suspendă în următoarele situaţii:
a) stagiarul se află în incapacitate temporară de muncă;
b) motive întemeiate care justifică neexecutarea obligaţiei, confirmate documentar, ce nu impune încetarea stagiului.
(2) Durata maximă de suspendare a stagiului din motivele menţionate la alin. (1) constituie 6 luni. Durata suspendării contractului nu se ia în considerare la calculul perioadei stagiului. În cazul contractului de stagiu complementar durata cumulată a suspendărilor constituie o lună.
(3) În situaţia în care durata cumulată a suspendărilor este mai mare de 6 luni, acesta încetează de drept, fără a fi afectat dreptul autorităţii-gazdă de a încheia un nou contract de stagiu pe perioada rămasă sau de a încheia un nou contract de stagiu.
(4) După încetarea motivelor care au determinat suspendarea Contractului, stagiarul îşi continuă activitatea până la acoperirea integrală a duratei prevăzute în contract, cu excepţia situaţiei prevăzute la alin. (3).

Art. 20. Prezentul Contract încetează în următoarele situaţii:
a) la expirarea termenului pentru care este încheiat;
b) prin acordul părţilor;
c) la denunţarea unilaterală din iniţiativa uneia din părţi, cu un preaviz de 15 zile;
d) în situaţia în care durata cumulată a lipselor nemotivate depăşeşte 40 de ore din perioada stagiului prevăzută în Contract;
e) în cazul în care durata cumulată a suspendărilor este mai mare decât 6 luni sau în cazul contractului de stagiu complemetar durata cumulată a suspendărilor este mai mare de o lună.

Art. 21. În situaţia în care se constată încălcarea regulamentelor interne şi/sau a Contractului, autoritatea-gazdă are dreptul, după efectuarea unei verificări interne şi examinarea explicaţiei scrise privind abaterea săvârşită de stagiar, să aplice următoarele sancţiuni:
a) avertisment;
b) rezoluţiunea Contractului.

X. DISPOZIŢII FINALE

Art. 22. În executarea prezentului Contract, stagiarul se subordonează conducerii autorităţii-gazdă cu care a încheiat Contractul.

Art. 23. Prezentul Contract reprezintă voinţa părţilor şi înlătură orice altă înţelegere verbală dintre aceştia, anterioară sau ulterioară încheierii lui.

Art. 24. Prezentul Contract este încheiat într-un număr de 2 (două) exemplare, fiecare având aceeaşi valoare juridică.

SEMNĂTURILE PĂRŢILOR:

Reprezentantul autorităţii-gazdă
_____
_____
(semnătura)
L.Ş.

Stagiarul
_____
(semnătura)

Anexă
la Contractul de stagiu/
Contractul de stagiu complementar

**TABEL DE EVIDENŢĂ A TIMPULUI EFECTIV
AL ACTIVITĂŢII DESFĂŞURATE DE STAGIAR**

_____
(denumirea autorităţii-gazdă)

_____
(denumirea subdiviziunii)

Pe luna_____ a anului _____

Nr. crt.	Numele, prenumele stagiarului	Ore de activitate desfăşurate în timpul lunii																													Total ore de activitate	Zile de repaus/ sărbătoare
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
1.																																		
2.																																		

Şeful subdiviziunii unităţii

_____
(Nume, prenume, semnătura)

Mentor

_____
(Nume, prenume, semnătura)

Anexa nr. 3
la Regulamentul cu privire la organizarea
şi desfăşurarea stagiilor plătite în serviciul public

**RAPORT DE ACTIVITATE
privind stagiul desfăşurat[1]**

Autoritatea-gazdă
Subdiviziunea
Numele şi prenumele stagiarului
Perioada de stagiu: de la _____ până la _____
Stagiu complementar: Da Nu
Activitatea desfăşurată şi rezultatele principale obţinute
Dificultăţi întâmpinate pe parcursul perioadei de stagiu
Concluzii şi recomandări
Data completării
Semnătura

[1] Se completează de către stagiar.

Anexa nr. 4
la Regulamentul cu privire la organizarea
şi desfăşurarea stagiilor plătite în serviciul public

RAPORT DE EVALUARE
a activităţii stagiarului[1]

Autoritatea-gazdă	
Subdiviziunea	
Numele şi prenumele stagiarului	
Perioada de stagiu: de la _____ până la _____	
	Stagiu complementar: Da Nu
Numele şi prenumele mentorului	
Funcţia deţinută de mentor	
Evaluarea activităţii stagiarului	
Criteriile	**Nota**
Capacitatea de realizare a sarcinilor/activităţilor stabilite	
Cunoaşterea specificului administraţiei publice	
Capacitatea de a depăşi obstacole sau dificultăţi în activitate	
Capacitatea de dezvoltare a abilităţilor/competenţelor şi de dobândire a cunoştinţelor teoretice şi a deprinderilor practice necesare pentru exercitarea unei funcţii publice	
Capacitatea de autoperfecţionare şi de valorificare a experienţei acumulate	
Capacitatea de comunicare (verbal şi în scris)	
Capacitatea de a lucra în echipă	
Abilităţi de utilizare a calculatorului	
Abilităţi de cunoaştere a unei limbi de circulaţie internaţională (după caz)	
Conduita stagiarului pe durata programului de stagiu	
Media aritmetică	
Calificativul de evaluare	
Concluzii şi recomandări cu privire la perioada de stagiu	
Anexă	
Data completării	
Semnătura mentorului	
Comentariile stagiarului	
Data luării la cunoştinţă	
Semnătura stagiarului	

[1] Se completează de către mentor.

Anexa nr. 5
la Regulamentul cu privire la organizarea
şi desfăşurarea stagiilor plătite în serviciul public

Nr._____ Eliberat la data_____

CERTIFICAT DE DESFĂŞURARE A STAGIULUI
în conformitate cu Legea nr.123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public

Domnul/doamna _____, IDNP_____ a desfăşurat stagiul, în calitate de stagiar, în cadrul autorităţii-gazdă_____, în subdiviziunea structurală _____, cu sediul în _____, în perioada _____, în baza Contractului de stagiu/Contractului de stagiu complementar nr.___, încheiat la data de ___ ____ _____.

Activitatea specifică desfăşurată de stagiar a avut ca obiect dobândirea de cunoştinţe şi abilităţi profesionale în domeniul/domeniile_____, cu o durată de ___ ore.

Calificativul de evaluare acordat: _____.

Prezentul certificat se eliberează în conformitate cu prevederile Legii nr.123/2023 privind stagiile plătite în serviciul public.

_____
(denumirea autorităţii-gazdă/semnătura reprezentantului)

”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU **Dorin RECEAN**

Nr. 362. Chişinău, 29 mai 2024.